Úradný vestník
Európskej únie

SK
Séria C

C/2024/7467

20.12.2024

OZNÁMENIE KOMISIE

Usmernenia týkajúce sa zjednodušeného vykazovania nákladov v rámci fondov, na ktoré sa vzťahuje nariadenie (EÚ) 2021/1060 (nariadenie o spoločných ustanoveniach)

(C/2024/7467)

VYHLÁSENIE O VYLÚČENÍ ZODPOVEDNOSTI:

„Tento pracovný dokument vypracovali útvary Komisie. Na základe platného práva EÚ sa v ňom poskytujú technické usmernenia kolegom a orgánom zúčastneným na monitorovaní, kontrole alebo implementácii fondov, na ktoré sa vzťahuje nariadenie o spoločných ustanoveniach. Týmito usmerneniami nie je dotknutý výklad Súdneho dvora a Všeobecného súdu.“

Obsah

Strana

Zoznam skratiek ... 3

Preambula ... 3

Kapitola 1: Úvod do zjednodušeného vykazovania nákladov ... 4

1.1. Čo je zjednodušené vykazovanie nákladov a prečo ho používať? ... 4

1.2. Kde najlepšie použiť zjednodušené vykazovanie nákladov ... 4

1.3. Používanie zjednodušeného vykazovania nákladov na dvoch úrovniach refundácie ... 5

1.4. Nepovinné a povinné použitie zjednodušeného vykazovania nákladov ... 7

Kapitola 2: Typy zjednodušeného vykazovania nákladov ... 8

2.1. Prehľad rôznych typov zjednodušeného vykazovania nákladov ... 8

2.2. Paušálne financovanie ... 9

2.2.1. Všeobecné zásady ... 9

2.2.2. Paušálne sadzby na určenie nepriamych nákladov (článok 54 NSU) ... 12

2.2.3. Paušálne sadzby na určenie priamych nákladov na zamestnancov (článok 55 ods. 1 NSU) ... 13

2.2.4. Paušálna sadzba na určenie všetkých ostatných nákladov na operáciu iných ako priame náklady na zamestnancov (článok 56 NSU) ... 13

2.2.5. Paušálna sadzba pre cestovné náklady a náklady na ubytovanie (článok 41 ods. 5 nariadenia o Interreg) ... 15

2.2.6. Osobitný prípad paušálnych sadzieb na technickú pomoc (článok 36 ods. 5 NSU) ... 15

2.2.7. Špecifiká podpory určenej pre miestny rozvoj vedený komunitou ... 16

2.3. Jednotkové náklady ... 16

2.3.1. Všeobecné zásady ... 17

2.3.2. Náklady na zamestnancov vypočítané na základe hodinovej sadzby (článok 55 ods. 2 až 4 NSU) ... 19

2.4. Jednorazové platby ... 22

2.4.1. Všeobecné zásady ... 22

2.5. Kombinácia zjednodušeného vykazovania nákladov ... 24

Kapitola 3: Stanovenie zjednodušeného vykazovania nákladov ... 26

3.1. Zjednodušené vykazovanie nákladov sa musí vymedziť *ex ante* ... 26

3.2. Metodiky 27
3.2.1. Spravodlivá, nestranná a overiteľná metóda výpočtu 27
3.2.2. Návrh rozpočtu 30
3.2.3. Použitie zjednodušeného vykazovania nákladov z politík Únie 33
3.2.4. Použitie zjednodušeného vykazovania nákladov z grantových schém financovaných výlučne členskými štátmi 33
3.2.5. Použitie paušálnych sadzieb a osobitných metód stanovených v NSU alebo v pravidlách pre jednotlivé fondy alebo na ich základe 34
3.2.6. Použitie zjednodušeného vykazovania nákladov z predchádzajúcich programových období ...34
3.2.7. Opätovné použitie/recyklácia zjednodušeného vykazovania nákladov stanoveného v tom istom členskom štáte alebo z iných členských štátov 35
3.3. Procedurálny postup schvaľovania zjednodušeného vykazovania nákladov v programe („vyššia úroveň“) 35
3.4. Prispôsobenie zjednodušeného vykazovania nákladov v čase (metóda úpravy) 36
Kapitola 4: Implementácia zjednodušeného vykazovania nákladov 36
4.1. Mena použitá na zjednodušené vykazovanie nákladov stanovené na „vyššej úrovni“ 36
4.2. Uplatňovanie zjednodušeného vykazovania nákladov prijatého v programe v priebehu času 37
4.3. Ako vykázať zjednodušené vykazovanie nákladov v žiadostiach o platbu 37
4.4. Použitie zjednodušeného vykazovania nákladov stanoveného v delegovaných aktoch Komisie 38
Kapitola 5: Horizontálne princípy 38
5.1. Verejné obstarávanie a použitie zjednodušeného vykazovania nákladov 38
5.2. Zlučiteľnosť zjednodušeného vykazovania nákladov s pravidlami štátnej pomoci 38
5.3. Špecifické informácie pre EFRR a ESF+: krížové financovanie 41
5.4. Požiadavky na zber, uchovávanie a uverejňovanie údajov 42
5.5. Zjednodušené vykazovanie nákladov a obdobie oprávnenosti 43
Kapitola 6: Overovanie zo strany riadiaceho orgánu a audit 43
6.1. Všeobecný prístup k overovaniu zo strany riadiaceho orgánu a auditu 43
6.2. Overenie správneho stanovenia metodiky v prípade zjednodušeného vykazovania nákladov 44
6.3. Overenie správneho uplatňovania metodiky počas implementácie vykonané riadiacim orgánom a v rámci auditu 46
6.3.1. Overenie správneho uplatňovania paušálnych sadzieb 46
6.3.2. Overenie správneho uplatňovania jednotkových nákladov 47
6.3.3. Overenie správneho uplatňovania jednorazových platieb 48
6.4 Overenie neexistencie dvojitého financovania pri použití zjednodušeného vykazovania nákladov 48
6.5. Overenie súladu s pravidlami štátnej pomoci v prípade použitia zjednodušeného vykazovania nákladov ako formy refundácie 50
6.6. Prípady podvodov a závažné nedostatky 51
6.7 Potenciálne chyby alebo nezrovnalosti spojené s používaním zjednodušeného vykazovania nákladov 51
Príloha 1: Príklady zjednodušeného vykazovania nákladov 54
Príloha 2: Ako vyplniť dodatok 1 k prílohe V a dodatok 1 k prílohe VI k NSU 58
Príloha 3: Príklad zlučiteľnosti zjednodušeného vykazovania nákladov s pravidlami štátnej pomoci 66

Zoznam skratiek

OA	orgán auditu
AMIF	Fond pre azyl, migráciu a integráciu
BMVI	Nástroj finančnej podpory na riadenie hraníc a vízovú politiku
MRVK	miestny rozvoj vedený komunitou
NSU	nariadenie o spoločných ustanoveniach
EK	Európska komisia
EDA	Európsky dvor audítorov
ENRAF	Európsky námorný, rybolovný a akvakultúrny fond
EFRR	Európsky fond regionálneho rozvoja
ESF+	Európsky sociálny fond plus
ISF	Fond pre vnútornú bezpečnosť
FST	Fond na spravodlivú transformáciu
MAS	miestna akčná skupina
RO	riadiaci orgán
ČŠ	členský štát
ZVN	zjednodušené vykazovanie nákladov
MSP	malý a stredný podnik

Preambula

Tento dokument obsahuje technické usmernenie k nákladom vykazovaným na základe jednotkových nákladov, jednorazových platieb a paušálneho financovania (ďalej len „zjednodušené vykazovanie nákladov“ alebo „ZVN“), ktoré sa vzťahujú na fondy pokryté nariadením (EÚ) 2021/1060 ([1]) (nariadenie o spoločných ustanoveniach – ďalej len „NSU“), a jeho cieľom je výmena osvedčených postupov s cieľom povzbudiť členské štáty, aby ich využívali. Uvádzajú sa v ňom možnosti, ktoré ponúka právny rámec NSU na programové obdobie 2021 – 2027, a prihliada sa na legislatívne zmeny zavedené nariadením (EÚ) 2021/1060 v porovnaní s programovým obdobím 2014 – 2020, najmä na možnosť refundácie príspevku Únie na program vo forme zjednodušeného vykazovania nákladov.

V nadväznosti na nadobudnutie účinnosti nariadenia (EÚ) 2021/1060 sa tieto usmernenia vzťahujú na refundáciu grantov, ktoré členské štáty poskytujú prijímateľom v podobe zjednodušeného vykazovania nákladov, alebo na kombináciu rôznych spôsobov refundácie podľa článku 53 ods. 1 písm. b), c), d) a e) NSU, ako aj na refundáciu príspevku Únie na program v podobe zjednodušeného vykazovania nákladov alebo na kombináciu rôznych foriem podľa článku 51 písm. c), d), e) a f) NSU.

Súčasťou týchto usmernení sú aj ďalšie objasnenia na základe otázok členských štátov a zainteresovaných strán, ktoré sa týkajú programového obdobia 2021 – 2027 alebo sú preň relevantné.

([1]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1060 z 24. júna 2021, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde plus, Kohéznom fonde, Fonde na spravodlivú transformáciu a Európskom námornom, rybolovnom a akvakultúrnom fonde a rozpočtové pravidlá pre uvedené fondy, ako aj pre Fond pre azyl, migráciu a integráciu, Fond pre vnútornú bezpečnosť a Nástroj finančnej podpory na riadenie hraníc a vízovú politiku (Ú. V. EÚ L 231, 30.6.2021, s. 159).

KAPITOLA 1: ÚVOD DO ZJEDNODUŠENÉHO VYKAZOVANIA NÁKLADOV

1.1. Čo je zjednodušené vykazovanie nákladov a prečo ho používať?

Zjednodušené vykazovanie nákladov tvoria sumy alebo percentuálne hodnoty stanovené *ex ante* predstavujúce najlepšiu možnú aproximáciu skutočných oprávnených nákladov, ktoré boli v praxi vynaložené pri vykonávaní operácie. Predstavuje teda alternatívnu metódu refundácie oprávnených nákladov na operáciu, odlišnú od tradičnej metódy, ktorou je refundácia prijímateľom skutočne vynaložených a zaplatených nákladov doložených faktúrami alebo platobnými výkazmi [článok 53 ods. 1 písm. a) NSU, ďalej len „skutočné náklady“].

Pri zjednodušenom vykazovaní nákladov už nie je potrebné sledovanie každého eura spolufinancovaných výdavkov v jednotlivých dokladoch; použitím zjednodušeného vykazovania nákladov sa výrazne znižujú administratívne náklady a administratívne zaťaženie riadiacich orgánov a prijímateľov.

Používanie zjednodušeného vykazovania nákladov znamená, že ľudské zdroje a administratívne úsilie zapojené do riadenia fondov, na ktoré sa vzťahuje NSU, možno **zamerať na dosiahnutie cieľov politiky**, keďže na zhromažďovanie a overovanie (finančných) dokumentov je potrebných menej zdrojov.

Vďaka zjednodušeniu postupu riadenia zjednodušené vykazovanie nákladov **uľahčuje prístup k fondom** aj **malým prijímateľom**. Okrem toho prijímatelia počas celého trvania svojich projektov, od predloženia žiadosti o financovanie až po refundáciu výdavkov, pozorujú zjednodušené a časovo menej náročné procesy (napr. kratší čas a nižšie náklady potrebné na prípravu žiadosti o financovanie, menej potrebných dokladov, nižšie riziko poskytnutia nesprávnej dokumentácie alebo chýbajúcej dokumentácie, rýchlejšia refundácia výdavkov).

Zjednodušené vykazovanie nákladov napokon prispieva k efektívnejšiemu a správnejšiemu využívaniu fondov, na ktoré sa vzťahuje NSU (**nižšia miera chybovosti)**. Európsky dvor audítorov už niekoľko rokov Komisii opakovane odporúča, aby podporila a rozšírila používanie zjednodušeného vykazovania nákladov, najmä preto, že je menej náchylné na chyby ([2]). Tieto názory sa premietli aj do informačného dokumentu Európskeho dvora audítorov Zjednodušenie plnenia politiky súdržnosti po roku 2020, v ktorom sa odporúča zintenzívniť možnosť využívania zjednodušeného vykazovania nákladov aj v záujme zníženia administratívnych nákladov a administratívnej záťaže ([3]).

1.2. Kde najlepšie použiť zjednodušené vykazovanie nákladov

Okrem prípadov, v ktorých je použitie zjednodušeného vykazovania nákladov povinné (pozri ďalej kapitolu 1.4), sa použitie zjednodušeného vykazovania nákladov dôrazne odporúča najmä pri operáciách, v prípade ktorých je splnené aspoň jedno z týchto kritérií uskutočniteľnosti a relevantnosti:

— ide o operácie, v prípade ktorých sa skutočné náklady ťažko overujú a/alebo je náročné ich overiť (veľa dokladov k malým sumám, ktoré nemajú žiadny osobitný alebo majú len veľmi malý vplyv na očakávaný výstup operácií, zložité kritériá rozdelenia atď.),

— sú jednoducho dostupné spoľahlivé údaje z minulosti alebo štatistické údaje o finančnom a kvantitatívnom vykonávaní podobných operácií, na základe ktorých sa vytvoria vhodné metódy výpočtu,

— ide o operácie, ktoré patria do štandardného rámca, ako napríklad opakované činnosti so stabilnými podmienkami a štandardnými formami implementácie,

— už existujú metódy zjednodušeného vykazovania nákladov pre podobné typy operácií v rámci systému financovania na národnej úrovni alebo v rámci politík EÚ.

([2]) Pozri napríklad Európsky dvor audítorov, Zjednodušenie plnenia politiky súdržnosti po roku 2020, informačný dokument, máj 2018; výročná správa Európskeho dvora audítorov za rozpočtový rok 2011, kapitola 6, bod 30; výročná správa Európskeho dvora audítorov za rozpočtový rok 2012, kapitola 6, bod 42; výročná správa Európskeho dvora audítorov za rozpočtový rok 2014, kapitola 6, bod 79; výročná správa Európskeho dvora audítorov za rozpočtový rok 2018, kapitola 6, bod 24; výročná správa Európskeho dvora audítorov za rozpočtový rok 2020, kapitola 5, bod 23; výročná správa Európskeho dvora audítorov za rozpočtový rok 2021, kapitola 5, bod 23.

([3]) https://www.eca.europa.eu/Lists/ECADocuments/BRP_Cohesion_simplification/Briefing_paper_Cohesion_simplification_SK.pdf.

Stanovenie zjednodušeného vykazovania nákladov si vyžaduje investovanie času a zdrojov. Na to by sa malo pri navrhovaní novej metodiky prihliadnuť. Ak je takéto investovanie v rozpore s cieľmi zjednodušenia, ktoré sú podstatou zjednodušeného vykazovania nákladov, vhodnejšie môžu byť alternatívne metódy refundácie.

1.3. **Používanie zjednodušeného vykazovania nákladov na dvoch úrovniach refundácie**

V súlade s právnym rámcom na programové obdobie 2021 – 2027 sa môže zjednodušené vykazovanie nákladov používať na dvoch úrovniach refundácie:

— refundácia príspevku Únie, ktorý Komisia poskytuje na programy členských štátov (ďalej len „vyššia úroveň“) a

— refundácia grantov, ktoré členské štáty poskytujú prijímateľom (ďalej len „nižšia úroveň“).

Používanie zjednodušeného vykazovania nákladov na „vyššej úrovni“

Príspevok Únie na program môže byť refundovaný v podobe zjednodušeného vykazovania nákladov v súlade s článkom 51 písm. c), d) a e) NSU.

Zjednodušené vykazovanie nákladov sa musí stanoviť prostredníctvom:

1. rozhodnutia Komisie o schválení programu alebo jeho zmeny (článok 94 ods. 3 NSU) alebo

2. delegovaného aktu prijatého Komisiou (článok 94 ods. 4 NSU).

V prvom prípade by mali členské štáty predložiť návrh Komisii v súlade s dodatkom 1 k prílohe V a dodatkom 1 k prílohe VI k NSU ako súčasť predloženia programu alebo žiadosti o jeho zmenu. **Od orgánu auditu pre daný program sa vyžaduje predloženie kladného *ex ante* posúdenia** ([4]) metódy výpočtu, súm a opatrení na zabezpečenie overovania, kvality, zberu a uchovávania údajov.

Používanie zjednodušeného vykazovania nákladov na „vyššej úrovni“ nie je automaticky previazané s používaním zjednodušeného vykazovania nákladov na „nižšej úrovni“. Ak refundácia príspevku Únie vychádza zo zjednodušeného vykazovania nákladov schváleného v programe alebo v delegovanom akte, refundácia prijímateľa môže mať akúkoľvek formu podpory (článok 94 ods. 3 NSU).

Na dosiahnutie úplného zjednodušenia sa však odporúča, aby sa zjednodušené vykazovanie nákladov používané na „vyššej úrovni“ používalo aj na „nižšej úrovni“, teda pri refundovaní grantov poskytnutých prijímateľom.

Členské štáty nie sú povinné používať zjednodušené vykazovanie nákladov na „vyššej úrovni“. Príspevok Únie na program môže byť založený na akejkoľvek forme refundácie podpory poskytovanej prijímateľom [článok 51 písm. b) NSU].

Používanie zjednodušeného vykazovania nákladov na „nižšej úrovni“

Zjednodušené vykazovanie nákladov možno použiť iba v prípade operácií financovaných z grantov (článok 53 ods. 1 NSU). Nemôže sa používať v prípade finančných nástrojov a cien. Zjednodušené vykazovanie nákladov používané na refundáciu grantov, ktoré členské štáty poskytujú prijímateľom, nie je súčasťou programu v rámci dodatku 1 k prílohe V a dodatku 1 k prílohe VI k NSU a nepodlieha schváleniu Komisiou.

V prípade zjednodušeného vykazovania nákladov používaného na „nižšej úrovni“ sa nevyžaduje ***ex ante* posúdenie orgánom auditu**, ale **dôrazne sa odporúča**.

Zjednodušené vykazovanie nákladov predstavuje podľa článku 53 NSU formu grantu. Ustanovenia o grantoch vrátane ustanovení týkajúcich sa zjednodušeného vykazovania nákladov sa **nevzťahujú na podporu poskytovanú v podobe grantov skombinovaných v jednej operácii finančného nástroja** podľa článku 58 ods. 5 NSU; na kombinovanú podporu sa vzťahujú pravidlá pre finančné nástroje. Ak sa však grant skombinuje s finančným nástrojom **v dvoch samostatných operáciách**, zjednodušené vykazovanie nákladov sa môže použiť na tú časť podpory, ktorá sa poskytuje v podobe grantu. Zjednodušené vykazovanie nákladov nemožno použiť v prípade, že podpora operácie sa poskytuje v podobe ceny.

([4]) V súlade s oddielom C bodom 5 dodatku 1 k prílohe V k NSU (alebo s oddielom C bodom 5 dodatku 1 k prílohe VI k NSU).

Kľúčové podobnosti a rozdiely medzi zjednodušeným vykazovaním nákladov používaným na „vyššej úrovni“ alebo iba na „nižšej úrovni“

	Zjednodušené vykazovanie nákladov používané na „vyššej úrovni“	Zjednodušené vykazovanie nákladov používané iba na „nižšej úrovni“
Typ použitého zjednodušeného vykazovania nákladov	Jednotkové náklady, paušálne financovanie a jednorazové platby	
Úloha Komisie pri zavádzaní zjednodušeného vykazovania nákladov	Zjednodušené vykazovanie nákladov prijíma Komisia: 1. v rozhodnutí o schválení programu alebo jeho zmeny na základe návrhu predloženého členskými štátmi v súlade so vzorom uvedeným v dodatku 1 k prílohe V a dodatku 1 k prílohe VI k NSU (článok 94 ods. 3 NSU) alebo 2. prostredníctvom delegovaného aktu (článok 94 ods. 4 NSU).	Zjednodušené vykazovanie nákladov a metodiku vymedzujú členské štáty bez akejkoľvek povinnej účasti Komisie.
Úloha orgánu auditu pri zavádzaní zjednodušeného vykazovania nákladov	V prípade zjednodušeného vykazovania nákladov stanoveného v rozhodnutí Komisie o schválení programu alebo jeho zmeny [článok 94 ods. 3 NSU a oddiel C bod 5 dodatku 1 k prílohe V k NSU (alebo oddiel C bod 5 dodatku 1 k prílohe VI k NSU)] je povinné *ex ante* posúdenie metodiky vykonávané orgánom auditu.	*Ex ante* posúdenie metodiky vykonávané orgánom auditu nie je povinné, ale dôrazne sa odporúča.
Povolená metodika	Výpočet na základe spravodlivej, nestrannej a overiteľnej metódy výpočtu (napr. štatistických údajov a údajov z minulosti). Návrh rozpočtu. Používanie existujúcich systémov EÚ alebo vnútroštátnych systémov na podobné typy operácií.	Výpočet na základe spravodlivej, nestrannej a overiteľnej metódy výpočtu (napr. štatistických údajov a údajov z minulosti). Návrh rozpočtu (ak celkové náklady na operáciu nepresahujú 200 000 EUR). Používanie existujúcich systémov EÚ alebo vnútroštátnych systémov na podobné typy operácií. Používanie sadzieb a metodík stanovených v NSU alebo na jeho základe alebo v nariadeniach pre jednotlivé fondy alebo na ich základe.
Úroveň refundácie	Členskému štátu poskytuje Komisia refundáciu („vyššia úroveň“) na základe zjednodušeného vykazovania nákladov schváleného v rozhodnutí Komisie o schválení programu alebo jeho zmeny, prípadne stanoveného v delegovanom akte.	Členský štát poskytuje refundáciu prijímateľovi („nižšia úroveň“) v podobe zjednodušeného vykazovania nákladov a tie isté výdavky sa vykážu Komisii.
Rozsah overovaní zo strany riadiaceho orgánu a auditov	Plnenie podmienok na refundáciu stanovených v dodatku 1 k prílohe V a dodatku 1 k prílohe VI k NSU.	Metodika používaná na stanovenie zjednodušeného vykazovania nákladov ([1]) a uplatňovanie metodiky zjednodušeného vykazovania nákladov.
Overovania zo strany riadiaceho orgánu a audity sa NEVZŤAHUJÚ na:	súvisiace skutočné náklady (okrem skutočných nákladov, ktoré sa použijú ako základ na výpočet paušálneho financovania), metodiku používanú na stanovenie zjednodušeného vykazovania nákladov, prijatú buď v rozhodnutí Komisie o schválení programu alebo jeho zmeny, alebo prostredníctvom delegovaného aktu. Pozri aj kapitolu 6.	súvisiace skutočné náklady (okrem skutočných nákladov použitých ako základ na výpočet paušálneho financovania), metódu výpočtu použitú na stanovenie štandardizovaných paušálnych sadzieb [okrem článku 54 ods. 1 písm. c) NSU]. Pozri aj kapitolu 6.

([1]) Viac podrobností sa nachádza v kapitole 6 tohto dokumentu o overovaniach zo strany riadiaceho orgánu a auditoch.

1.4. **Nepovinné a povinné použitie zjednodušeného vykazovania nákladov**

Princíp: nepovinné použitie zjednodušeného vykazovania nákladov

S výnimkou rozsahu pôsobnosti článku 53 ods. 2 NSU opísaného ďalej v tejto kapitole je použitie zjednodušeného vykazovania nákladov na „vyššej úrovni“ a „nižšej úrovni“ pre členské štáty nepovinné. Na „vyššej úrovni“ sa po prijatí rozhodnutia Komisie o schválení zjednodušeného vykazovania nákladov v programe príspevok Únie pre členský štát refunduje v tejto podobe a členský štát si ho nemôže nárokovať na základe článku 51 písm. b) NSU, teda na základe podpory vyplatenej prijímateľovi. Na „nižšej úrovni“ riadiaci orgán, alebo v prípade programov Interreg monitorovací výbor, vymedzením kategórií nákladov a/alebo typov operácií, na ktoré sa má zjednodušené vykazovanie nákladov vzťahovať, rozhodne o tom, či sa pri výzvach na predkladanie žiadostí použije zjednodušené vykazovanie nákladov. V záujme zabezpečenia dodržiavania zásady transparentnosti a rovnakého zaobchádzania s prijímateľmi by sa mal rozsah zjednodušeného vykazovania nákladov, ktoré sa má uplatniť, teda kategórie nákladov alebo typy operácií, pri ktorých bude dostupné, vymedziť a uverejniť (vo výzve na predkladanie žiadostí, v pravidlách programu alebo vo vnútroštátnych pravidlách).

Výnimka: prípady, v ktorých je použitie zjednodušeného vykazovania nákladov povinné

V súlade s článkom 53 ods. 2 prvým pododsekom NSU platí, že ak celkové náklady na operáciu **nepresahujú 200 000 EUR**, príspevok poskytnutý prijímateľovi z EFRR, ESF+, FST, AMIF, ISF a BMVI by mal mať podobu jednotkových nákladov, jednorazových platieb alebo paušálnych sadzieb, **pričom platia výnimky uvedené ďalej**. Účelom tohto ustanovenia je obmedziť kontroly skutočných nákladov, keďže by vzhľadom na nízku hodnotu týchto operácií neboli nákladovo efektívne.

V prípade **malých projektov financovaných z fondov malých projektov** v rámci programu Interreg (článok 25 ods. 6 nariadenia o Interreg ([5])) musí mať príspevok z EFRR podobu zjednodušeného vykazovania nákladov, ak **príspevok z verejných zdrojov pre konečných príjemcov vykonávajúcich malý projekt nepresahuje 100 000 EUR**, okrem operácií, v prípade ktorých podpora predstavuje štátnu pomoc.

Náklady, o ktorých sa má uvažovať pri uplatňovaní článku 53 ods. 2 NSU, sú náklady plánované pri podpise dokumentu, v ktorom sa stanovujú podmienky podpory operácie ([6]). Náklady, ktoré boli skutočne vynaložené pri vykonávaní operácie alebo malého projektu, nie sú relevantné, keďže už nie sú súčasťou výpočtu nákladov a metódy refundácie pre operáciu alebo malý projekt.

Povinné používanie zjednodušeného vykazovania nákladov sa uplatňuje **na úrovni podpory, ktorú členské štáty poskytujú prijímateľom, čiže na úrovni operácie, ktorá sa má spolufinancovať, a na úrovni prijímateľa, v zmysle článku 2 NSU**. V prípade fondov malých projektov v programoch Interreg (pozri v predchádzajúcom texte) sa povinné používanie zjednodušeného vykazovania nákladov uplatňuje **na úrovni podpory, ktorú poskytuje konečným príjemcom prijímateľ, ktorý riadi fond malých projektov**.

Používanie zjednodušeného vykazovania nákladov je povinné aj v prípadoch grantov, ktoré poskytujú členské štáty prijímateľom na operácie technickej pomoci, ak celkové náklady na takéto operácie nepresahujú 200 000 EUR. Preto neexistuje **žiadna výnimka z povinného používania zjednodušeného vykazovania nákladov pre operácie technickej pomoci** ([7])**.**

Požiadavka na povinné používanie zjednodušeného vykazovania nákladov sa nevzťahuje na ([8]):

— **operácie podporované v rámci podpory, ktorá predstavuje štátnu pomoc**. Pomoc *de minimis* nepredstavuje štátnu pomoc, preto operácie podporované iba v rámci pomoci *de minimis* patria do rozsahu pôsobnosti článku 53 ods. 2 NSU, čiže vzťahuje sa na ne povinné používanie zjednodušeného vykazovania nákladov. V prípade kombinácie štátnej pomoci a pomoci *de minimis* pri tej istej operácii však povinné používanie zjednodušeného vykazovania nákladov neplatí,

([5]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2021/1059 z 24. júna 2021 o osobitných ustanoveniach týkajúcich sa cieľa Európska územná spolupráca (Interreg) podporovaného z Európskeho fondu regionálneho rozvoja a vonkajších finančných nástrojov (Ú. v. EÚ L 231, 30.6.2021, s. 94).

([6]) V prípade členských štátov mimo eurozóny by sa mala konverzia na eurá uskutočniť na základe súm vymedzených v dokumente, v ktorom sa stanovujú podmienky podpory, a to pomocou mesačného výmenného kurzu Komisie (InforEuro) za mesiac, v ktorom bol dokument podpísaný.

([7]) Používanie zjednodušeného vykazovania nákladov je povinné, keď sa príspevok Únie poskytuje na technickú pomoc v členskom štáte v súlade s článkom 36 ods. 4 NSU.

([8]) Zjednodušené vykazovanie nákladov sa však môže pri týchto operáciách použiť, aj keď jeho používanie nie je povinné. Informácie o používaní zjednodušeného vykazovania nákladov pri operáciách podporovaných prostredníctvom štátnej pomoci, ktoré patria do rozsahu pôsobnosti všeobecného nariadenia o skupinových výnimkách, nájdete aj v kapitole 5.2.

— riadiaci orgán môže súhlasiť s oslobodením **niektorých operácií v oblasti výskumu a inovácií** od požiadavky stanovenej v článku 53 ods. 2 prvom pododseku NSU za predpokladu, že monitorovací výbor vopred udelil súhlas s takouto výnimkou. V NSU sa nestanovujú kritériá pre takúto výnimku. Preto musí takúto výnimku navrhnúť riadiaci orgán, ktorý musí aj zabezpečiť jej schválenie monitorovacím výborom.

Ak platí povinnosť používať zjednodušené vykazovanie nákladov, týka sa **všetkých kategórií nákladov na operáciu** s dvomi výnimkami na základe článku 53 ods. 2 NSU:

1. Kategórie nákladov, na ktoré sa uplatňuje paušálna sadzba, sa môžu vypočítať na základe skutočných nákladov. Ak sa napríklad v prípade nepriamych nákladov použije paušálna sadzba do výšky 15 % stanovená v článku 54 ods. 1 písm. b) NSU (pričom oprávnené priame náklady na zamestnancov predstavujú základ, na ktorý sa uplatňuje paušálna sadzba), možno oprávnené priame náklady na zamestnancov vykázať na základe skutočných nákladov (ale iné priame náklady ako priame náklady na zamestnancov musia byť pokryté zjednodušeným vykazovaním nákladov). Ak sa v prípade nepriamych nákladov použije paušálna sadzba do výšky 7 % stanovená v článku 54 ods. 1 písm. a) NSU, oprávnené priame náklady možno vykázať na základe skutočných nákladov.

2. Príspevky a platy vyplatené účastníkom môžu byť refundované na základe skutočne vynaložených nákladov.

Tieto výnimky sú vyčerpávajúce.

Možné príklady na zabezpečenie dodržiavania požiadaviek na povinné používanie zjednodušeného vykazovania nákladov na základe použitia zjednodušeného vykazovania nákladov stanoveného v NSU

Použitie článku 54 ods. 1 písm. a) alebo c) NSU	Použitie článku 54 ods. 1 písm. b) NSU	Použitie článku 56 ods. 1 a 2 NSU
Nepriame náklady = až do 7 % oprávnených priamych nákladov (nevyžaduje sa žiadna metóda výpočtu) alebo až do 25 % oprávnených priamych nákladov [vyžaduje sa spravodlivá, nestranná a overiteľná metóda výpočtu alebo paušálna sadzba stanovená podľa článku 67 ods. 5 písm. a) nariadenia (EÚ) č. 1303/2013 pre podobnú operáciu] Priame náklady = skutočné náklady ([1])	Nepriame náklady = až do 15 % oprávnených priamych nákladov na zamestnancov (nevyžaduje sa žiadna metóda výpočtu) Priame náklady na zamestnancov = skutočné náklady ([2]) Všetky ostatné priame náklady (ak sú uplatniteľné) = zjednodušené vykazovanie nákladov	Priame náklady na zamestnancov = skutočné náklady ([3]) Zostávajúce náklady (okrem platov a príspevkov vyplácaných účastníkom) = až do 40 % oprávnených priamych nákladov na zamestnancov (nevyžaduje sa žiadna metóda výpočtu) Ak je to uplatniteľné, platy a príspevky vyplácané účastníkom môžu byť vyplatené na základe skutočných nákladov (= dodatočné oprávnené náklady)

([1]) Priame náklady sa môžu refundovať aj v podobe iného zjednodušeného vykazovania nákladov, napr. jednotkových nákladov vypočítaných na základe metódy z článku 53 ods. 3 písm. a) až d) NSU. Informácie o kombináciách rôznych typov zjednodušeného vykazovania nákladov sa nachádzajú v kapitole 2.5.
([2]) Priame náklady na zamestnancov sa môžu refundovať aj v podobe iného zjednodušeného vykazovania nákladov.
([3]) Priame náklady na zamestnancov sa môžu refundovať aj v podobe jednotkových nákladov alebo jednorazovej platby (ale nie v podobe paušálnej sadzby, pozri kapitolu 2.5).

KAPITOLA 2: TYPY ZJEDNODUŠENÉHO VYKAZOVANIA NÁKLADOV

2.1. Prehľad rôznych typov zjednodušeného vykazovania nákladov

Článok 51 a článok 53 ods. 1 NSU obsahujú tri typy zjednodušeného vykazovania nákladov, ktoré je možné vymedziť takto:

— **PAUŠÁLNE FINANCOVANIE**: osobitné kategórie oprávnených nákladov, ktoré sú vopred jasne stanovené, sa vypočítajú uplatnením vopred určenej percentuálnej sadzby na jednu alebo viacero **iných** kategórií oprávnených nákladov,

— **JEDNOTKOVÉ NÁKLADY**: všetky alebo niektoré oprávnené náklady sa vypočítajú na základe kvantifikovaných činností, vstupov, výstupov alebo výsledkov vynásobených jednotkovými nákladmi stanovenými vopred,

— **JEDNORAZOVÉ PLATBY**: všetky oprávnené náklady alebo ich časť sa vypočítajú na základe vopred stanovených súm, ktoré sa vyplácajú, ak sú dokončené vopred určené činnosti a/alebo výstupy.

Riadiaci orgán sa môže rozhodnúť pre použitie jedného typu zjednodušeného vykazovania nákladov alebo skombinovať rôzne typy v rámci jednej operácie za predpokladu, že je vylúčené akékoľvek možné prekrývanie medzi nákladmi, na ktoré sa vzťahujú rôzne typy zjednodušeného vykazovania nákladov, aby sa zabránilo dvojitému financovaniu (pozri aj kapitolu 2.5 o kombinácii zjednodušeného vykazovania nákladov).

2.2. **Paušálne financovanie**

Paušálne sadzby sa môžu použiť na oboch úrovniach refundácie, teda na vyššej úrovni pri refundácii príspevku Únie [článok 51 písm. e) NSU] a na nižšej úrovni pri grantoch, ktoré členské štáty poskytujú prijímateľovi [článok 53 ods. 1 písm. d) NSU].

Existujú rôzne typy paušálnych sadzieb, konkrétne:

— „štandardizované“ paušálne sadzby, teda tie, ktoré sa stanovujú v NSU a nariadeniach pre jednotlivé fondy, prípadne prostredníctvom delegovaného aktu prijatého podľa článku 94 ods. 4 NSU, a pre ktoré riadiace orgány nemusia stanoviť metódu výpočtu na určenie uplatniteľnej sadzby,

— paušálne sadzby, pre ktoré riadiace orgány vypracovali metodiku (vrátane metódy výpočtu).

2.2.1. *Všeobecné zásady*

Vymedzenie kategórií nákladov

V prípade systému paušálneho financovania existujú maximálne tri typy kategórií nákladov:

— TYP 1: kategórie oprávnených nákladov, na základe ktorých sa paušálna sadzba použije na výpočet oprávnených súm (tzv. základné náklady),

— TYP 2: kategórie oprávnených nákladov, ktoré budú pokryté paušálnou sadzbou,

— TYP 3: v prípade potreby iné kategórie oprávnených nákladov (sadzba sa na ne neuplatňuje a nevzťahuje sa na ne uplatnenie paušálnej sadzby).

Pri použití systému paušálneho financovania musí riadiaci orgán (alebo v prípade programov Interreg monitorovací výbor) vymedziť kategórie nákladov, ktoré patria do jednotlivých typov: každá kategória výdavkov musí byť jasne zahrnutá do jedného – a iba jedného – z troch uvedených typov. V niektorých prípadoch jeden typ môže byť vymedzený ako opak iného typu alebo iných typov [napríklad v systéme, kde existujú len priame (typ 1) a nepriame náklady (typ 2), môžu byť nepriame náklady vymedzené ako všetky ostatné oprávnené náklady, ktoré nie sú priame náklady]. Pri výbere operácií by mal riadiaci orgán (alebo v prípade programov Interreg monitorovací výbor) overiť, či sú kategórie nákladov, na ktoré sa vzťahuje paušálna sadzba, pre konkrétnu operáciu potrebné, a to na základe činností potrebných na implementáciu operácie podrobne uvedených v žiadosti o financovanie.

NSU neobsahuje žiadne obmedzenie týkajúce sa kategórií oprávnených nákladov, ktoré by sa mohli použiť na paušálne financovanie. Keďže je však hlavným cieľom používania paušálnych sadzieb zjednodušenie, paušálne sadzby sú najvhodnejšie pre náklady, ktoré sú relatívne nízke a v prípade ktorých je overovanie nákladné (napr. paušálna sadzba, ktorá sa vzťahuje na náklady na zamestnancov alebo nepriame náklady).

Je možné použiť rôzne paušálne sadzby pre rôzne kategórie nákladov uplatňované na rovnaký základ ([9]). Paušálna sadzba 13 % priamych nákladov na zamestnancov sa napríklad môže použiť na výpočet nepriamych nákladov. Ten istý základ (teda priame náklady na zamestnancov) možno použiť aj na výpočet cestovných nákladov a nákladov na ubytovanie v prípade operácie pri paušálnej sadzbe 15 %.

([9]) Nie je však možné kombinovať všetky paušálne sadzby. Konkrétne sa paušálna sadzba z článku 56 ods. 1 NSU nemôže kombinovať s paušálnymi sadzbami z článku 54 alebo článku 55 ods. 1 NSU, pozri kapitolu 2.2.4. Ďalšie informácie o kombinovaní zjednodušeného vykazovania nákladov sa nachádzajú v kapitole 2.5.

Je možné vypočítať paušálnu sadzbu na základe skutočných nákladov alebo nákladov refundovaných s použitím zjednodušeného vykazovania nákladov (pozri kapitolu 2.5).
Aby sa zabránilo dvojitému financovaniu, pri navrhovaní metodiky zjednodušeného vykazovania nákladov by sa osobitná pozornosť mala venovať zabezpečeniu toho, aby sa kategórie nákladov, na ktoré sa bude vzťahovať paušálna sadzba, nezahrnuli do základných nákladov.

Konkrétne paušálne sadzby na výpočet kategórií nákladov, ktoré sú opísané v nsu a nariadeniach pre jednotlivé fondy

Niektoré konkrétne paušálne sadzby sa vymedzujú v právnom rámci. Tieto paušálne sadzby sa môžu použiť na refundáciu grantov, ktoré členské štáty poskytujú prijímateľom [článok 53 ods. 3 písm. e) NSU].

Paušálne sadzby možno použiť bez toho, aby sa od riadiaceho orgánu vyžadovalo stanovenie metódy výpočtu na určenie uplatniteľnej sadzby („štandardizované“ zjednodušené vykazovanie nákladov), len vtedy, ak sa to v nariadení NSU vyslovene stanovuje. Tieto paušálne sadzby sa uplatňujú na niektoré kategórie nákladov (teda na základné náklady) s cieľom vypočítať iné kategórie nákladov (na ktoré sa vzťahuje paušálna sadzba). Riadiaci orgán môže použiť akúkoľvek sadzbu až do výšky uvedenej v príslušnom článku a nebude musieť odôvodňovať, prečo zvolil sadzbu nižšiu, ako je sadzba stanovená v nariadení, ale len vtedy, ak sú náklady, na ktoré sa sadzba vzťahuje, relevantné pre konkrétnu operáciu. Ak sa zvolí nižšia sadzba, nevyžaduje sa vykonanie výpočtu.

Riadiaci orgán však môže stanoviť vyššiu sadzbu, ako sú sadzby stanovené v článkoch 54 až 56 NSU [s výnimkou článku 54 ods. 1 písm. c) NSU], a to na základe niektorej z metodík stanovených v článku 53 ods. 3 NSU.

Pri rozhodovaní o paušálnej sadzbe, ktorá sa má uplatniť, sa musí dodržiavať zásada rovnakého zaobchádzania s prijímateľmi. S prijímateľmi podporovanými v rámci určitej výzvy a v podobnej situácii sa preto nemôže bezdôvodne zaobchádzať odlišne.

„Štandardizované“ paušálne sadzby sú:

Článok	„Štandardizované“ paušálne sadzby
Článok 54 ods.1 písm. a) NSU	Až do výšky 7 % oprávnených priamych nákladov na refundáciu nepriamych nákladov
Článok 54 ods. 1 písm. b) NSU	Až do výšky 15 % oprávnených priamych nákladov na zamestnancov na refundáciu nepriamych nákladov
Článok 55 ods. 1 NSU	Až do výšky 20 % [oprávnených] priamych nákladov ([1]) na refundáciu priamych nákladov na zamestnancov
Článok 56 ods. 1 NSU	Až do výšky 40 % oprávnených priamych nákladov na zamestnancov na refundáciu zostávajúcich nákladov na operáciu ([2])
Článok 39 ods. 3 písm. c) nariadenia o Interreg	Až do výšky 20 % [oprávnených] priamych nákladov na refundáciu priamych nákladov na zamestnancov
Článok 41 ods. 5 nariadenia o Interreg	Až do výšky 15 % [oprávnených] priamych nákladov na zamestnancov na refundáciu cestovných nákladov a nákladov na ubytovanie
Článok 22 ods. 1 písm. b) nariadenia o ESF+	1 % nákladov uvedených v písmene a) ([3]) na úhradu nákladov, ktoré znáša nákupný subjekt v súvislosti s prepravou potravinovej a/alebo základnej materiálnej pomoci do skladov alebo prijímateľom, a náklady na skladovanie
Článok 22 ods. 1 písm. c) nariadenia o ESF+	7 % nákladov uvedených v písmene a) alebo 7 % nákladov z hodnoty potravín, s ktorými sa nakladá v súlade s článkom 16 nariadenia (EÚ) č. 1308/2013, na úhradu administratívnych nákladov, nákladov na prepravu, skladovanie a prípravu, ktoré znášajú prijímatelia zapojení do distribúcie potravinovej a/alebo základnej materiálnej pomoci najodkázanejším osobám

Článok	„Štandardizované“ paušálne sadzby
Článok 22 ods. 1 písm. e) nariadenia o ESF+	7 % nákladov uvedených v písmene a) na úhradu nákladov na sprievodné opatrenia realizované prijímateľmi alebo v ich mene a vykázané prijímateľmi, ktorí potravinovú a/alebo základnú materiálnu pomoc dodávajú najodkázanejším osobám

([1]) Za predpokladu, že priame náklady na operáciu nezahŕňajú verejné zákazky na uskutočnenie prác alebo dodanie tovaru či poskytnutie služieb, ktorých hodnota presahuje prahové hodnoty stanovené v článku 4 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/24/EÚ alebo v článku 15 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/25/EÚ. Okrem toho sa v prípade AMIF, ISF a BMVI daná paušálna sadzba uplatňuje len na priame náklady na operáciu, ktorá nie je predmetom verejného obstarávania.
([2]) Platy a príspevky vyplatené účastníkom sa majú považovať za dodatočné oprávnené náklady nezahrnuté do paušálnej sadzby.
([3]) Článok 22 ods. 1 písm. a) nariadenia o ESF+: náklady na nákup potravinovej a/alebo základnej materiálnej pomoci vrátane nákladov spojených s prepravou potravinovej a/alebo základnej materiálnej pomoci prijímateľom, ktorí potravinovú a/alebo základnú materiálnu pomoc dodávajú konečným príjemcom.

Okrem toho sa v **článku 54 ods. 1 písm. c) NSU** stanovuje strop paušálnej sadzby pre nepriame náklady na 25 % oprávnených priamych nákladov za predpokladu použitia spravodlivej, nestrannej a overiteľnej metódy výpočtu vymedzenej riadiacim orgánom podľa článku 53 ods. 3 písm. a) NSU.

Použitie ktorejkoľvek z týchto možností si vyžaduje, aby riadiaci orgán (alebo v prípade programu Interreg monitorovací výbor) **vymedzil kategórie nákladov, na ktoré sa vzťahuje paušálna sadzba, a tie, na ktoré sa paušálna sadzba uplatňuje**, teda priame a nepriame náklady a priame náklady na zamestnancov. Členské štáty sú povinné vymedziť jednotlivé kategórie nákladov dôsledným, jednoznačným a nediskriminačným spôsobom a zabezpečiť, aby sa zabránilo dvojitému financovaniu.

Definícia kategórií nákladov by sa mala jednoznačne uviesť v pravidlách programu alebo vo výzvach na predkladanie žiadostí.

Vo všeobecnosti je možné kategórie nákladov vymedziť takto:
— **priame náklady** sú náklady, ktoré **priamo súvisia s vykonávaním operácie alebo projektu**, pričom možno preukázať priame prepojenie s touto konkrétnou operáciou alebo týmto konkrétnym projektom,
— **nepriame náklady sú náklady, ktoré sú potrebné na vykonanie operácie a** ktoré **nie sú alebo nemôžu byť priamo prepojené na vykonávanie predmetnej operácie**, prípadne súvisia s vykonávaním operácie, ale predstavujú pomocné výdavky, ktoré priamo neprispievajú k dosahovaniu jej ukazovateľov/výsledkov/cieľov. Do takýchto nákladov by sa mohli napríklad zahrnúť administratívne výdavky/režijné náklady, pri ktorých je ťažké presne určiť sumu, ktorú možno priradiť ku konkrétnej operácii alebo ku konkrétnemu projektu (typické administratívne výdavky a výdavky na zamestnancov, ako napríklad: náklady na riadenie, výdavky spojené s náborom pracovníkov, náklady na účtovnícke alebo upratovacie práce atď.; výdavky na telefón, vodu alebo elektrickú energiu atď.),
— **náklady na zamestnancov** sa vymedzujú vo vnútroštátnych pravidlách a bežne ide o náklady vyplývajúce z dohody medzi zamestnávateľom a zamestnancom alebo zo zmlúv o poskytnutí služby, pokiaľ ide o externých zamestnancov (za predpokladu, že tieto náklady sú jasne identifikovateľné). Náklady na zamestnancov zvyčajne zahŕňajú celkovú odmenu (vrátane vecných dávok v súlade s kolektívnymi zmluvami) zaplatenú osobám za činnosti súvisiace s operáciou. Zahŕňajú aj dane a príspevky zamestnancov na sociálne zabezpečenie (napríklad v prípade dôchodkov prvý a druhý pilier, tretí pilier, iba ak je to stanovené v kolektívnej zmluve alebo v pracovnej zmluve) a všetky oprávnené dobrovoľné príspevky zamestnancov, ako aj povinné a dobrovoľné sociálne príspevky zamestnávateľa. Náklady na zamestnancov môžu byť **priame** alebo **nepriame** v závislosti od analýzy v jednotlivých prípadoch a od úlohy zamestnancov v rámci operácie.

Osobitosti vymedzenia nákladov na zamestnancov

Na účely uplatňovania paušálnych sadzieb uvedených v článku 54 ods. 1 písm. b) NSU, článku 56 ods. 1 NSU a článku 41 ods. 5 nariadenia o Interreg (alebo inej paušálnej sadzby stanovenej riadiacim orgánom na základe článku 53 ods. 3 NSU, ktorá sa má uplatniť na priame náklady na zamestnancov) možno celkovú hodnotu odmeny, ako sa vymedzuje vo vnútroštátnych pravidlách, považovať za náklady na zamestnancov, keďže predstavuje skutočnú odmenu za prácu danej osoby v rámci operácie, a mala by sa teda brať do úvahy pri určení iných typov nákladov na operáciu (ktoré sa vypočítajú uplatnením paušálnej sadzby na priame náklady na zamestnancov).

To platí aj v prípadoch, keď sa plat (čiastočne) refunduje alebo financuje tretími stranami (napr. ak bol priamy zamestnanec prijatý s dotáciou za prijatie, paušálna sadzba sa uplatňuje na celkovú hodnotu odmeny, aj keď jej časť platí tretia strana). Ak náklady na externých zamestnancov vyplývajú zo zmluvy o poskytnutí služby, náklady na zamestnancov musia byť jednoznačne identifikovateľné. Ak napríklad prijímateľ uzavrie zmluvu na poskytnutie služby s externým školiteľom na svoje interné školenia, vo faktúre sa musia identifikovať jednotlivé typy nákladov. Plat školiteľa sa bude považovať za priame náklady na externých zamestnancov. Ak sa náklady na zamestnancov v prípade školiteľa nedajú identifikovať ako kategória odlíšená od iných kategórií nákladov, napríklad od učebných materiálov, nemôžu sa použiť ako základ pre paušálne sadzby, napríklad paušálnu sadzbu vo výške 40 % stanovenú v článku 56 ods. 1 NSU.

Vymedzenie priamych nákladov na zamestnancov nesúvisí s tým, či majú náklady na zamestnancov podobu **výdavkov na vecné príspevky**. Hodnota dobrovoľnej práce v podobe vecných príspevkov preto môže byť zahrnutá do základnej sumy na výpočet paušálnych sadzieb, za predpokladu, že sa dodrží článok 67 ods. 1 NSU.

Cestovné náklady sa za náklady na zamestnancov nepovažujú s výnimkou výdavkov na dochádzku na pracovisko, ak sa vo vnútroštátnych pravidlách určuje, že sú súčasťou hrubých nákladov na zamestnancov.
Príspevky a platy vyplatené v prospech účastníkov operácií v rámci EFRR, ESF+, FST, AMIF, ISF a BMVI sa takisto nepovažujú za náklady na zamestnancov (pozri článok 56 ods. 1 a 2 NSU). Napríklad pri operácii zameranej na nábor zamestnancov sa mzdy nových pracovníkov nepovažujú za „náklady na zamestnancov“ na účely článku 56 NSU, keďže títo zamestnanci neplnia žiadnu úlohu na vykonanie operácie, a považujú sa za platy vyplácané v prospech účastníkov. Preto sa nemôžu započítať do základu paušálnej sadzby vymedzenej v článku 56 ods. 1 NSU.

V súvislosti s článkom 56 NSU sa **príspevok** chápe ako finančná podpora poskytovaná účastníkom na možné výdavky týkajúce sa cieľa danej operácie.
Napríklad príspevky z Európskeho sociálneho fondu plus (ESF+) na odbornú prípravu znamenajú finančnú podporu poskytovanú jednotlivcom zúčastňujúcim sa na programoch odbornej prípravy. Tieto príspevky sú určené na úhradu rôznych nákladov na odbornú prípravu, napríklad cestovných nákladov a nákladov spojených s pobytom. Cieľom je zabezpečiť lepšiu dostupnosť odbornej prípravy.

2.2.2. *Paušálne sadzby na určenie nepriamych nákladov (článok 54 NSU)*

V článku 54 ods. 1 NSU sa stanovuje, že ak vykonávanie operácie vedie k vzniku nepriamych nákladov, možno ich vypočítať na základe jednej z paušálnych sadzieb uvedených v odseku 1 písm. a) a b). V článku 54 ods. 1 písm. a) NSU sa na výpočet nepriamych nákladov zavádza paušálna sadzba **až do výšky 7 % oprávnených priamych nákladov**. Článok 54 ods. 1 písm. b) NSU obsahuje na výpočet nepriamych nákladov paušálnu sadzbu **až do výšky 15 % priamych nákladov na zamestnancov**. Obe paušálne sadzby môže riadiaci orgán použiť priamo bez akéhokoľvek odôvodnenia výpočtu sadzby, ak nepresahuje strop stanovený v nariadení.

V článku 54 NSU sa neuvádza úplný zoznam metód stanovenia paušálnych sadzieb pre nepriame náklady na operáciu a členským štátom sa umožňuje použiť paušálnu sadzbu pre nepriame náklady stanovenú na základe iných metód, teda tých, ktoré sa stanovujú v článku 53 ods. 3 písm. b) až e) NSU.

Na paušálnu sadzbu týkajúcu sa nepriamych nákladov stanovenú na základe spravodlivej, nestrannej a overiteľnej metódy uvedenej v článku 53 ods. 3 písm. a) NSU sa však **vzťahuje strop 25 % oprávnených priamych nákladov** stanovený v článku 54 ods. 1 písm. c) NSU. Na paušálne sadzby, ktoré neboli stanovené na uvedenom základe, ale na základe inej metódy spomedzi tých, ktoré sú uvedené v článku 53 ods. 3 písm. b) až e) NSU, sa strop nevzťahuje.

2.2.3. *Paušálne sadzby na určenie priamych nákladov na zamestnancov (článok 55 ods. 1 NSU)*

V článku 55 ods. 1 NSU sa stanovuje, že priame náklady na zamestnancov pri operácii možno vypočítať na základe paušálnej sadzby **až do výšky 20 % iných priamych nákladov, než sú priame náklady na zamestnancov** v prípade danej operácie, pričom sa od členských štátov nevyžaduje, aby vykonali výpočet na určenie uplatniteľnej sadzby

Ak však **priame náklady v prípade danej operácie zahŕňajú verejné zákazky na uskutočnenie prác alebo dodanie tovaru či poskytnutie služieb**, ktorých hodnota presahuje prahové hodnoty stanovené v smernici EÚ o verejnom obstarávaní, konkrétne v článku 4 smernice 2014/24/EÚ ([10]) a v článku 15 smernice 2014/25/EÚ ([11]), „štandardizovaná“ paušálna sadzba z článku 55 ods. 1 NSU sa nemôže uplatniť a je potrebné určiť paušálnu sadzbu pre priame náklady na zamestnancov na základe metódy stanovenej v článku 53 ods. 3 písm. a) až e) NSU. V tejto situácii nie je možné na danú operáciu uplatniť paušálnu sadzbu až do výšky 20 % bez vykonania výpočtu. Toto sa týka všetkých verejných zákaziek na uskutočnenie prác alebo dodanie tovaru či poskytnutie služieb, ktorých hodnota presahuje prahové hodnoty patriace do rozsahu pôsobnosti týchto smerníc, ako aj tých, ktoré boli zadané inými obstarávateľmi ako verejnými obstarávateľmi v prípade smernice 2014/25/EÚ. Pri určovaní toho, či boli presiahnuté prahové hodnoty zo smerníc, sa bude brať do úvahy celá hodnota verejného obstarávania bez ohľadu na časti, na ktoré môže byť verejné obstarávanie rozdelené ([12]).

Pokiaľ ide konkrétne o **AMIF, BMVI a ISF**, všetky náklady, ktoré sú predmetom verejného obstarávania (teda subdodávateľské/externalizované náklady) musia byť vylúčené zo základu na výpočet paušálnej sadzby, pozri článok 55 ods. 1 druhý pododsek NSU.

V prípade programov Interreg môžu byť podľa článku 39 ods. 3 písm. c) nariadenia o Interreg náklady na zamestnancov refundované na základe paušálnej sadzby až do výšky 20 % oprávnených priamych nákladov bez akéhokoľvek obmedzenia, pokiaľ ide o to, **či priame náklady zahŕňajú verejné obstarávanie**.

Priame náklady na zamestnancov určené na základe paušálnej sadzby môžu tvoriť základ na uplatnenie paušálnej sadzby stanovenej v článku 54 ods. 1 písm. b) NSU (paušálna sadzba až do výšky 15 % oprávnených priamych nákladov na zamestnancov na výpočet nepriamych nákladov). Priame náklady na zamestnancov vypočítané na základe paušálnej sadzby však nemôžu predstavovať základ paušálnej sadzby podľa článku 56 ods. 1 NSU (paušálnej sadzby až do výšky 40 % oprávnených priamych nákladov na zamestnancov na výpočet zostávajúcich oprávnených nákladov na operáciu), pozri článok 56 ods. 3 NSU.

2.2.4. *Paušálna sadzba na určenie všetkých ostatných nákladov na operáciu iných ako priame náklady na zamestnancov (článok 56 NSU)*

V článku 56 ods. 1 NSU sa stanovuje, že priame náklady na zamestnancov sa môžu použiť na výpočet všetkých ostatných zostávajúcich oprávnených nákladov na operáciu, a to na základe paušálnej sadzby **až do výšky 40 % oprávnených priamych nákladov na zamestnancov**. Operácie, pri ktorých sa používa táto paušálna sadzba, môžu zahŕňať len:

— priame náklady na zamestnancov – základné náklady pre paušálnu sadzbu,

— paušálnu sadzbu vo výške až do 40 % zostávajúcich nákladov na operáciu,

— platy a príspevky vyplatené účastníkom.

V prípade EFRR, ESF+, FST, AMIF, ISF a BMVI sa platy a príspevky vyplatené účastníkom vylúčia z nákladov, na ktoré sa vzťahuje táto paušálna sadzba. (Preto môžu byť refundovateľné inou formou uvedenou v článku 53 ods. 1 NSU) Informácie o vymedzení príspevkov a platov sa nachádzajú v kapitole 2.2.1.

Použitie tejto paušálnej sadzby je vhodné v prípade operácií, pri ktorých priame náklady na zamestnancov predstavujú významnú časť rozpočtu. Preto sú na použitie paušálnej sadzby stanovenej v článku 56 ods. 1 NSU najvhodnejšie malé výskumno-vývojové projekty (s malým rozsahom) s vysokým podielom práce a s množstvom nákladov nízkej hodnoty a nákladov vo veľkom objeme iných ako náklady na zamestnancov, malé inovačné projekty, vzdelávacie projekty a projekty odbornej prípravy, ako aj projekty mäkkých činností.

([10]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/24/EÚ z 26. februára 2014 o verejnom obstarávaní a o zrušení smernice 2004/18/ES (Ú. v. EÚ L 94, 28.3.2014, s. 65).

([11]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/25/EÚ z 26. februára 2014 o obstarávaní vykonávanom subjektmi pôsobiacimi v odvetviach vodného hospodárstva, energetiky, dopravy a poštových služieb a o zrušení smernice 2004/17/ES (Ú. v. EÚ L 94, 28.3.2014, s. 243).

([12]) V článku 4 smernice 2014/24/EÚ sa odkazuje na „obstarávania, ktorých hodnota bez dane z pridanej hodnoty (DPH) sa rovná alebo je vyššia ako“ konkrétne prahové hodnoty v nej stanovené. Také isté ustanovenie sa uvádza v článku 15 smernice 2014/25/EÚ.

Riadiaci orgán môže túto paušálnu sadzbu uplatniť na typy operácií, pri ktorých sa jednoznačne rozlišuje medzi týmito kategóriami nákladov: priame náklady na zamestnancov, ostatné priame náklady a nepriame náklady. Paušálna sadzba vymedzená v článku 56 ods. 1 NSU by sa mala vzťahovať tak na iné priame náklady, ako aj nepriame náklady, a nielen na nepriame náklady.

Ak operácia zahŕňa len nepriame náklady a priame náklady na zamestnancov, riadiaci orgán by nemal použiť paušálnu sadzbu uvedenú v článku 56 ods. 1 NSU, ale môže použiť paušálnu sadzbu vymedzenú v článku 54 písm. b) NSU.

Paušálnu sadzbu v článku 56 ods. 1 NSU nemožno kombinovať s paušálnou sadzbou pre nepriame náklady (napr. možnosti v článku 54 NSU), keďže rovnaká kategória nákladov (t. j. nepriame náklady) by sa pokryla dvakrát.

Túto paušálnu sadzbu až do výšky 40 % nemožno v operácii použiť, keď sa celkové priame náklady na zamestnancov danej operácie vypočítajú na základe paušálnej sadzby (napríklad paušálnej sadzby podľa článku 55 ods. 1 NSU v súlade s článkom 56 ods. 3 NSU). Túto paušálnu sadzbu je však možné uplatniť na priame náklady na zamestnancov, ktoré sú samé osebe navrhnuté ako zjednodušené vykazovanie nákladov, ak toto zjednodušené vykazovanie nákladov nie je paušálnou sadzbou (pozri kapitolu 2.5)).

Príklad 1

Riadiaci orgán chce zahrnúť všetky zostávajúce oprávnené náklady na operáciu uplatnením paušálnej sadzby na oprávnené priame náklady na zamestnancov operácie vo výške 150 000 EUR. V súlade s článkom 56 ods. 1 NSU sa riadiaci orgán rozhodne uplatniť sadzbu vo výške 35 %. Znamená to, že celkové oprávnené náklady na operáciu budú 150 000 EUR + (150 000 EUR × 0,35) = 202 500 EUR.

Príklad 2

Odhadované náklady na kurz odbornej prípravy:

Celkové priame náklady	**52 000 EUR**
Priame náklady na zamestnancov	30 000 EUR
Náklady na priestory	3 000 EUR
Cestovné náklady	4 000 EUR
Strava	1 000 EUR
Informovanie/propagácia	4 000 EUR
Príspevky vyplatené účastníkom odbornej prípravy verejnými službami zamestnanosti	10 000 EUR

Celkové nepriame náklady	**5 000 EUR**
Nepriame náklady na zamestnancov	4 000 EUR
Elektrická energia, telefón	1 000 EUR

Celkové oprávnené náklady	**57 000 EUR**

Riadiaci orgán sa môže rozhodnúť uplatniť na tento projekt článok 56 ods. 1 NSU **a stanoviť paušálnu sadzbu na refundáciu zostávajúcich nákladov na operáciu na úrovni 40 %**. V tomto prípade sa v dokumente, v ktorom sa stanovujú podmienky podpory operácie, uvedú tieto maximálne pridelené prostriedky:

priame náklady na zamestnancov: 30 000 EUR,

ostatné náklady: 30 000 × 40 % = 12 000 EUR.

Keďže príspevky vyplatené účastníkom odbornej prípravy verejnými službami zamestnanosti možno vykázať popri priamych nákladoch na zamestnancov a paušálnej sadzbe, celkové oprávnené náklady by boli:

Celkové oprávnené náklady:
30 000 (priame náklady na zamestnancov) + 12 000 (ostatné náklady) + 10 000 (príspevky vyplatené účastníkom verejnými službami zamestnanosti) = 52 000 EUR.

Počas vykonávania operácií pomocou paušálnej sadzby z článku 56 ods. 1 NSU je dôležité od začiatku plánovať priame náklady na zamestnancov a podrobne a neustále monitorovať výdavky v tejto kategórii. Vzhľadom na povahu 40 % paušálnej sadzby bude každé nedostatočné vynaloženie priamych nákladov na zamestnancov automaticky znamenať menej peňazí refundovaných za iné náklady.

Príklad

V pôvodnom rozpočte na operáciu sa pridelilo 350 000 EUR na kategóriu priamych nákladov na zamestnancov a 140 000 EUR (40 % × 350 000 EUR) na kategóriu zostávajúcich nákladov. Počas realizácie programu boli vykázané priame náklady na zamestnancov iba vo výške 230 000 EUR To znamená, že zostávajúce náklady sa refundujú iba vo výške 92 000 EUR (40 % × 230 000 EUR).

2.2.5. *Paušálna sadzba pre cestovné náklady a náklady na ubytovanie (článok 41 ods. 5 nariadenia o Interreg)*

V článku 41 ods. 5 nariadenia o Interreg sa stanovuje paušálna sadzba cestovných nákladov operácie a nákladov na ubytovanie operácie **až do výšky 15 % priamych nákladov na zamestnancov**, pričom sa nevyžaduje, aby členské štáty určovali uplatniteľnú sadzbu výpočtom. Táto paušálna sadzba sa má používať priamo na operácie Interreg.

2.2.6. *Osobitný prípad paušálnych sadzieb na technickú pomoc (článok 36 ods. 5 NSU)*

Podľa článku 36 ods. 3 NSU sa výška príspevku Únie na technickú pomoc realizuje buď ako refundácia podpory poskytnutej prijímateľom v súlade s uplatniteľnými pravidlami NSU [článok 51 písm. b) NSU], alebo ako paušálny príspevok [článok 51 písm. e) NSU] (použitie paušálnej sadzby je v niektorých situáciách povinné – pozri ďalej v tejto kapitole).

Rozsah pôsobnosti

Rozhodnutie použiť paušálne financovanie je na uvážení členských štátov. V súlade s článkom 36 ods. 3 druhým pododsekom NSU sa toto rozhodnutie uplatňuje na všetky programy v dotknutom členskom štáte počas celého programového obdobia a nemožno ho následne zmeniť. Členské štáty by mali Komisii v partnerskej dohode v súlade s prílohou II k NSU oznámiť, akú formu príspevku Únie na technickú pomoc si vybrali.

V súlade s článkom 36 ods. 3 tretím pododsekom NSU sa príspevok Únie na technickú pomoc v prípade programov podporovaných z nástrojov AMIF, ISF a BMVI a v prípade programov Interreg realizuje iba vo forme paušálnej sadzby.

Paušálne sadzby pre príspevky Únie na technickú pomoc sa stanovujú v článku 36 ods. 5 NSU pre jednotlivé fondy a v článku 27 nariadenia o Interreg pre programy Interreg.

Za spôsob použitia platieb paušálnych sadzieb na technickú pomoc zodpovedá členský štát; na úrovni EÚ sa nebudú vykonávať žiadne kontroly súvisiacich nákladov na sumy refundované na základe paušálnej sadzby.

Žiadosti o platbu

Ak sa v prípade členského štátu alebo programu Interreg používa pre technickú pomoc paušálne financovanie, príslušná paušálna percentuálna sadzba pre dotknutý fond uvedená v článku 36 ods. 5 písm. b) NSU a v článku 27 ods. 3 nariadenia o Interreg sa uplatní automaticky na celú sumu oprávnených výdavkov, prípadne celú sumu verejných výdavkov, uvedenú v každej žiadosti o platbu predloženej Komisii. Výška technickej pomoci v podobe paušálnych platieb uvedená v stĺpci D (v stĺpci C v prípade nástrojov AMIF, BMVI a ISF) tabuľky Výdavky rozdelené podľa priorít z prílohy XXIII k NSU sa vypočíta v systéme SFC2021 automaticky na základe údajov uvedených v žiadosti o platbu.

Výška technickej pomoci v podobe paušálnych platieb sa neuvádza v dodatku 2 k prílohe XXIII k NSU a v prípade programov podporovaných z nástrojov AMIF, BMVI a ISF v dodatku 3 k prílohe XXIII k NSU, teda za špecifické ciele, v prípade ktorých nie sú splnené základné podmienky.

2.2.7. *Špecifiká podpory určenej pre miestny rozvoj vedený komunitou*

Podľa článku 34 ods. 1 písm. c) NSU podpora z fondov určená na miestny rozvoj vedený komunitou pokrýva náklady na riadenie, monitorovanie a hodnotenie stratégie a jej oživenie vrátane uľahčenia výmen medzi zainteresovanými stranami. Podľa článku 34 ods. 2 druhého pododseku NSU sa na tieto stropy vzťahuje strop 25 % celkových verejných príspevkov na stratégiu.

Nasledujúcim príkladom sa ilustruje, ako je možné refundovať tieto náklady na základe paušálnej sadzby uplatnenej na ostatné implementačné náklady:

Príklad

Riadiaci orgán na základe skúseností z minulosti odhadol typický podiel prevádzkových nákladov a oživenia danej miestnej akčnej skupiny (ďalej len „MAS“) v porovnaní s výdavkami, ktoré vznikli pri vykonávaní miestnych operácií v rámci stratégie miestneho rozvoja vedeného komunitou a pri príprave a vykonávaní činností spolupráce MAS. Hoci podpora z fondov, na ktoré sa vzťahuje nariadenie NSU, na prevádzkové náklady a náklady na oživenie podľa článku 34 ods. 2 NSU nemôže presiahnuť strop 25 % celkových verejných výdavkov, ktoré vznikli v rámci stratégie miestneho rozvoja vedeného komunitou, zo skúseností vyplýva, že tento percentuálny podiel je v skutočnosti vo väčšine prípadov nižší.

Riadiaci orgán stanoví paušálnu sadzbu vo výške 17 % implementačných nákladov [na základe spravodlivej, nestrannej a overiteľnej metódy v súlade s článkom 53 ods. 1 písm. d) a článkom 53 ods. 3 písm. a) NSU], pokiaľ ide o výdavky, ktoré vznikli pri implementácii operácií v rámci stratégie miestneho rozvoja vedeného komunitou a príprave a implementácii činností spolupráce MAS, s cieľom pokryť tieto náklady:

— prevádzkové náklady [náklady spojené s riadením, monitorovaním a hodnotením stratégie, pozri článok 34 ods. 1 písm. c) NSU],

— náklady spojené s oživením stratégie miestneho rozvoja vedeného komunitou [v záujme uľahčenia výmeny medzi zainteresovanými stranami s cieľom poskytovať informácie, propagovať stratégiu a podporovať potenciálnych prijímateľov na účely rozvoja operácií a prípravy žiadostí, pozri článok 34 ods. 1 písm. c) NSU].

Ak je teda rozpočet pridelený miestnej akčnej skupine na vykonávanie operácií v rámci stratégie miestneho rozvoja vedeného komunitou a prípravu a vykonávanie činností spolupráce MAS vo výške 1,5 milióna EUR (typ 1), maximálny rozpočet zodpovedajúci prevádzkovým nákladom a nákladom na oživenie by bol 1,5 milióna EUR × 17 % = 255 000 EUR (typ 2). V dôsledku toho celkové rozpočtové prostriedky pridelené miestnej akčnej skupine predstavujú 1,755 milióna EUR.

Vo fáze implementácie to znamená, že vždy, keď si prijímateľ uplatní nárok na refundáciu výdavkov, ktoré boli vynaložené na projekt, MAS bude takisto môcť uplatniť nárok na 17 % tejto sumy na svoje prevádzkové náklady a náklady na oživenie.

Ak sú napríklad výdavky vynaložené na projekt 1 000 EUR (typ 1), MAS môže zároveň riadiacemu orgánu vykázať 1 000 EUR × 17 % = 170 EUR (typ 2) na svoje prevádzkové náklady a náklady na oživenie.

MAS nemusí poskytnúť doklady, pokiaľ ide o jej prevádzkové náklady a náklady na oživenie vykázané na základe paušálnej sadzby, ale metodika na určenie daných 17 % musí byť overiteľná.

Poznámka: Metodika stanovenia paušálnej sadzby nemusí nevyhnutne viesť k uplatneniu sadzby vo výške 25 %. Bez ohľadu na to, aká metodika sa na stanovenie paušálnej sadzby použije, sa však musia dodržať ustanovenia týkajúce sa maximálneho stropu prevádzkových nákladov a oživenia podľa článku 34 ods. 2 druhého pododseku NSU.

2.3. **Jednotkové náklady**

Jednotkové náklady sa môžu použiť na oboch úrovniach refundácie, teda na „vyššej úrovni“ pri refundácii príspevku Únie [článok 51 písm. c) NSU] a na „nižšej úrovni“ pri grantoch, ktoré členské štáty poskytujú prijímateľovi [článok 53 ods. 1 písm. b) NSU].

2.3.1. *Všeobecné zásady*

V prípade jednotkových nákladov sa všetky oprávnené náklady na operáciu alebo ich časť vypočítajú na základe kvantifikovaných činností, vstupov, výstupov alebo výsledkov vynásobených jednotkovými nákladmi stanovenými vopred. Táto možnosť sa môže použiť na akýkoľvek typ operácie, projekt alebo časť projektu, keď je možné vymedziť množstvá vzťahujúce sa na činnosť a súvisiace jednotkové náklady. **Jednotkové náklady sa zvyčajne uplatňujú na ľahko identifikovateľné množstvá.**

Jednotkové náklady môžu byť:

— založené na procese, teda spojené so vstupmi (napr. hodinové jednotkové náklady na školiteľa) alebo výstupmi (napr. hodinové jednotkové náklady na účastníka),

— založené na výsledkoch alebo výstupoch (napr. jednotkové náklady na osobu získavajúcu osvedčenie o odbornej príprave).

Účelom použitia zjednodušeného vykazovania nákladov pri operácii je zjednodušiť procesy pre všetky zapojené zainteresované strany. Riadiace orgány by preto mali stanoviť vstupy, výstupy, alebo výsledky, ktorými sa zabezpečí zjednodušenie a ktoré sa budú dať jednoducho zaznamenať, vysledovať atď. Riadiace orgány by mali pri rozhodovaní sa medzi jednotkovými nákladmi založenými na procese a na výstupe venovať osobitnú pozornosť aj audítorskému záznamu.

Príklad 1 (ESF+)

a) Založené na procese: Pokiaľ ide o 1 000 hodín pokročilej odbornej prípravy v oblasti IT pre 20 účastníkov odbornej prípravy, oprávnené náklady sa môžu vypočítať na základe nákladov na hodinu odbornej prípravy × počet účastníkov odbornej prípravy. Náklady na hodinu vopred stanovil riadiaci orgán pomocou spravodlivej, nestrannej a overiteľnej metódy a sú uvedené v dokumente, v ktorom sa stanovujú podmienky podpory operácie.

Napríklad za predpokladu, že riadiaci orgán stanoví náklady na odbornú prípravu vo výške 7 EUR na hodinu odbornej prípravy na účastníka odbornej prípravy, maximálna výška grantu prideleného na projekt bude obmedzená na 1 000 hodín × 20 účastníkov odbornej prípravy × 7 EUR na hod. na účastníka odbornej prípravy = 140 000 EUR.

Na konci operácie budú konečné oprávnené náklady stanovené na základe skutočného počtu hodín na každého účastníka odbornej prípravy (ktoré by mohli zahŕňať určitú odôvodnenú neprítomnosť) podľa skutočnej účasti účastníkov odbornej prípravy a uskutočnených kurzov. Stále budú potrebné presné prezenčné listiny účastníkov odbornej prípravy. Ak sa napokon na odbornej príprave zúčastní len 18 osôb, pričom 6 z nich absolvuje 900 hodín, 5 z nich 950 hodín, 5 z nich 980 hodín a zvyšné dve 1 000 hodín, celkový počet hodín × počet účastníkov odbornej prípravy sa rovná:

900 × 6 + 950 × 5 + 980 × 5 + 1 000 × 2 = celkovo 17 050 hodín odbornej prípravy.

Oprávnené výdavky budú predstavovať: 17 050 hodín odbornej prípravy × 7 EUR = 119 350 EUR.

b) Založené na výsledku: Pokročilá odborná príprava v oblasti IT trvá 1 000 hodín a skladá sa z 5 modulov po 200 hodín. Na stanovenie celkových nákladov na uskutočnenie tejto odbornej prípravy v oblasti IT pre 25 účastníkov sa použila spravodlivá, nestranná a overiteľná metóda podľa článku 53 ods. 3 písm. a) NSU. Celkové náklady vo výške 140 000 EUR sa potom pripísali úspešným účastníkom. Pri zohľadnení miery neúspešnosti z minulosti na úrovni 20 % (teda neúspešní piati účastníci) by náklady na účastníka a úspešne dokončený modul predstavovali 140 000 EUR/20 účastníkov/5 modulov = 1 400 EUR (jednotkové náklady na účastníka na úspešne dokončený modul).

Audítorský záznam by musel obsahovať dokument preukazujúci oprávnenosť účastníka a (v prípade každého oprávneného účastníka) osvedčenie o úspešne dokončenom module alebo dokončenom kurze. Nevyžadovali by sa žiadne časové výkazy.

Príklad 2 (založené na výstupe, EFRR)

Prijímateľ, ktorým je regionálna komora, organizuje poradenské služby pre MSP v regióne. Túto službu poskytujú poradcovia regionálnej komory. Na základe účtov „poradenského“ oddelenia komory v minulosti sa deň poradenstva odhaduje na 350 EUR na deň. Pomoc sa vypočíta na základe tohto vzorca: počet dní × 350 EUR. Stále budú potrebné presné časové výkazy s údajmi o poradenskej činnosti a prítomnosti poradcov.

Príklad 3 (založené na výsledku, ESF+)

Program pomoci pri hľadaní pracovného miesta trvajúci 6 mesiacov (ďalej len „operácia“) by sa mohol financovať na základe jednotkových nákladov (napríklad vo výške 2 000 EUR na osobu) na každého z 20 účastníkov operácie, ktorý si nájde prácu a zotrvá v nej vopred stanovené obdobie, napríklad šesť mesiacov. Pri stanovení jednotkových nákladov vo výške 2 000 EUR na úspešného účastníka sa zohľadnili náklady na všetkých účastníkov. Suma preto pokrýva aj výdavky na neúspešných účastníkov.

Výpočet maximálnej výšky grantu prideleného na túto operáciu: 20 osôb × 2 000 EUR/umiestnenie = 40 000 EUR.

Konečné oprávnené náklady sú vypočítané na základe skutočného výstupu operácie: ak sa na trhu práce umiestni iba 17 osôb a na pracovných miestach zotrvajú požadované obdobie, konečné oprávnené náklady, na základe ktorých sa vyplatí prijímateľovi grant, sú 17 × 2 000 EUR = 34 000 EUR.

Audítorský záznam by musel obsahovať dokumenty preukazujúce, že účastník bol umiestnený na trhu práce a zotrval na pracovnom mieste požadované obdobie.

Príklad 4 (založené na procese, ENRAF)

Denné sadzby za využívanie plavidiel sa vypočítajú na základe údajov z minulosti (priemery z minulých rokov). Počet dní pridelených na projekt sa potom preukáže lodným denníkom.

Príklad 5 (AMIF): Financovanie rôznych projektov, ktoré sú súčasťou rovnakej operácie – použitie dvoch rôznych jednotkových nákladov

Riadiaci orgán poskytne grant vo výške 1 600 000 EUR verejnej agentúre, ktorá sa zaoberá žiadateľmi o azyl, na operáciu týkajúcu sa dvoch druhov činností: 1. podpory pri prvom prijatí štátnych príslušníkov tretích krajín po ich príchode do členského štátu (max. 1 000 000 EUR); 2. jazykového vzdelávania žiadateľov o azyl (max. 600 000 EUR).

Na podporu pri prvom prijatí riadiaci orgán (na základe údajov z minulosti) vyčlenil jednotkové náklady vo výške 50 EUR na deň a osobu určené na pokrytie nákladov na jeden deň pomoci poskytnutej štátnemu príslušníkovi tretej krajiny počas obdobia prijímania v hostiteľskej krajine. Kategórie nákladov zahrnuté do výšky jednotkových nákladov pokrývajú všetky prvky prijatia (napríklad ubytovanie, poskytovanie potravinovej a nepotravinovej pomoci, lekárske prehliadky, tlmočenie, opatrovníctvo maloletých osôb bez sprievodu, informovanie a poskytovanie poradenstva). Maximálna výška prideleného grantu je obmedzená na 1 deň × 50 EUR × 20 000 štátnych príslušníkov tretích krajín = 1 000 000 EUR.

Povinné prvky audítorského záznamu pre tieto jednotkové náklady pozostávajú z podpísaného a datovaného zoznamu podporených štátnych príslušníkov tretích krajín a uvedenia dĺžky ich pobytu (v dňoch), ako aj úradnej (ak je k dispozícii) a/alebo jedinečnej identifikácie (akýkoľvek dokument, ktorým sa potvrdzuje totožnosť osoby) a dokladu o poskytnutej podpore (napr. podpísaného a datovaného zoznamu poskytnutej potravinovej a nepotravinovej pomoci, podpísanej a datovanej prezenčnej listiny potvrdzujúcej účasť na poradenstve, podpísaného a datovaného potvrdenia vystaveného oprávneným zdravotníckym pracovníkom).

Oprávnené výdavky sa vypočítajú na základe skutočného počtu dní podpory pri prvom prijatí a počtu podporených štátnych príslušníkov tretích krajín. To znamená, že ak bolo podporených napríklad 1 000 štátnych príslušníkov tretích krajín, z čoho 500 na 20 dní a 500 na 10 dní, celkový počet dní/osôb sa bude rovnať: 500 × 20 + 500 × 10 = 15 000 dní/osôb podpory. Oprávnené výdavky sa budú rovnať 15 000 × 50 EUR = 750 000 EUR.

Na jazykové vzdelávanie riadiaci orgán (na základe údajov z minulosti) vyčlenil jednotkové náklady vo výške 10 EUR na hodinu a osobu, ktoré mali pokrývať náklady na jednu vyučovaciu hodinu (trvajúcu 60 minút) účastníka/žiadateľa o azyl navštevujúceho jazykový kurz v primerane veľkých skupinách (do 15 účastníkov v jednej skupine) v trvaní 60 hodín. Kategórie nákladov zahrnuté do výšky jednotkových nákladov pokrývajú všetky náklady na jazykové vzdelávanie (napríklad náklady na zamestnancov, náklady na prenájom vyučovacích priestorov, študijné materiály). Maximálna výška prideleného grantu na projekt je obmedzená na 60 hodín × 1 000 účastníkov × 10 EUR na hodinu/účastníka = 600 000 EUR.

Audítorský záznam na podporu výdavkov musí obsahovať doklad/dokumenty (dokumenty), ktorými sa monitoruje skutočná účasť (počet hodín) účastníkov a trvanie kurzu, dokumenty, ktorými sa potvrdzuje totožnosť účastníkov/žiadateľov o azyl, a dokumenty, v ktorých sa určuje harmonogram a obsah jazykového kurzu, veľkosť skupiny (max. 15) a štandardná dĺžka vyučovacej hodiny (60 minút).

Oprávnené výdavky sa vypočítajú na základe skutočného počtu hodín odbornej prípravy poskytnutých každému žiadateľovi o azyl/účastníkovi. Znamená to, že ak sa napríklad na vzdelávaní zúčastnilo iba 900 žiadateľov o azyl/účastníkov, z ktorých 750 po 60 hodín, 50 po 55 hodín, 100 po 50 hodín, celkový počet hodín × účastníci sa bude rovnať: 750 × 60 + 50 × 55 + 100 × 50 = celkom 52 750 hodín vzdelávania × účastníci. Oprávnené výdavky sa budú rovnať 52 750 × 10 EUR = 527 500 EUR.

Vzhľadom na to, že existujú dva rôzne projekty/dve rôzne aktivity, ktoré tvoria samostatnú časť tej istej operácie a týkajú sa iných nákladov na operáciu, neexistuje riziko dvojitého financovania, keďže náklady na každý projekt/aktivitu sú jasne oddelené.

2.3.2. *Náklady na zamestnancov vypočítané na základe hodinovej sadzby (článok 55 ods. 2 až 4 NSU)*

V článku 55 ods. 2 NSU sa stanovujú dve osobitné metódy výpočtu priamych nákladov na zamestnancov ([13]). Na výpočet hodinovej sadzby s cieľom určiť priame náklady na zamestnancov sa môžu použiť obidve možnosti.

Týmito dvomi metódami sú:

— výpočet hodinovej sadzby vydelením hrubých ročných nákladov na zamestnancov 1 720 hodinami, článok 55 ods. 2 písm. a) NSU,

— výpočet hodinovej sadzby vydelením hrubých mesačných nákladov na zamestnancov priemerným pracovným časom za mesiac, článok 55 ods. 2 písm. b) NSU.

O metóde, ktorá sa má použiť, rozhodne riadiaci orgán. Možnosť zavedená v článku 55 ods. 2 písm. b) NSU sa môže použiť aj v prípade, keď sú dostupné údaje o hrubých ročných nákladoch na zamestnancov. Vypočítané priame náklady na zamestnancov sa týkajú vykonávania operácie. „Vykonávanie operácie“ sa musí chápať tak, že sa vzťahuje na všetky kroky operácie.

Príklad

Kľúčovým prvkom určitých typov projektov zameraných na MSP v oblasti výskumu a vývoja a inovácií často bývajú náklady na zamestnancov. Možnosť uplatniť jednotkové náklady je pre tieto MSP vítaným zjednodušením. Jednotkové náklady na činnosti sú v tomto prípade vyjadrené ako hodinová sadzba uplatňovaná na hodiny skutočne odpracované zamestnancami. Sú vopred vymedzené v dokumente, v ktorom sa stanovujú podmienky podpory operácie a maximálna výška finančnej pomoci ako maximálny povolený počet odpracovaných hodín vynásobený jednotkovými nákladmi (vypočítané náklady na zamestnancov zapojených do operácie).

Aby sa pokryli skutočné náklady na základe čo najlepšej aproximácie a aby sa zohľadnili rozdiely medzi regiónmi a pobočkami, sú náklady na štandardnú jednotku vymedzené ako hodinové náklady na zamestnancov podľa tohto vzorca *[na základe článku 55 ods. 2 písm. a) NSU]:*

hodinové náklady na zamestnancov = posledné zdokumentované hrubé ročné náklady (podrobnosti o nákladoch, ktoré môžu byť zahrnuté, sa uvádzajú v kapitole 2.2.1) vydelené 1 720 hodinami.

Napríklad: Hodinová sadzba = 60 000 EUR/1 720 hodín = 34,88 EUR za hodinu.

Finančná pomoc poskytnutá na operáciu sa vypočíta ako hodinová sadzba vynásobená skutočným a overeným počtom odpracovaných hodín. Na to je potrebné, aby MSP uchovávali všetky doklady týkajúce sa hodín odpracovaných zamestnancami na projekte (napr. časové výkazy extrahované z IT systému), a riadiaci orgán musí uchovávať všetky doklady odôvodňujúce hodinové náklady na zamestnancov. Zníženie overených odpracovaných hodín v zásade vedie k zníženiu konečnej sumy, ktorá sa má zaplatiť.

([13]) Priame náklady na zamestnancov možno stanoviť aj pomocou inej metodiky stanovenej v NSU, napr. jednotkové náklady s iným menovateľom ako 1 720 hodín by sa mohli stanoviť na základe článku 53 ods. 1 písm. b) a niektorej z metód stanovených v článku 53 ods. 3 NSU.

Iný príklad: *Rovnako ako v predchádzajúcom príklade, ale hodinové náklady na zamestnancov sa vypočítajú takto:*

hodinové náklady na zamestnancov = posledné zdokumentované hrubé ročné náklady (podrobnosti o nákladoch, ktoré môžu byť zahrnuté, sa uvádzajú v kapitole 2.2.1) vydelené priemerným zákonným pracovným časom (zohľadňujúcim dovolenku za kalendárny rok).

Napríklad: Hodinová sadzba = 60 000 EUR/(1 980 hodín – 190 hodín dovolenky za kalendárny rok) = 60 000/1 790 = 33,52 EUR/hod.

Výpočet hodinovej sadzby vydelením posledných zdokumentovaných hrubých ročných nákladov na zamestnancov 1 720 hodinami, článok 55 ods. 2 písm. A) nsu

Prvou možnosťou z článku 55 ods. 2 písm. a) NSU je určiť priame náklady na zamestnancov vypočítaním hodinovej sadzby takto:

$$\text{hodinové náklady na zamestnancov} = \frac{\text{posledné zdokumentované hrubé ročné náklady na zamestnancov}}{1\,720}$$

Menovateľ, teda **1 720 hodín, predstavuje štandardný ročný „pracovný čas“, ktorý sa môže použiť priamo, bez toho, aby členské štáty museli vykonať akýkoľvek výpočet**. Tento údaj vychádza z priemerného týždenného pracovného času v členských štátoch vynásobeného 52 týždňami, od ktorého sa odpočítala platená dovolenka za kalendárny rok a priemerný počet sviatkov za kalendárny rok. Predstavuje jeden ekvivalent plného pracovného času a môže sa použiť na všetky prípady, keď zamestnanec pracuje na plný pracovný úväzok. Toto platí aj vtedy, keď v súlade s vnútroštátnym právom alebo platnou kolektívnou zmluvou ekvivalent plného pracovného času zodpovedá menej ako 40 hodinám týždenne.

V prípade osôb, ktoré pracujú na kratší pracovný čas, sa použije zodpovedajúca pomerná časť z 1 720 hodín. Na výpočet hodinovej sadzby za osobu pracujúcu iba na 50 % (teda 0,5 ekvivalentu plného pracovného času v prípade prijímateľa) by bol napríklad menovateľ 860 hodín [1 720 × (50/100) = 860]. Referenciou pre tento prípad by mohol byť pracovný čas stanovený v pracovnej zmluve alebo rozhodnutí o vymenovaní do funkcie.

Čitateľ sa však musí odôvodniť. V NSU sa uvádzajú „posledné zdokumentované hrubé ročné náklady na zamestnancov“. **Hrubé náklady na zamestnancov** sa však v NSU **nevymedzujú**. V súlade s článkom 63 ods. 1 NSU sa v pravidlách oprávnenosti bude musieť vymedziť, na čo sa vzťahujú hrubé ročné náklady na zamestnancov, pričom sa zohľadnia zvyčajné účtovné postupy (pozri kapitolu 3.2.1). V platných pravidlách sa napríklad môže určiť, že súčasťou hrubých nákladov na zamestnancov sú výdavky na dochádzanie na pracovisko.

V nariadení sa uvádza výpočet hodinovej sadzby pomocou „**posledných**“ zdokumentovaných hrubých ročných nákladov na zamestnancov. Znamená to, že použité údaje musia byť najaktuálnejšie údaje, aké sú k dispozícii. Metóda výpočtu založená na údajoch prijímateľa z minulosti teda zvyčajne nie je relevantná. V súlade s pojmom „posledné“ z článku 55 ods. 2 NSU by mali členské štáty zabezpečiť, aby sa použili najnovšie údaje, z ktorých vyplývajú skutočné priame náklady na zamestnancov.

Hrubé ročné náklady na zamestnancov sa **nemusia týkať kalendárneho alebo finančného roka** (mohlo by napríklad ísť o údaje, ktoré sa týkajú obdobia od októbra 2022 do septembra 2023). Dôležité je, aby sa hrubé náklady na zamestnancov vzťahovali na úplné dvanásťmesačné obdobie. Môže ísť o dvanásťmesačné obdobie predchádzajúce koncu vykazovacieho obdobia (operácie alebo programu), dvanásť mesiacov pred vydaním dokumentu, v ktorom sa stanovujú podmienky podpory operácie, alebo dvanásť mesiacov predchádzajúceho kalendárneho roka. V súlade s článkom 55 ods. 4 NSU v prípade, že nie sú k dispozícii údaje za úplné dvanásťmesačné obdobie, sa údaje môžu:

— odvodiť z dostupných zdokumentovaných hrubých nákladov na zamestnancov (riadiaci orgán by napríklad mohol použiť údaje týkajúce sa zamestnanca, v prípade ktorého existujú údaje za štyri mesiace, a extrapolovať ich na ročné hrubé náklady na zamestnancov, pričom by vo vhodnom prípade zohľadnil otázky, ako sú platby za sviatky podľa zákona alebo tzv. trináste platy),

— odvodiť z dokladov o zamestnaní (teda z pracovnej zmluvy alebo rozhodnutia o vymenovaní do funkcie).

Hrubé ročné náklady na zamestnancov môžu vychádzať zo skutočných nákladov na tohto zamestnanca. Ak osoba neodpracovala celý mesiac (napr. pracovná zmluva nezačína plynúť od začiatku mesiaca, a preto sa dostupné údaje netýkajú celého mesiaca), môžu sa použiť extrapolované hodnoty s cieľom dospieť k spoľahlivému ukazovateľu skutočných nákladov za dvanásťmesačné obdobie.

Hrubé ročné náklady na zamestnancov môžu vychádzať aj z priemerných nákladov na zamestnancov v rámci širšej skupiny zamestnancov, napríklad v tej istej platovej triede, alebo z nejakých podobných opatrení, ktoré zodpovedajú úrovni nákladov na zamestnancov.

Posledné hrubé ročné náklady na zamestnancov musia byť zdokumentované: možno to urobiť prostredníctvom účtovnej závierky, mzdových výkazov, odkazu na verejne dostupné dohody alebo dokumenty atď. Doklady musia byť auditovateľné.

V osobitných situáciách možno sumu hodinovej sadzby stanoviť aj po začatí projektu. Možno ju určiť napríklad v prípade, keď sa do projektu zapojí zamestnanec (podpis pracovnej zmluvy alebo zmena zaradenia zamestnanca) alebo keď prijímateľ oznamuje svoje náklady riadiacemu orgánu. V druhom prípade sa však v dokumente, v ktorom sa stanovujú podmienky podpory operácie, musí vymedziť aj uplatniteľná metodika.

Výpočet hodinovej sadzby vydelením hrubých mesačných nákladov na zamestnancov priemerným pracovným časom za mesiac, článok 55 ods. 2 písm. B) nsu

Pri výpočte hodinovej sadzby na určenie priamych nákladov na zamestnancov na základe článku 55 ods. 2 písm. b) NSU musia členské štáty stanoviť priemerný mesačný pracovný čas v súlade s platnými vnútroštátnymi pravidlami uvedenými v doklade o zamestnaní.

Určenie oprávnených nákladov na zamestnancov pomocou vypočítanej hodinovej sadzby

Počet odpracovaných hodín sa musí určiť v súlade s pravidlami oprávnenosti príslušného programu. V súlade s článkom 55 ods. 3 NSU nesmie celkový počet hodín vykázaných na osobu za daný rok alebo mesiac presiahnuť počet hodín použitý na výpočet tejto hodinovej sadzby.

To znamená, že ak sa ako menovateľ použila hodnota 1 720, počet vykázaných hodín nesmie presiahnuť 1 720, pričom tento údaj predstavuje maximálny počet hodín, ktoré je možné vykázať za prácu na operácii za obdobie 12 mesiacov. Ak sa ako menovateľ použila pomerná časť hodnoty 1 720, uplatňuje sa rovnaká zásada (napr. v prípade zamestnancov so zmluvou na kratší pracovný čas vo výške 50 % by menovateľ predstavoval 860 hodín, takže v prípade príslušných zamestnancov možno vykázať maximálne 860 hodín ročne). V prípade zamestnancov pridelených na viaceré operácie sa strop uplatňuje pomerne na každú operáciu a nemôže presiahnuť maximálny počet hodín, ktoré je možné vykázať za konkrétnych zamestnancov za obdobie 12 mesiacov.

V prípade článku 55 ods. 2 písm. b) NSU nemusí nutne byť počet hodín vykázaný ako priemerný mesačný pracovný čas príslušnej osoby počtom hodín, ktoré boli skutočne odpracované; musí sa zohľadniť priemerný mesačný pracovný čas, ako sa stanovuje v doklade o zamestnaní v súlade s platnými vnútroštátnymi pravidlami. Počet hodín vykázaných na účely výpočtu oprávnených nákladov na zamestnancov však nemôže presiahnuť počet hodín mesačne použitých na výpočet danej hodinovej sadzby, ako sa stanovuje v článku 55 ods. 3 NSU.

Ak sa hodinová sadzba vypočíta na základe článku 55 ods. 2 písm. a) NSU, na výpočet a vykázanie oprávnených nákladov na zamestnancov by sa mali použiť iba skutočne odpracované hodiny, pretože od štandardného menovateľa 1 720 hodín je už odpočítaná dovolenka za kalendárny rok a počet sviatkov za kalendárny rok. Pracovnú neschopnosť možno vykázať ako náklady na zamestnancov, ak súvisiace náklady znáša prijímateľ (teda vzniknú prijímateľovi). Ak náklady uhrádza tretia strana (napr. dlhodobú pracovnú neschopnosť, v prípade ktorej sa náklady uhrádzajú zo systému sociálneho zabezpečenia) alebo ak ide o neplatené voľno alebo neprítomnosť (napr. neodôvodnenú neprítomnosť), pri ktorých prijímateľovi nevznikajú žiadne náklady, **zodpovedajúce neodpracované hodiny/dni sa pri určovaní oprávnených nákladov na zamestnancov, ktoré možno vykázať, zohľadňovať nesmú**. Dôvodom je, že v týchto prípadoch prijímateľovi nevznikajú žiadne náklady. V prípade, že vzniknú náklady na dodatočného zamestnanca, ktorý nahradí osobu počas pracovnej neschopnosti (alebo iného druhu voľna), však tieto náklady na zamestnancov sú oprávnené (takže zodpovedajúce odpracované hodiny sa berú do úvahy pri výpočte oprávnených nákladov na zamestnancov).

Keď sa použije článok 55 ods. 2 písm. a) alebo b) NSU, výsledná suma hodinovej sadzby sa považuje za jednotkové náklady. Tieto jednotkové náklady možno použiť na refundáciu výdavkov na náklady na zamestnancov a možno ich použiť aj na výpočet priamych nákladov na zamestnancov ako základné náklady na uplatnenie paušálnych sadzieb [napr. uplatnením paušálnej sadzby vo výške 15 % v súlade s článkom 54 ods. 1 písm. b) NSU] alebo dokonca na výpočet všetkých ostatných zostávajúcich oprávnených nákladov uplatnením paušálnej sadzby vo výške 40 % v súlade s článkom 56 ods. 1 NSU. V prípade projektov vykonávaných v priebehu niekoľkých rokov sa môže riadiaci orgán rozhodnúť, že **aktualizuje hodinovú sadzbu pre priame náklady na zamestnancov**, keď budú k dispozícii nové údaje, alebo použije rovnakú sadzbu na celé obdobie vykonávania. Ak je obdobie vykonávania obzvlášť dlhé, osvedčeným postupom by bolo stanovenie medzikrokov v metodike, pokiaľ ide o to, kedy a ako by sa mohla hodinová sadzba pre náklady na zamestnancov revidovať (metóda úpravy).

Zamestnanci pracujúci na operácii na kratší pracovný čas s pevným časom za mesiac, článok 55 ods. 5 nsu

V článku 55 ods. 5 NSU sa stanovuje, že ak zamestnanci pracujú na úlohe na kratší pracovný čas, ale s pevným percentuálnym podielom času za mesiac, nie je povinné zriadiť osobitný systém zaznamenávania pracovného času. Zamestnávateľ je však povinný vystaviť doklad, v ktorom uvedie daný **pevný percentuálny podiel času** odpracovaného na operácii za mesiac, a tento percentuálny podiel možno použiť na výpočet oprávnených priamych nákladov na zamestnancov. Tento percentuálny podiel možno stanoviť aj v pracovnej zmluve. Ak napríklad osoba odpracuje na projekte 60 % svojho času, oprávnené priame náklady na zamestnancov v prípade tejto osoby možno vypočítať vynásobením hrubých nákladov na zamestnancov (na základe skutočných nákladov alebo vypočítaných jednotkových nákladov) hodnotou 60 %.

Príklad

Pre jednotlivé skupiny zamestnancov na projektoch môžu byť stanovené rôzne jednotkové náklady, napr. jednotkové náklady pre projektového manažéra, pre zamestnancov s hlavnými funkciami a pre administratívnych zamestnancov. Rozdiely by mali súvisieť s objektívnymi hľadiskami, aby sa zabezpečilo, že jednotkové náklady budú predstavovať spoľahlivý ukazovateľ skutočných nákladov.

Pre každú skupinu zamestnancov sa môžu vymedziť podmienky týkajúce sa úrovne vzdelania alebo pracovných skúseností. Napríklad magisterský titul pre jednu skupinu (skupina 1), bakalársky titul pre druhú skupinu (skupina 2) a príslušná kvalifikácia v oblasti odbornej prípravy pre tretiu skupinu (skupina 3). V tomto prípade bude musieť refundácia jednotkových nákladov za konkrétnu skupinu závisieť od splnenia podmienky spojenej s danou skupinou (napr. na refundáciu jednotkových nákladov za skupinu 1 musí audítorský záznam obsahovať magisterský titul).

2.4. **Jednorazové platby**

Jednorazové platby sa môžu použiť na oboch úrovniach refundácie, teda na „vyššej úrovni“ pri refundácii príspevku Únie [článok 51 písm. d) NSU] a na „nižšej úrovni“ pri grantoch, ktoré členské štáty poskytujú prijímateľovi [článok 53 ods. 1 písm. c) NSU].

2.4.1. *Všeobecné zásady*

V prípade jednorazových platieb sa všetky oprávnené výdavky alebo časť oprávnených výdavkov na operáciu alebo projekt vypočítajú na základe vopred stanovenej a riadne odôvodnenej sumy a refundujú sa, ak sú dokončené vopred určené činnosti a/alebo výstupy.

Jednorazové platby môžu byť vhodné v prípade, že jednotkové náklady nie sú vhodným riešením, pretože chýbajú jednoducho identifikovateľné množstvá, napr. na účely vypracovania súboru nástrojov, organizácie komunitného podujatia, seminára atď.

V niektorých prípadoch by mohli byť riadiace orgány odradené od používania jednorazových platieb vzhľadom na skutočnosť, že cieľ sa zvyčajne považuje za dosiahnutý alebo nedosiahnutý, čo vedie k binárnej situácii vyplatenia alebo nevyplatenia v závislosti od úplného dosiahnutia. **Toto možno zmierniť zavedením postupného vyplácania v súvislosti s dosiahnutím určitých vopred určených prechodných čiastkových cieľov**.

Príklad 1: EFRR

Skupina malých podnikov sa chce spoločne zúčastniť na obchodnom veľtrhu s cieľom propagovať miestne výrobky.

Riadiaci orgán sa rozhodne na výpočet verejnej podpory použiť jednorazovú platbu. V záujme toho sa skupina podnikov vyzve, aby predložila návrh rozpočtu nákladov na prenájom stánku, jeho inštaláciu a prevádzku. Na základe tohto návrhu rozpočtu sa stanoví jednorazová platba vo výške 20 000 EUR. Platba prijímateľovi sa uskutoční na základe dôkazu o účasti na veľtrhu. Posúdenie návrhu rozpočtu a súvisiacich dokladov na výpočet alebo odôvodnenie nákladov všetkých kategórií návrhu rozpočtu by sa malo uchovať na účely auditu.

Príklad 2: ESF+

Mimovládna organizácia, ktorá riadi služby starostlivosti o deti, žiada podporu na začatie novej činnosti. Organizácia zahrnie jednorazovú platbu do svojho návrhu prostredníctvom predloženia návrhu podrobného rozpočtu na začatie činnosti a jej pokračovanie počas obdobia jedného roka. V činnosti by sa malo nezávisle pokračovať aj po prvom roku. Jednorazová platba by napríklad pokryla výdavky spojené s platom jednej osoby zodpovednej za starostlivosť o deti počas jedného roka, odpisy nového zariadenia, náklady na propagáciu súvisiace s touto novou činnosťou a nepriame náklady súvisiace s jej riadením a náklady na účtovníctvo, vodu, elektrickú energiu, kúrenie, prenájom atď.

Na základe návrhu podrobného rozpočtu riadiaci orgán poskytne jednorazovú platbu 47 500 EUR, ktorá pokryje všetky tieto náklady. Na konci operácie by sa táto suma mala zaplatiť mimovládnej organizácii na základe výstupu; ak sa poskytla starostlivosť zmluvnému počtu dodatočných (10) detí. Preto nie je potrebné odôvodnenie skutočných nákladov vynaložených v súvislosti s touto činnosťou.

To však znamená, že ak sa poskytla starostlivosť len 9 deťom, oprávnené náklady sa budú rovnať nule a jednorazová platba nebude vyplatená. Na zmiernenie tejto podmienky by sa v dokumente, v ktorom sa stanovujú podmienky podpory operácie, mohol uviesť čiastkový cieľ, že ak sa starostlivosť poskytne piatim deťom, vyplatí sa polovica celkovej sumy (23 750 EUR).

Príklad 3: ESF+

Mimovládna organizácia by chcela usporiadať miestny seminár a vypracovať súbor nástrojov týkajúci sa sociálno-ekonomického stavu rómskej komunity v regióne členského štátu. Dokument, v ktorom sa stanovujú podmienky podpory operácie, bude obsahovať návrh podrobného rozpočtu a ciele grantu, teda 1. organizáciu seminára a 2. vypracovanie súboru nástrojov na upriamenie pozornosti zamestnávateľov v regióne na osobitné problémy, ktorým čelia Rómovia.

Vzhľadom na charakter operácie (operácia s nákladmi, ktoré nie je možné ľahko kvantifikovať prostredníctvom jednotkových nákladov) sa riadiaci orgán rozhodne využiť možnosť jednorazovej platby.

Na účely výpočtu výšky jednorazovej platby bude riadiaci orgán vyžadovať návrh podrobného rozpočtu na jednotlivé operácie: po rokovaní o návrhu podrobného rozpočtu sa stanoví jednorazová platba vo výške: 45 000 EUR, ktorá sa rozdelí na dva projekty vyžadujúce 25 000 EUR na seminár a 20 000 EUR na súbor nástrojov.

Ak sa dodržia podmienky uvedené v dokumente, v ktorom sa stanovujú podmienky podpory operácie (organizácia seminára, vypracovanie súboru nástrojov), za oprávnené náklady sa bude považovať suma 45 000 EUR. Na dôkaz toho, že sa seminár uskutočnil a bol vypracovaný definitívny úplný súbor nástrojov, sa budú vyžadovať doklady.

Ak sa uskutoční len jeden z projektov (napríklad seminár), výška grantu sa zníži len na túto časť (25 000 EUR) v závislosti od toho, na čom sa dohodlo v dokumente, v ktorom sa stanovujú podmienky podpory operácie.

Príklad 4: ENRAF

Podpora prípravy a vykonávania výrobných a marketingových plánov organizácií výrobcov.

Jednorazová platba (splatná pri schválení výročnej správy o vykonávaní plánu) je založená na údajoch z minulosti (predchádzajúce predložené údaje organizácií výrobcov o hodinových a iných nákladoch). Príprava a vykonávanie výrobných a marketingových plánov môže byť rozdelená na rôzne činnosti s cieľom získať priemerné náklady, ktoré sa potom vynásobia uplatniteľnou intenzitou pomoci.

2.5. **Kombinácia zjednodušeného vykazovania nákladov**

V článku 53 ods. 1 NSU sa riadiacim orgánom ponúka možnosť vybrať si spomedzi piatich možností riadenia grantov podľa NSU. V súlade s článkom 53 ods. 1 písm. e) NSU sa môžu prvé štyri možnosti (teda okrem financovania, ktoré nie je spojené s nákladmi) pri jednej operácii kombinovať. Na uvedenú možnosť sa však vzťahujú tieto podmienky, ktorými sa **predchádza akémukoľvek dvojitému financovaniu tej istej kategórie nákladov**:

1. musia sa vzťahovať na rôzne kategórie oprávnených nákladov; alebo
2. musia sa použiť na rôzne projekty v rámci rovnakej operácie; alebo
3. musia sa použiť na fázy operácie nasledujúce za sebou.

Zjednodušené vykazovanie nákladov možno použiť pri tej istej operácii spolu s nákladmi vykázanými ako skutočné náklady alebo s nákladmi refundovanými na základe iného zjednodušeného vykazovania nákladov.

Okrem toho možno sumu vypočítanú ako paušálnu sadzbu použiť ako základ pre inú paušálnu sadzbu: paušálna sadzba až do výšky 15 % na refundáciu nepriamych nákladov sa môže uplatniť na priame náklady na zamestnancov vypočítané na základe paušálnej sadzby až do výšky 20 % priamych nákladov (iných ako priame náklady na zamestnancov).

Príklad 1: Financovanie rôznych projektov, ktoré sú súčasťou tej istej operácie (ESF+)

Príklad operácie, ktorá zahŕňa projekt odbornej prípravy pre nezamestnaných mladých ľudí a nadväzujúci seminár pre potenciálnych zamestnávateľov v regióne:

Náklady na odbornú prípravu by sa mohli vyplácať na základe jednotkových nákladov (napríklad vo výške 1 000 EUR/deň odbornej prípravy). Seminár by sa vyplatil prostredníctvom jednorazových platieb.

Vzhľadom na to, že existujú dva rôzne projekty, ktoré sú súčasťou rovnakej operácie, neexistuje riziko dvojitého financovania, keďže náklady na každý projekt sú jasne oddelené.

Príklad 2: Po sebe nasledujúce etapy operácie (ESF+)

Príklad už začatej operácie riadenej na základe skutočných nákladov, ktorú riadiaci orgán zamýšľa aj naďalej riadiť na základe zjednodušeného vykazovania nákladov. Bude potrebné jasne vymedziť dve etapy operácie. Prvá etapa by sa mohla vypočítať na základe skutočných nákladov do určitého dátumu. Druhá etapa, ktorá sa týka budúcich výdavkov, by sa mohla vypočítať na základe jednotkových nákladov za predpokladu, že jednotkové náklady nezahŕňajú žiadne z predtým podporených výdavkov.

Ak sa takáto možnosť uplatňuje, mala by sa týkať všetkých prijímateľov v rovnakej situácii (transparentnosť a rovnaké zaobchádzanie). Mohlo by to spôsobiť určité administratívne zaťaženie, pretože ak sa tento postup nepredvídal, je potrebné zmeniť dokument, v ktorom sa stanovujú podmienky podpory operácie. Orgány členského štátu musia zrozumiteľne vypracovať podrobný opis operácie za každú etapu. Operácia by sa mala rozdeliť aspoň na dve odlišné, identifikovateľné finančné a v ideálnom prípade fyzické obdobia alebo obdobia vývoja zodpovedajúce príslušným etapám. Je to potrebné preto, aby sa zabezpečila transparentná implementácia a transparentné monitorovanie a aby sa uľahčili kontroly.

Príklad 3: Rôzne kategórie oprávnených nákladov (ESF+)

Príklad kurzu odbornej prípravy, v prípade ktorého sa kombinujú:

— jednotkové náklady na mzdy školiteľov, napr. 450 EUR/deň,

— skutočné náklady: prenájom miestnosti = 800 EUR/mesiac podľa nájomnej zmluvy počas 12 mesiacov,

— paušálna sadzba pre nepriame náklady, napríklad vo výške 10 % priamych nákladov.

Ak bolo odôvodnených 200 dní školiteľov, na konci odbornej prípravy sa vyplatí grant na tomto základe:

Priame náklady (typ 1 ([14])*):*

mzdy školiteľov: 200 dní × 450 EUR = 90 000 EUR,

miestnosť na odbornú prípravu: 12 mesiacov × 800 EUR = 9 600 EUR,

medzisúčet priamych nákladov: 99 600 EUR.

Nepriame náklady (typ 2): 10 % priamych nákladov = 10 % × 99 600 EUR = 9 960 EUR

Oprávnené výdavky: (90 000 EUR + 9 600 EUR) + 9 960 EUR = 109 560 EUR

V tomto prípade ide o rôzne kategórie nákladov: mzdy školiteľov, náklady na prenájom miestnosti, nepriame náklady. S cieľom uistiť sa, že nedôjde k dvojitému financovaniu, však orgány musia zabezpečiť, aby sa jednotkové náklady nevzťahovali na žiadne náklady na prenájom miestnosti ani na nepriame náklady (napríklad platy administratívnych zamestnancov alebo účtovníka). To isté platí aj pre vymedzenie nepriamych nákladov, ktoré by sa nemali vzťahovať na náklady pokryté jednotkovými nákladmi ani na skutočné náklady na prenájom miestnosti.

Ak existuje riziko prekrývania alebo nie je možné preukázať, že nedochádza k prekrývaniu, riadiaci orgán bude musieť zvoliť vhodnejšiu možnosť, aby sa predišlo akémukoľvek dvojitému financovaniu alebo jeho riziku.

Príklady kombinácií zjednodušeného vykazovania nákladov, ktoré v nsu **nie sú povolené**

Článok 56 a článok 55 ods. 1 NSU	Články 54 a 56 NSU
Paušálnu sadzbu až do výšky 40 % oprávnených priamych nákladov na zamestnancov použitých na pokrytie zostávajúcich nákladov na operáciu (článok 56 NSU) nemožno uplatniť na náklady na zamestnancov vypočítané na základe paušálnej sadzby až do výšky 20 % priamych nákladov iných ako priame náklady na zamestnancov (článok 55 ods. 1 NSU). Dôvod: Nie je to možné na základe článku 56 ods. 3 NSU, pretože tá istá kategória nákladov (teda náklady na zamestnancov) nemôže byť základom na výpočet paušálnej sadzby pre všetky zostávajúce náklady na operáciu a zároveň byť vypočítaná ako paušálna sadzba na základe časti nákladov, ktoré sú zahrnuté do zostávajúcich nákladov na operáciu (teda priamych nákladov).	Paušálna sadzba až do výšky 7 % oprávnených priamych nákladov/až do výšky 15 % oprávnených priamych nákladov na zamestnancov/až do výšky 25 % oprávnených priamych nákladov (článok 54 NSU) na výpočet nepriamych nákladov (článok 54 NSU) sa nemôže kombinovať s paušálnou sadzbou až do výšky 40 % oprávnených priamych nákladov na zamestnancov použitou na pokrytie zostávajúcich nákladov na operáciu (článok 56 NSU). Dôvod: Tá istá kategória nákladov (teda nepriame náklady) by sa pokryla dvakrát.

Príklady kombinácií zjednodušeného vykazovania nákladov

V tabuľke ďalej sa uvádza prehľad kombinácií zjednodušeného vykazovania nákladov, ktoré sú vo všeobecnosti možné/nemožné. Každú situáciu je však potrebné analyzovať individuálne.

Riadiace orgány musia jasne vymedziť príslušné kategórie nákladov (priamych/nepriamych) a zabezpečiť, aby nedošlo k dvojitému financovaniu pokrytých nákladov.

(Á – áno, možné, N – nie, nemožné)

Kombinácie	Až do 20 % nákladov na zamestnancov	Až do 7 % nepriamych nákladov	Až do 15 % nepriamych nákladov	Až do 15 % cestovných nákladov	Hodinová sadzba pre náklady na zamestnancov (*)	Až do 40 % všetkých ostatných nákladov
Až do 20 % nákladov na zamestnancov		Á	Á	Á	N	N

([14]) Vysvetlenie rôznych typov nákladov sa nachádza v kapitole 2.2.1.

Kombinácie	Až do 20 % nákladov na zamestnancov	Až do 7 % nepriamych nákladov	Až do 15 % nepriamych nákladov	Až do 15 % cestovných nákladov	Hodinová sadzba pre náklady na zamestnan-cov (*)	Až do 40 % všetkých ostatných nákladov
Až do 7 % nepriamych nákladov	Á		N	Á	Á	N
Až do 15 % nepriamych nákladov	Á	N		Á	Á	N
Až do 15 % cestovných nákladov	Á	Á	Á		Á	N
Hodinová sadzba pre náklady na zamestnancov (*)	N	Á	Á	Á		Á
Až do 40 % všetkých ostatných nákladov	N	N	N	N	Á	

(*) Článok 55 ods. 2 NSU, teda metóda založená na použití hodnoty 1 720 hodín alebo hodinová sadzba získaná vydelením posledných zdokumentovaných hrubých mesačných nákladov na zamestnancov priemerným mesačným pracovným časom operácie.

KAPITOLA 3: STANOVENIE ZJEDNODUŠENÉHO VYKAZOVANIA NÁKLADOV

3.1. Zjednodušené vykazovanie nákladov sa musí vymedziť *ex ante*

Na účely refundácie príspevku Únie sa môže zjednodušené vykazovanie nákladov použiť až po schválení na základe rozhodnutia Komisie o schválení programu alebo jeho zmeny, alebo po prijatí v delegovanom akte Komisie v súlade s článkom 94 ods. 1 NSU.

Zjednodušené vykazovanie nákladov použité na refundáciu grantov, ktoré členské štáty poskytli prijímateľovi, sa musí takisto vymedziť *ex ante* (teda vopred). Riadiaci orgán musí v súlade s článkom 73 ods. 3 NSU a v prípade programov Interreg v súlade s článkom 22 ods. 6 nariadenia o Interreg zabezpečiť, aby sa prijímateľovi alebo hlavnému partnerovi operácie Interreg poskytol dokument, v ktorom sa stanovujú podmienky podpory pre každú operáciu. V tomto dokumente je dôležité oznámiť prijímateľom presné požiadavky na preukázanie vykázaných výdavkov a špecifických výstupov alebo výsledkov, ktoré sa majú dosiahnuť.

Metóda, ktorá sa má uplatniť na určenie nákladov na operáciu, a podmienky na vyplatenie podpory sa musia, v súlade s článkom 73 ods. 3 NSU a v prípade programov Interreg v súlade s článkom 22 ods. 6 nariadenia o Interreg, uviesť **aspoň v dokumente, v ktorom sa stanovujú podmienky podpory operácie**. Príslušné metódy a podmienky by sa mohli uviesť v pravidlách programu alebo vo výzvach na predkladanie žiadostí.

V záujme dodržania zásady transparentnosti a rovnakého zaobchádzania **by sa malo používanie zjednodušeného vykazovania nákladov na refundáciu nákladov uviesť vo výzvach na predkladanie žiadostí adresovaných potenciálnym prijímateľom. V prípadoch, keď sa neuverejní žiadna výzva na predkladanie návrhov, by sa malo použitie zjednodušeného vykazovania nákladov uviesť v pravidlách programu alebo vnútroštátnych pravidlách vzťahujúcich sa na príslušné operácie.**

Okrem toho by nemalo dochádzať k retroaktívnemu uplatňovaniu na operácie, ktoré sú už vybraté a vykonávajú sa na základe skutočných nákladov, keďže nemusí byť zabezpečené rovnaké zaobchádzanie s prijímateľmi. Zjednodušené vykazovanie nákladov sa môže použiť v prípade operácií vybratých po začatí ich vykonávania. Podpora by však mala byť v súlade s článkom 63 ods. 6 NSU, v ktorom sa stanovuje, že podpora z fondov by sa nemala poskytnúť na operácie, ktoré sa fyzicky dokončili alebo plne vykonali ešte pred predložením žiadosti o financovanie v rámci programu. Pri takýchto operáciách možno použiť zjednodušené vykazovanie nákladov, ktoré sa vzťahuje aj na oprávnené výdavky vynaložené prijímateľmi pred výberom operácií, a v niektorých prípadoch je jeho použitie povinné (pozri kapitolu 1.4). To, či výdavky prijímatelia vynaložili už pred začatím výzvy, nie je na účely použitia zjednodušeného vykazovania nákladov relevantné, pokiaľ sa majú akcie tvoriace základ pre refundáciu vykonávať počas obdobia oprávnenosti (článok 63 ods. 2 NSU) a tieto výdavky neboli súčasťou výdavkov, ktoré boli predtým vykázané Komisii.

Keď sa stanovia jednotkové náklady, paušálna sadzba alebo suma (v prípade jednorazových platieb), nemali by sa meniť počas vykonávania operácie ani po jej vykonaní s cieľom kompenzovať zvýšenie nákladov alebo nedostatočné využitie dostupného rozpočtu. Ak je obdobie vykonávania mimoriadne dlhé, osvedčeným postupom by bolo vopred stanoviť metódu úpravy a určiť, kedy a ako sa môžu jednotkové náklady, paušálna sadzba alebo suma revidovať (informácie o metódach úpravy sa nachádzajú v kapitole 3.4 tohto usmernenia) ([15]). Každá zmena jednotkových nákladov, paušálnej sadzby alebo sumy v prípade neexistencie metódy úpravy sa považuje za nové zjednodušené vykazovanie nákladov. Výnimočne možno v prípade viacročných operácií vyrovnať účty a vykonať platby na základe skutočných nákladov na príslušné činnosti operácie po vykonaní prvej časti operácie a následne zaviesť možnosť paušálneho financovania, jednotkových nákladov alebo jednorazových platieb na zvyšnú časť/zvyšné obdobie operácie. V takýchto prípadoch by obdobie, za ktoré sa vykazujú skutočné náklady, malo byť jasne oddelené od obdobia, za ktoré sa náklady vykazujú prostredníctvom zjednodušeného vykazovania nákladov, aby sa zabránilo dvojitému vykazovaniu projektových nákladov.

3.2. **Metodiky**

Metodiky na stanovenie zjednodušeného vykazovania nákladov sa uvádzajú v článku 53 ods. 3 a v článku 94 ods. 2 NSU. Vo všeobecnosti sú tieto metodiky rovnaké pre zavádzanie zjednodušeného vykazovania nákladov na nižšej aj vyššej úrovni (s určitými výnimkami, ktoré sa konkrétne uvádzajú v tejto kapitole).

3.2.1. *Spravodlivá, nestranná a overiteľná metóda výpočtu*

Sumy, sadzby a jednotkové náklady sa môžu stanoviť na základe spravodlivej, nestrannej a overiteľnej metódy výpočtu, ako sa uvádza v článku 53 ods. 3 písm. a) a v článku 94 ods. 2 druhom pododseku písm. a) NSU.

Všeobecné zásady

Musí byť spravodlivá:

Výpočet musí byť primeraný, teda na základe reálnej situácie, nie nadmerný ani extrémny. Ak napríklad dané jednotkové náklady boli v minulosti v rozmedzí 1 EUR až 2 EUR, Komisia neočakáva stupnicu vo výške 7 EUR. Z tohto hľadiska bude metóda použitá na určenie jednotkových nákladov, paušálnej sadzby alebo jednorazovej platby mimoriadne dôležitá. Riadiaci orgán (alebo monitorovací výbor v prípade programu Interreg) musí byť schopný vysvetliť a odôvodniť svoje voľby. Spravodlivou metódou výpočtu sa môžu odôvodniť rozdiely v sadzbách/sumách na základe osobitných podmienok alebo potrieb. Napríklad realizácia projektu môže stáť viac vo vzdialenom regióne ako v centrálne umiestnenom regióne vzhľadom na vyššie dopravné náklady.

Musí byť nestranná:

Hlavnou myšlienkou pojmu „nestranný“ je, že nezvýhodňuje niektorých prijímateľov alebo operácie pred ostatnými. Pri výpočte jednotkových nákladov, jednorazovej platby alebo paušálnej sadzby sa musí zabezpečiť rovnaké zaobchádzanie s podobnými prijímateľmi a/alebo podobnými operáciami. Akékoľvek rozdiely v sumách alebo sadzbách by mali byť založené na objektívnych odôvodneniach, teda objektívnych vlastnostiach prijímateľov alebo operácií.

Musí byť overiteľná:

Stanovenie paušálnych sadzieb, jednotkových nákladov alebo jednorazových platieb by malo byť založené na písomných dôkazoch, ktoré možno overiť ([16]). Riadiaci orgán musí byť schopný preukázať základ, na ktorom bolo zjednodušené vykazovanie nákladov stanovené. Kľúčové je zabezpečiť dodržiavanie zásady správneho finančného riadenia.

Orgán stanovujúci metódu zjednodušeného vykazovania nákladov by mal zdokumentovať minimálne tieto informácie:

— opis metódy výpočtu vrátane kľúčových krokov výpočtu,

([15]) V prípade podpory, ktorá sa neposkytuje prostredníctvom výzvy na prekladanie žiadostí, by sa to malo uviesť vo všeobecnom dokumente, v ktorom sa špecifikuje metodika podpory.

([16]) Bez ohľadu na to, kedy bola metodika stanovená, podľa článku 53 ods. 3 písm. a) alebo článku 94 ods. 2 písm. a) NSU, pokiaľ sa používa, musí byť auditovateľná.

— zdroje údajov použitých na analýzu a výpočty vrátane posúdenia relevantnosti údajov z hľadiska plánovaných operácií a posúdenia kvality údajov,

— samotný výpočet na stanovenie hodnoty zjednodušeného vykazovania nákladov.

Zdroje údajov

Pri zavádzaní zjednodušeného vykazovania nákladov musia byť použité údaje relevantné pre príslušné zjednodušeného vykazovanie nákladov. Mali by sa poskytnúť a zdokumentovať zdroje údajov použitých na výpočet vrátane posúdenia relevantnosti údajov z hľadiska plánovaných operácií a posúdenia kvality údajov.

Vopred nie je stanovený žiadny minimálny súbor údajov, ktoré sú potrebné na výpočet zjednodušeného vykazovania nákladov. Závisí to od vlastností populácie. Ak sú údaje príliš rozptýlené, objem údajov musí byť vysoký. Na druhej strane, ak sú údaje homogénne a reprezentatívne pre populáciu, súbor údajov môže byť menší.

Údaje môžu pochádzať z rôznych zdrojov. Spoľahlivosť použitých údajov bude závisieť od zdroja použitých údajov. Napríklad údaje z národných štatistických úradov alebo EUROSTATU sa považujú za spoľahlivé. V prípade niektorých zdrojov údajov môžu byť na potvrdenie spoľahlivosti údajov potrebné podrobnejšie kontroly. V niektorých prípadoch je možné prijatie rozhodnutia o tom, či je potrebné vykonať dodatočné kontroly na základe vzorky, podložiť odborným úsudkom orgánu auditu (s prihliadnutím na všetky informácie dostupné orgánu auditu o type údajov, spôsobe ich kompilácie, interných postupoch orgánov na schvaľovanie poskytnutých informácií atď.). E*x ante* posúdenie metodiky orgánom auditu však nie je na stanovenie zjednodušeného vykazovania nákladov na nižšej úrovni povinné (ale odporúča sa).

Keď sa údaje pochádzajúce zo spoľahlivých zdrojov (napríklad zo zverejnených správ a z oficiálnych internetových databáz) nepoužijú priamo ako také (teda automaticky vygenerované z databázy zdroja), ale skompilujú sa do jednotnej formy, osvedčeným postupom je porovnať (na základe vzorky), či skompilované údaje zodpovedajú oficiálnym správam. Keďže však toto riešenie nebude vždy v praxi jednoduché, orgán auditu, ak posudzuje metodiku *ex ante*, môže na základe svojho odborného úsudku prijať rozhodnutie o tom, či je potrebné vykonať dodatočnú kontrolu na základe vzorky, s prihliadnutím na všetky informácie dostupné orgánu auditu o type údajov, spôsobe ich kompilácie, interných postupoch orgánov na schvaľovanie poskytnutých informácií atď.

Použitie „štatistických“ overených údajov z minulosti alebo bežných postupov nákladového účtovníctva

Pri stanovovaní zjednodušeného vykazovania nákladov môžu riadiace orgány použiť štatistické údaje (z rôznych zdrojov), **overené** údaje z minulosti (o projektoch alebo operáciách financovaných z fondov, na ktoré sa vzťahuje NSU) ([17]) alebo bežné postupy nákladového účtovníctva.

Ak sa riadiaci orgán rozhodne použiť štatistické alebo overené údaje z minulosti, mal by opísať:

— kategórie nákladov, na ktoré sa vzťahujú,

— použitú metódu výpočtu,

— časové obdobie, za ktoré sa majú rady údajov získať: treba získať **údaje za reprezentatívne časové obdobie**, aby sa zistila každá prípadná mimoriadna okolnosť, ktorá by mohla mať vplyv na skutočné náklady v konkrétnom roku, ako aj na trendy v sumách nákladov. Toto referenčné obdobie by sa malo použiť, aby sa zohľadnili ročné výkyvy. Za reprezentatívne sa môže napríklad považovať obdobie troch rokov. Ak však riadiaci orgán preukáže, že je opodstatnené použitie údajov za obdobie kratšie ako tri roky, môže to byť prijateľné (napr. ak bol zavedený nový program a k dispozícii sú údaje iba za dva roky, malo by to postačovať; keď neexistujú údaje za tri roky, môžu sa v závislosti od okolností prípadu akceptovať aj údaje za dva roky). To sa musí posúdiť v každom jednotlivom prípade,

([17]) Plánovaný rozpočet (napr. z predchádzajúcej výzvy na predkladanie žiadostí) sa nemôže použiť ako zdroj údajov pre metódu výpočtu v súlade s článkom 53 ods. 3 písm. a) a článkom 94 ods. 2 písm. a) NSU, keďže údaje z minulosti musia byť overené.
Rozpočet plánovaný pre konkrétnu operáciu sa môže použiť na zavedenie zjednodušeného vykazovania nákladov na základe návrhu rozpočtu v súlade s článkom 53 písm. b) NSU v prípade operácií do 200 000 EUR a v súlade s článkom 94 ods. 2 písm. b) NSU.

— referenčnú sumu, ktorá sa má uplatniť, napríklad priemerné náklady za referenčné obdobie alebo náklady zaznamenané počas posledných rokov,

— prípadné úpravy, ktoré sú potrebné na aktualizáciu referenčnej sumy. Môže sa použiť úprava na aktualizovanie nákladov z predchádzajúcich rokov na súčasné ceny.

Podľa článku 53 ods. 3 písm. a) bodov ii) a iii) môže riadiaci orgán na stanovenie zjednodušeného vykazovania nákladov uplatňovaného na jednotlivých prijímateľov použiť aj údaje špecifické pre jednotlivých prijímateľov. Vzhľadom na požiadavky, ktoré sa týkajú používania údajov špecifických pre jednotlivých prijímateľov, tieto metodiky predstavujú zjednodušenia, napríklad pre prijímateľov, ktorí budú vykonávať veľký počet projektov počas celého programového obdobia.

Overené údaje z minulosti o jednotlivých prijímateľoch

Táto metóda je založená na získaní účtovných údajov z minulosti od prijímateľa, pokiaľ ide o skutočné náklady vynaložené pri kategóriách oprávnených nákladov, na ktoré sa vzťahuje vymedzené zjednodušené vykazovanie nákladov. Ak to bude potrebné, tieto údaje by sa mali vzťahovať iba na nákladové stredisko alebo nákladové oddelenie prijímateľa, ktoré je zapojené do operácie. Predpokladom je vlastne existencia analytického účtovného systému na úrovni prijímateľov. Okrem toho to znamená, že akékoľvek neoprávnené výdavky sa z každého výpočtu v prospech zjednodušeného vykazovania nákladov vylúčia.

Uplatnenie bežných postupov nákladového účtovníctva jednotlivých prijímateľov

Bežné účtovné postupy sú postupy, ktoré prijímateľ používa na účtovanie všetkých svojich bežných každodenných činností a financií (vrátane tých, ktoré nie sú spojené s podporou EÚ). Tieto metódy musia byť v súlade s vnútroštátnymi účtovnými pravidlami a štandardmi. Dĺžka používania nie je rozhodujúca. Účtovná metóda nie je „bežná“, ak bola prispôsobená pre konkrétnu operáciu alebo súbor operácií, napríklad operácií, ktoré dostávajú podporu EÚ, a odlišuje sa od účtovných metód používaných v ostatných prípadoch.

Je dôležité rozlišovať medzi skutočnými nákladmi a nákladmi vypočítanými podľa bežných postupov nákladového účtovníctva jednotlivých prijímateľov.

To znamená, že skutočné náklady sú náklady vypočítané čo najpresnejšie („náklady skutočne vynaložené a zaplatené prijímateľom“) za obdobie trvania operácie. Napríklad pri hodinových nákladoch na zamestnancov je prijateľné používať v menovateli štandardné hodiny (pozri napríklad
1 720 hodín v kapitole 2.3.2), ale v čitateli sú na účely výpočtu „skutočných nákladov“ celkové oprávnené náklady na zamestnancov na každú konkrétnu osobu pracujúcu na opatrení.

Hodinové náklady vychádzajúce z postupov nákladového účtovníctva prijímateľa možno vypočítať na základe priemeru nákladov na odmeny širšej skupiny zamestnancov. Tento priemer zvyčajne predstavuje platová trieda alebo iné podobné opatrenie, ktoré zodpovedá hrubým nákladom na zamestnancov, ale pri porovnaní sa môže použiť aj nákladové stredisko alebo oddelenie (zapojené do operácie), kde sa hrubé náklady na zamestnancov môžu značne líšiť v rámci širšej skupiny zamestnancov.

Aby sa zabezpečilo rovnaké zaobchádzanie medzi prijímateľmi a aby sa z grantu nekryli neoprávnené náklady, v dokumente, v ktorom sa stanovujú podmienky podpory operácie a ktorý prijímateľom umožňuje používať ich postupy nákladového účtovníctva, sa preto musia stanoviť minimálne podmienky. Účelom týchto minimálnych podmienok je zabezpečenie toho, aby postupy nákladového účtovníctva predstavovali teoreticky aj prakticky spravodlivý a rovnocenný systém. To znamená existenciu analytického účtovného systému na úrovni prijímateľov. Okrem toho to znamená, že akékoľvek neoprávnené výdavky sa z výpočtu vylúčia.

Spoločné požiadavky na použitie údajov špecifických pre jednotlivých prijímateľov

Riadiaci orgán bude musieť k overeniu údajov špecifických pre jednotlivých prijímateľov pristupovať individuálne. Toto je potrebné urobiť najneskôr vtedy, keď sa prijímateľovi poskytuje dokument, v ktorom sa stanovujú podmienky podpory operácie. V závislosti od uistenia získaného z interného systému riadenia a kontroly prijímateľa riadiacim orgánom môže byť potrebné, aby údaje špecifické pre prijímateľa boli certifikované externým audítorom alebo v prípade verejných subjektov príslušným a nezávislým účtovníkom tak, aby sa zabezpečila spoľahlivosť referenčných údajov použitých riadiacim orgánom. Certifikácia údajov z minulosti sa môže uskutočniť ako súčasť štatutárnych auditov alebo zmluvných auditov. Každá certifikácia vykonaná týmto spôsobom si vyžaduje dôkladnú znalosť externého audítora alebo nezávislého účtovníka, pokiaľ ide o NSU a nariadenia pre jednotlivé fondy, napríklad v súvislosti s audítorským záznamom, oprávnenosťou súvisiacich nákladov a uplatniteľným právom. Orgán auditu môže byť teda vyzvaný, aby podporil tento postup.

V prípade, že sa riziko chyby alebo nezrovnalosti v použitých účtovných údajoch z minulosti považuje za nízke, metóda výpočtu môže byť napríklad založená na údajoch, ktoré nie sú certifikované audítorom *ex ante*. Riadiaci orgán by mal byť schopný objektívnym spôsobom preukázať, že riziko je skutočne nízke, ako aj dôvod, prečo sa domnieva, že účtovný systém prijímateľa je spoľahlivý, úplný a presný.

Použitie iných objektívnych informácií alebo odborného posudku

Iné objektívne informácie by mohli mať napríklad formu:

— prieskumov, štúdií, prieskumov trhu atď. (je potrebné zabezpečiť náležité zdokumentovanie),

— údajov o odmeňovaní za rovnocennú prácu.

Odborné posudky by mali byť založené na konkrétnom súbore kritérií a/alebo na odborných znalostiach, ktoré boli nadobudnuté v konkrétnej znalostnej oblasti, oblasti používania alebo výrobkov, konkrétnej disciplíne, priemysle atď. Musia byť zdokumentované a špecifické pre konkrétne okolnosti každého prípadu. V NSU sa odborný posudok nevymedzuje. Bude na riadiacich orgánoch, aby špecifikovali požiadavky na posudok s cieľom uznať ho ako odborný a zaistiť, aby nedošlo ku konfliktu záujmov. Riadiaci orgán bude musieť preukázať odbornosť každého vybratého odborníka v príslušnej oblasti, ako aj jeho nezávislosť.

Prahové hodnoty, stropy alebo iné maximálne hodnoty stanovené vo vnútroštátnych pravidlách je možné považovať za ďalšie objektívne informácie. Riadiaci orgán ich však môže použiť len vtedy, ak **preukáže, že predstavujú reálnu hodnotu a spoľahlivý ukazovateľ.**

Použitie údajov z minulosti za predchádzajúce programové obdobia

Použitie overených údajov z minulosti za predchádzajúce programové obdobia (napr. 2007 – 2013 a 2014 – 2020) sa môže povoliť vtedy, ak sa preukáže, že sumy sú stále relevantné. Znamená to, že orgány zodpovedné za programy by sa mali uistiť, že tieto údaje stále predstavujú spoľahlivý ukazovateľ skutočných nákladov a v prípade potreby ich upraviť.

3.2.2. *Návrh rozpočtu*

Ako sa stanovuje v článku 53 ods. 3 písm. b) a článku 94 ods. 2 písm. b) NSU, ďalšou metódou stanovenia zjednodušeného vykazovania nákladov je návrh rozpočtu.

Podľa článku 53 ods. 3 písm. b) NSU v prípade zjednodušeného vykazovania nákladov použitého na **„nižšej úrovni“** (členský štát – prijímateľ) to platí iba pre operácie, ktorých **celkové náklady nepresahujú 200 000 EUR**, pričom rozpočet musí orgán, ktorý vyberá operáciu, stanoviť individuálne a schváliť vopred. Celkové náklady na operáciu sú všetky náklady potrebné na vykonávanie operácie, ako sa špecifikujú v dokumente, v ktorom sa stanovujú podmienky podpory operácie. Podľa článku 94 ods. 2 písm. b) NSU v prípade zjednodušeného vykazovania nákladov použitého na **„vyššej úrovni“** (Komisia – členský štát) **žiadne takéto obmedzenie** neexistuje.

V prípade malých projektov financovaných z **programov Interreg** môže podľa článku 25 ods. 6 nariadenia o Interreg prijímateľ riadiaci **fond malých projektov** na individuálnom základe použiť návrhu rozpočtu na stanovenie zjednodušeného vykazovania nákladov na refundáciu konečných príjemcov, ak **verejný príspevok na malý projekt nepresiahne 100 000 EUR**.

Možnosť použitia návrhu rozpočtu môže uľahčiť vykonávanie povinného používania zjednodušeného vykazovania nákladov v prípade malých operácií (pozri aj článok 53 ods. 2 NSU). Táto metóda v skutočnosti umožňuje výpočet niektorých zjednodušených nákladov, ak je operácia veľmi špecifická.

Ak sa návrh rozpočtu použije na **„nižšej úrovni“**, riadiaci orgán (alebo monitorovací výbor v prípade programu Interreg) musí najskôr spolu s výzvou na predkladanie žiadostí alebo v nej predložiť **zásady metódy výpočtu**.

V tejto súvislosti sa dôrazne odporúča, aby riadiace orgány (alebo monitorovacie výbory v prípade programov Interreg) stanovili parametre alebo maximálne úrovne nákladov, ktoré sa používajú na účely ich porovnania aspoň s najdôležitejšími rozpočtovanými nákladmi. Riadiaci orgán môže takisto stanoviť minimálne kritériá kvality očakávaného výstupu alebo výsledkov. Ak takéto parametre, minimálne kritériá alebo maximálne úrovne nákladov neexistujú, pre riadiaci orgán (alebo monitorovací výbor v prípade programu Interreg) môže byť veľmi ťažké zabezpečiť rovnaké zaobchádzanie a dodržiavanie správneho finančného riadenia.

Na základe pravidiel programu potom musia **žiadatelia o financovanie vypracovať a predložiť podrobné a vecné rozpočty a poskytnúť dokumenty s odôvodnením všetkých nákladov uvedených v rozpočte**. Zjednodušené vykazovanie nákladov (vrátane čiastkových cieľov pre jednorazové platby) by sa malo vymedziť v úzkej spolupráci so žiadateľmi (alebo s prijímateľmi po výbere operácií), aby vedeli, aké sú ciele a aké podkladové informácie a dôkazy majú predložiť na získanie platieb.

Následne **návrhy rozpočtov posúdi riadiaci orgán.** Hoci sa to odporúča, pri posudzovaní rozpočtu nie je nevyhnutné, aby riadiaci orgán porovnal návrh podrobného rozpočtu navrhnutý potenciálnym prijímateľom s porovnateľnými operáciami. Ak sa rovnakému prijímateľovi poskytuje podpora viackrát, odporúča sa porovnať návrh podrobného rozpočtu s operáciami podporovanými v minulosti.

A napokon riadiaci orgán (alebo monitorovací výbor v prípade programov Interreg) pred výberom operácií alebo po ňom (ale pred vydaním dokumentu, v ktorom sa stanovujú podmienky podpory a ktorý musí obsahovať aj zjednodušené vykazovanie nákladov) **transformuje návrh rozpočtu na zjednodušené vykazovanie nákladov** (teda na paušálne sadzby, jednorazové platby a jednotkové náklady). Vymedzené zjednodušené vykazovanie nákladov (a možné čiastkové ciele pre jednorazové platby) by sa malo premietnuť do dokumentu, v ktorom sa stanovujú podmienky podpory operácie. Riadiaci orgán/monitorovací výbor nemôže delegovať posúdenie a transformáciu návrhov rozpočtov na zjednodušené vykazovanie nákladov na prijímateľov. V prípade malých projektov vybratých v rámci fondov malých projektov pre programy Interreg posudzuje návrh rozpočtu prijímateľ riadiaci fond malých projektov.

Riadiaci orgán (alebo monitorovací výbor v prípade programov Interreg) by mal **preukázať a archivovať svoje posúdenie návrhu rozpočtu a súvisiace doklady na výpočet alebo odôvodnenie nákladov za všetky kategórie návrhu rozpočtu**. Návrh rozpočtu nie je súčasťou dokumentu vypracovaného medzi riadiacim orgánom a prijímateľom, v ktorom sa stanovujú podmienky podpory operácie. Overovania operácie alebo projektu zo strany riadiaceho orgánu sa budú zakladať len na uplatnenom type zjednodušeného vykazovania nákladov, a nie na samotnom rozpočte.

Zjednodušené vykazovanie nákladov môže byť založené na návrhu rozpočtu v súvislosti s celým rozpočtom na operáciu či projekt alebo s jeho časťou. Príkladom môže byť operácia zložená z piatich rôznych činností:

— činnosť 1 a 2 operácií sa refunduje na základe skutočných nákladov alebo na základe iného zjednodušeného vykazovania nákladov,

— činnosť 3, 4 a 5 operácií sa refunduje ako jednotkové náklady stanovené na základe návrhu rozpočtu.

Okrem toho sa na stanovenie príslušných kategórií nákladov návrhu rozpočtu môžu použiť paušálne sadzby zakotvené v článkoch 54 až 56 NSU.

Tieto vysvetlené zásady sa uplatňujú aj na návrh rozpočtu použitého na **„vyššej úrovni“**.

Príklad 1

Operácie pozostávajú z jednorazovej platby do 100 000 EUR na malý prípravný projekt (napr. na zníženie vplyvu kyslej sulfátovej pôdy na životné prostredie).

Vo výzve na predkladanie žiadostí sprostredkovateľský orgán 1. stanoví použitie jednorazových platieb a jednoznačne vymedzí hlavné úlohy na dosiahnutie vymedzeného výstupu, čiastkové ciele, harmonogram činností; a 2. stanoví podrobné kritériá, s ktorými sa porovnajú najdôležitejšie rozpočtované náklady.

V rámci jeho uplatňovania prijímateľ vypracuje návrh rozpočtu a poskytne dokumenty odôvodňujúce všetky náklady uvedené v rozpočte. Prijímateľ poskytne podrobné informácie o každom rozpočtovom riadku za každú úlohu projektu. Tie potom posúdi sprostredkovateľský orgán na základe 1. oprávnenosti nákladov; a 2. odôvodnení nákladov. Ak je to potrebné, sprostredkovateľský orgán si vyžiada dodatočné informácie a údaje (napr. ďalšie porovnanie s podobnými projektmi).

Návrh rozpočtu:

Súhrn nákladov	**Spolu (v EUR)**
1. Celkové mzdové náklady	58 440

2.	Služby z externých zdrojov	1 000
3.	Investície do strojov a zariadení	0
4.	Ostatné priame náklady	0
5.	Nepriame náklady	14 026
Spolu		**73 466**

Po analýze návrhu rozpočtu sprostredkovateľský orgán schváli odhadované náklady a stanoví jednorazovú platbu vo výške 73 466 EUR, ktorá sa má vyplatiť prijímateľovi po realizácii projektu.

V realizačnej fáze projektu sa nevyžaduje žiadne odôvodnenie skutočných nákladov. Granty sa budú refundovať na základe jednorazovej sumy stanovenej *ex ante* a po dosiahnutí výstupu.

Príklad 2

Prijímateľ má v úmysle zorganizovať seminár pre 50 účastníkov s cieľom prezentovať nové vykonávacie nástroje.

Zamestnanci venujú čas plánovaniu a organizovaniu podujatia, prenajme sa priestor, niektorí rečníci prídu zo zahraničia a bude sa musieť zverejniť zápisnica z podujatia. Vzniknú aj nepriame náklady súvisiace so zamestnancami (náklady na účtovníctvo, riaditeľa atď.) a na elektrickú energiu, telefónne účty, IT podporu atď.

Návrh rozpočtu ([18]):

Celkové priame náklady	**45 000**
Priame náklady na zamestnancov	30 000
Náklady na priestory	4 000
Cestovné náklady	5 000
Strava	1 000
Informovanie/propagácia	5 000

Celkové nepriame náklady	**7 000**
Nepriame náklady na zamestnancov	4 000
Elektrická energia, telefón	3 000

Tento návrh rozpočtu sa prerokuje a dohodne medzi riadiacim orgánom a prijímateľom. Výpočet zjednodušeného vykazovania nákladov bude založený na informáciách poskytnutých riadiacemu orgánu a overených riadiacim orgánom.

Riadiaci orgán sa môže rozhodnúť vypočítať grant na základe jednotkových nákladov, ktoré vychádzajú z počtu účastníkov na seminári: jednotkové náklady = 52 000 EUR/50 účastníkov = 1 040 EUR na účastníka.

V dokumente vypracovanom medzi riadiacim orgánom a prijímateľom, v ktorom sa stanovujú podmienky podpory operácie, sa musí uvádzať vymedzenie jednotkových nákladov (kto je účastník), maximálny (minimálny) počet účastníkov, audítorský záznam a jeho jednotkové náklady (1 040 EUR).

V dokumente, v ktorom sa stanovujú podmienky podpory operácie, sa uvedie odkaz na článok 53 ods. 3 písm. b) NSU.

Ďalšie príklady, ako nastaviť zjednodušené vykazovanie nákladov na základe návrhu rozpočtu, sú uvedené v prílohe 1.

([18]) Tento návrh rozpočtu je len na ilustračné účely. Nemal by sa považovať za dostatočne podrobný návrh rozpočtu.

3.2.3. *Použitie zjednodušeného vykazovania nákladov z politík Únie*

Podľa článku 53 ods. 3 písm. c) a článku 94 ods. 2 písm. c) NSU riadiaci orgán môže použiť príslušné jednotkové náklady, jednorazové sumy a paušálne sadzby platné v politikách Únie na **podobný typ operácie**. Hlavným cieľom tejto metódy je harmonizácia pravidiel medzi politikami Únie. Zámerom je objasniť, že ak už bolo vypracované zjednodušené vykazovanie nákladov pre konkrétny typ operácie v rámci politiky EÚ, členský štát už nemusí duplikovať toto úsilie v rámci fondov, na ktoré sa vzťahuje NSU, a môže priamo opätovne použiť danú metódu a jej výsledky.

Všetky metódy uplatniteľné v rámci politík Únie by sa mohli použiť v prípade podobných operácií, ak sú **politiky Únie v platnosti** v čase stanovenia metodiky. Metódy z politík Únie sa môžu použiť bez dodatočných výpočtov.

Metóda sa musí použiť v **celom rozsahu**: napríklad vymedzenie priamych/nepriamych nákladov, oprávnených výdavkov, rozsahu pôsobnosti, aktualizácií, a nie iba jej výsledok (sadzba X %). Všeobecnou zásadou je, že zohľadňovať by sa mali všetky prvky metódy, ktoré by mohli mať vplyv na jednotkové náklady/jednorazovú platbu/paušálnu sadzbu. Nevyhnutné je individuálne preskúmanie.

V NSU sa nenachádza vysvetlenie toho, čo sa rozumie pod podobnosťou operácií. Je na riadiacom orgáne, aby na individuálnom základe posúdil, či je v konkrétnom prípade splnená podmienka **podobnosti**.

Ak sa metóda použitá v rámci politiky Únie počas programového obdobia zmení, potom by sa rovnaká zmena mala uplatniť na operácie vybraté v rámci výziev začatých po tejto zmene.

Každá zmena metódy v rámci politiky Únie, ktorá sa použila na stanovenie metodiky podľa článku 94 ods. 2 písm. c) NSU, sa musí premietnuť do dodatku 1 k prílohe V a dodatku 1 k prílohe VI k NSU v podobe žiadosti o zmenu programu, ktorá sa musí schváliť v rozhodnutí Komisie.

Príklady zjednodušeného vykazovania nákladov v politikách Únie:

— **Erasmus+:** v programe sa používajú jednorazové platby a jednotkové náklady (napr. sadzby za cestovnú vzdialenosť, jazykovú podporu, prípravné návštevy, poplatky za kurzy, organizáciu intenzívnych programov),

— **program Občania, rovnosť, práva a hodnoty**: jednorazové platby na účastníka podujatí *in situ* a fyzických podujatí sa vymedzujú v rozhodnutí EK, ktorým sa povoľuje použitie jednorazových platieb na akcie v rámci programu Občania, rovnosť, práva a hodnoty (2021 – 2027),

— **Horizont Európa:** v programe Horizont Európa je možné nájsť tri typy zjednodušeného vykazovania nákladov (paušálne sadzby, jednotkové náklady, jednorazové platby), ktoré sa stanovujú v rozhodnutiach Komisie – napr. jednotkové náklady v prípade vlastníkov MSP, jednotkové náklady v prípade mobility zamestnancov, jednorazové platby a jednotkové náklady v prípade akcií Marie Curie-Skłodowskej,

— **Európsky zbor solidarity**: rozhodnutie, ktorým sa povoľuje použitie jednorazových platieb, jednotkových nákladov (napr. cestovné náklady, organizačná podpora, podpora riadenia projektu, náklady na zamestnancov, jazyková podpora, náklady na odbornú prípravu) a paušálneho financovania pre projekty v oblasti dobrovoľníctva, odborných stáží a solidarity.

3.2.4. *Použitie zjednodušeného vykazovania nákladov z grantových schém financovaných výlučne členskými štátmi*

Podľa článku 53 ods. 3 písm. d) a článku 94 ods. 2 písm. d) NSU riadiaci orgán môže použiť príslušné jednotkové náklady, jednorazové sumy a paušálne sadzby platné v grantových schémach financovaných výlučne členskými štátmi na **podobný typ operácie**. Zjednodušené vykazovanie nákladov používané v rámci vnútroštátnych systémov podpory (napríklad štipendiá, diéty) sa môže použiť bez ďalších výpočtov, ak sú **vnútroštátne systémy v platnosti v čase návrhu metodiky**.

Podľa článku 54 druhého odseku NSU sa môžu paušálne sadzby pre nepriame náklady vypočítané v súlade s článkom 67 ods. 5 písm. a) nariadenia (EÚ) č. 1303/2013, teda na základe spravodlivej, nestrannej a overiteľnej metódy, použiť na podobné operácie financované v programovom období 2021 – 2027. Tieto paušálne sadzby sa môžu použiť na účely článku 54 ods. 1 písm. c) NSU, teda na odôvodnenie sadzby až do výšky 25 % oprávnených priamych nákladov na refundáciu priamych nákladov. Na tieto paušálne sadzby sa preto uplatňuje strop až do výšky 25 % stanovený v článku 54 ods. 1 písm. c) NSU.

Všetky uplatniteľné vnútroštátne metódy **sa môžu použiť v prípade podobných operácií podporovaných z fondov, na ktoré sa vzťahuje nariadenie NSU** (pozri kapitolu 3.2.3, pokiaľ ide o pojem „podobnosť“). Za vnútroštátny systém sa môže považovať napríklad operácia, ktorou sa podporuje učňovská príprava financovaná výlučne z národných/regionálnych zdrojov. Metóda by sa mala **opätovne použiť v celom rozsahu**, nie iba jej výsledok. Môžu sa použiť aj regionálne alebo iné miestne metódy výpočtu, ale za bežných okolností sa musia **uplatňovať na geografickú oblasť, v ktorej sa používajú, alebo na menšiu oblasť** (napr. ak sa metodika uplatňuje len v jednom regióne, môže ju opätovne použiť príslušný región, ale nie iný región tohto členského štátu, v ktorom táto metodika nie je uplatniteľná). Ak sú však podmienky dostatočne porovnateľné, ako príklad alebo model môžu poslúžiť aj iné použité metódy (pozri kapitolu 3.2.7).

Ak sa metóda počas programového obdobia zmení, rovnaká zmena by sa mala uplatniť na operácie vybraté v rámci výziev začatých po tejto zmene.

Každá zmena vnútroštátnej metódy, ktorá sa použila na stanovenie metodiky podľa článku 94 ods. 2 písm. d) NSU, sa musí premietnuť do dodatku 1 k prílohe V a dodatku 1 k prílohe VI k NSU v podobe žiadosti o zmenu programu, ktorá sa musí schváliť v rozhodnutí Komisie.

3.2.5. *Použitie paušálnych sadzieb a osobitných metód stanovených v NSU alebo v pravidlách pre jednotlivé fondy alebo na ich základe*

V NSU a nariadeniach pre jednotlivé fondy sa vymedzujú viaceré osobitné paušálne sadzby, tzv. štandardizované paušálne sadzby. Paušálne sadzby stanovené v NSU a nariadení o Interreg sa uvádzajú v kapitole 2.2. Zámerom je poskytnúť právnu istotu a znížiť počiatočnú pracovnú záťaž či potrebu dostupných údajov na vytvorenie systému paušálnej sadzby, pretože sa nevyžaduje, aby sa vykonal akýkoľvek výpočet na stanovenie uplatniteľných sadzieb. Takéto metódy však nie sú vhodné pre všetky typy operácií.

Zjednodušené vykazovanie nákladov stanovené na „vyššej úrovni“ rozhodnutím Komisie o schválení programu alebo jeho zmeny, ako sa uvádza v článku 94 ods. 3 prvom pododseku NSU a v dodatku 1 k prílohe V a dodatku 1 k prílohe VI k NSU, sa môže použiť na „nižšej úrovni“ na základe článku 53 ods. 3 písm. e) NSU v prípade osobitného programu. Zjednodušené vykazovanie nákladov sa však môže použiť len vtedy, ak je určené na pokrytie nákladov prijímateľov v prípade vhodného (alebo takého istého) typu operácie, inak by nepredstavovalo spoľahlivý ukazovateľ skutočných nákladov. Okrem toho je zjednodušené vykazovanie nákladov stanovené na základe článku 94 ods. 3 NSU špecifické pre program a nemôže sa automaticky použiť pri vykonávaní iných programov alebo v iných členských štátoch. Môžu ho však použiť orgány zodpovedné za programy ako príklad na vypracovanie svojich programových schém, ktoré sa musia predložiť na schválenie Komisii.

V nariadeniach pre jednotlivé fondy sa môžu stanoviť ďalšie metódy (na referenciu pozri tabuľku v kapitole 2.2.1).

Na tretie strany, ktoré refundujú prijímatelia operácie, sa články 53 až 56 NSU nevzťahujú. Znamená to, že ustanovenia NSU alebo nariadení pre jednotlivé fondy sa priamo neuplatňujú na následnú podporu poskytovanú prijímateľmi tretím stranám (s výnimkou situácií, keď sa to v nich osobitne uvádza). V prípade fondu malých projektov v rámci programu Interreg môže prijímateľ, ktorý redistribuuje podporu konečným príjemcom, zaviesť metodiku na uplatňovanie zjednodušeného vykazovania nákladov inšpirovanú pravidlami NSU alebo programu Interreg týkajúcimi sa zjednodušeného vykazovania nákladov.

3.2.6. *Použitie zjednodušeného vykazovania nákladov z predchádzajúcich programových období*

Je možné použiť metodiky stanovené v predchádzajúcich programových obdobiach, ak sú podmienky v predchádzajúcom programovom období stále relevantné a platné aj pre programové obdobie 2021 – 2027 (typ činností, kategórie príslušných nákladov atď.) a pôvodné údaje sú auditovateľné. V tomto prípade by mal riadiaci orgán (alebo monitorovací výbor v prípade programov Interreg) zabezpečiť, aby bola metodika prispôsobená novým právnym predpisom uplatniteľným na programové obdobie 2021 – 2027. Ak sa takáto metodika navrhne na „vyššej úrovni“, orgán auditu ju bude musieť posúdiť v tom čase (ak bola metodika skontrolovaná v predchádzajúcich programových obdobiach, je možné sa opierať o predchádzajúci audit, ak je k dispozícii primeraný audítorský záznam).

3.2.7. *Opätovné použitie/recyklácia zjednodušeného vykazovania nákladov stanoveného v tom istom členskom štáte alebo z iných členských štátov*

V členskom štáte môžu súbežne existovať rôzne metodiky zjednodušeného vykazovania nákladov, teda zjednodušené vykazovanie nákladov stanovené v niektorých alebo vo všetkých vnútroštátnych/regionálnych programoch na vyššej a/alebo nižšej úrovni. Tieto metodiky môžu byť zaujímavé pre riadiace orgány z iných programov alebo iných členských štátov, ktoré chcú zaviesť podobné systémy. Keďže sú však špecifické pre konkrétny program (alebo dokonca výzvu), zjednodušené vykazovanie nákladov a jeho príslušné platby/sumy sa nemôžu automaticky použiť pri iných programoch alebo v iných členských štátoch. Riadiace orgány musia preskúmať metodiku a v prípade potreby ju prispôsobiť špecifikám svojho programu (typ činností, kategórie príslušných nákladov atď.). Okrem toho musia byť zdroje údajov, výpočty a sumy prispôsobené aj programu, v rámci ktorého sa bude zjednodušené vykazovanie nákladov implementovať.

Tieto hľadiská sa týkajú vypracovania zjednodušeného vykazovania nákladov na vyššej aj nižšej úrovni. Na „vyššej úrovni“ musí nové zjednodušené vykazovanie nákladov pred jeho predložením Komisii posúdiť orgán auditu. Ak sa nové zjednodušené vykazovanie nákladov používa na nižšej úrovni, dôrazne sa odporúča požiadať orgán auditu o vypracovanie *ex ante* posúdenia.

3.3. **Procedurálny postup schvaľovania zjednodušeného vykazovania nákladov v programe („vyššia úroveň“)**

Podľa článku 94 ods. 1 NSU môže byť zjednodušené vykazovanie nákladov na refundáciu príspevku Únie na program založené na sumách a sadzbách stanovených v rozhodnutí Komisie o schválení programu alebo jeho zmeny. Členské štáty môžu použiť aj zjednodušené vykazovanie nákladov stanovené v delegovanom akte prijatom Komisiou (pozri kapitolu 4.4).

Podľa článku 94 ods. 2 NSU musia členské štáty predložiť Komisii v rámci predloženia programu alebo žiadosti o jeho zmenu návrh v súlade so vzormi stanovenými v dodatku 1 k prílohe V alebo dodatku 1 k prílohe VI k NSU. Preto sa uplatňuje postup schvaľovania alebo zmeny programu.

Predloženie dodatku 1 je potrebné, ak sa zjednodušené vykazovanie nákladov uplatňuje na „vyššej úrovni“, a to bez ohľadu na formu refundácie medzi riadiacim orgánom a prijímateľom. Predloženie dodatku 1 nie je potrebné, ak sa zjednodušené vykazovanie nákladov uplatňuje výlučne na „nižšej úrovni“, alebo v prípade zjednodušeného vykazovania nákladov na základe delegovaného aktu. V druhom prípade sa sumy a metódy úpravy vymedzujú v delegovanom akte v súlade s článkom 94 ods. 4 NSU (pozri kapitolu 4.4).

Odporúčajú sa **neformálne výmeny informácií s Komisiou** pred predložením programu alebo žiadosti o jeho zmenu, keďže uľahčujú a zrýchľujú proces formálneho schvaľovacieho postupu.

Pri predkladaní dodatku 1 k prílohe V a dodatku 1 k prílohe VI k NSU bude musieť členský štát (členské štáty) uviesť zdroj údajov použitých na výpočet zjednodušeného vykazovania nákladov s podrobnými informáciami o tom, odkiaľ vygenerované, zozbierané a zaznamenané údaje pochádzajú, kde sú uložené, aké sú ich koncové dátumy a ako sa schvaľujú, prípadne sa tieto informácie budú musieť uviesť v programe Interreg. Orgán auditu pred predložením dodatku 1 k prílohe V alebo dodatku 1 k prílohe VI k NSU Komisii v rámci svojho kontrolného posúdenia posúdi, či sú použité údaje spoľahlivé a relevantné

Získanie **kladného *ex ante* posúdenia orgánom auditu** pre návrhy vypracované členskými štátmi je predpokladom predloženia dodatku 1 Komisii na schválenie.

V rozhodnutí o schválení programu alebo jeho zmene sa stanovia typy operácií, na ktoré sa vzťahuje refundácia na základe zjednodušeného vykazovania nákladov uvedeného v dodatku 1, vymedzenie a sumy, na ktoré sa vzťahuje uvedené zjednodušené vykazovanie nákladov, a metódy na úpravu súm.

Zjednodušené vykazovanie nákladov je po schválení v programe povinné a už nie je možné refundovať príspevok Únie na príslušné typy operácií v inej forme (napr. na základe skutočne vynaložených nákladov).

Ďalšie pokyny a príklady týkajúce sa vyplnenia dodatku 1 sa nachádzajú v prílohe 2.

3.4. **Prispôsobenie zjednodušeného vykazovania nákladov v čase (metóda úpravy)**

Metodika na stanovenie zjednodušeného vykazovania nákladov môže obsahovať opis metódy úpravy pre sumy v rámci zjednodušeného vykazovania nákladov. Úprava súm nie je povinná, ale **dôrazne sa odporúča**, najmä v prípade zjednodušeného vykazovania nákladov používaného dlhodobo, aby sa zohľadnila inflácia alebo hospodárske zmeny (napr. v nákladoch na energie, úrovni platov atď.) a zabezpečilo, aby zjednodušené vykazovanie nákladov zostalo spoľahlivým ukazovateľom skutočných nákladov. Okrem toho, ak je v prípade zjednodušeného vykazovania nákladov použitého na „vyššej úrovni“ zahrnutá do dodatku 1 k prílohe V a dodatku 1 k prílohe VI k NSU metóda úpravy, použitie úpravy sa nepovažuje za zmenu metodiky zjednodušeného vykazovania nákladov a nevyžaduje si zmenu programu.

Metodika na stanovenie zjednodušeného vykazovania nákladov by mala obsahovať dostatočné podrobnosti o predpokladanej metóde úpravy (napr. použitý index, načasovanie a frekvencia úpravy, vzorec úpravy atď.).

Osvedčeným postupom je spojiť úpravu s indexom špecifickým pre hlavné kategórie nákladov, na ktoré sa vzťahuje zjednodušené vykazovanie nákladov, ale členské štáty si môžu na základe vlastného uváženia stanoviť iné metódy úprav, ak sú zdokumentované a riadne odôvodnené.

Riadiaci orgán (alebo monitorovací výbor v prípade programov Interreg) sa môže rozhodnúť, že metódu úpravy nezačlení do metodiky, ak sa domnieva, že zjednodušené vykazovanie nákladov počas obdobia jeho uplatňovania nebude potrebovať úpravu.

KAPITOLA 4: IMPLEMENTÁCIA ZJEDNODUŠENÉHO VYKAZOVANIA NÁKLADOV

4.1. **Mena použitá na zjednodušené vykazovanie nákladov stanovené na „vyššej úrovni“**

Podľa článku 87 NSU sa musia všetky sumy stanovené v programoch, o ktorých členské štáty podávajú správu Komisii, alebo ich Komisii vykazujú, uvádzať v eurách. Toto ustanovenie sa uplatňuje aj na dodatok 1 k prílohe V alebo dodatok 1 k prílohe VI k NSU, keďže dodatok je súčasťou programu. V praxi to znamená, že:

— sumy v rámci zjednodušeného vykazovania nákladov v dodatku 1 k prílohe V a dodatku 1 k prílohe VI k NSU musia byť uvedené v eurách,

— rozhodnutie o schválení programu alebo jeho zmeny musí obsahovať sumy uvedené v eurách,

— a sumy zjednodušeného vykazovania nákladov, ktoré sa majú uviesť v žiadostiach o platbu, sa takisto uvádzajú v eurách.

Bez ohľadu na výsledok konverzie na vnútroštátnej úrovni suma uvedená v žiadosti o platbu predloženej Komisii sa nemôže líšiť od sumy zjednodušeného vykazovania nákladov schválenej v rozhodnutí Komisie.

V prípade členských štátov, ktoré nezaviedli euro ako svoju menu, môžu tieto požiadavky v dôsledku výkyvov vo výmenných kurzoch medzi eurom a národnou menou zvyšovať riziko rozdielov medzi sumami, ktoré sa majú uviesť v žiadostiach o platbu, a sumami refundovanými riadiacimi orgánmi prijímateľom v národnej mene.

Členské štáty môžu zmierniť situáciu napríklad tým, že do dodatku 1 k prílohe V a dodatku 1 k prílohe VI k NSU začlenia:

— stály výmenný kurz (napr. na základe predpokladaného výmenného kurzu),

— metódu úpravy, ktorá bráni tomu, aby sa sumy refundované Komisiou v eurách líšili od súm refundovaných riadiacimi orgánmi prijímateľom (napr. úprava výmenného kurzu použitého v dodatku 1 v prípade vopred stanovenej odchýlky – nahor alebo nadol – medzi kurzom zverejneným na stránke InforEuro za určité obdobie a pôvodným výmenným kurzom v čase predloženia dodatku 1 Komisii).

4.2. **Uplatňovanie zjednodušeného vykazovania nákladov prijatého v programe v priebehu času**

Komisia začne refundovať sumy členskému štátu na základe zjednodušeného vykazovania nákladov po ich schválení v programe prostredníctvom rozhodnutia Komisie o schválení programu alebo jeho zmeny. Až odvtedy môže riadiaci orgán uvádzať schválené sumy v žiadostiach o platbu predložených Komisii.

Je však možné, že zjednodušené vykazovanie nákladov sa implementuje na úrovni prijímateľov ešte predtým, ako Komisia schváli metodiku predloženú v dodatku 1 k prílohe V a dodatku 1 k prílohe VI k NSU. Kým sa neprijme rozhodnutie v súlade s článkom 94 ods. 3 NSU, riadiaci orgán môže vykázať Komisii sumy zodpovedajúce nákladom, ktoré riadiaci orgán refundoval prijímateľom („nižšia úroveň“). Znamená to, že riadiace orgány môžu v stĺpci B žiadosti o platbu (príloha XXIII k NSU) uviesť v súlade s článkom 91 ods. 4 písm. c) NSU výdavky na operácie, ktorých sa týka zjednodušené vykazovanie nákladov (ďalšie informácie o žiadostiach o platbu sa nachádzajú v kapitole 4.3). Výdavky vykázané v stĺpci B by sa však nemali znovu uviesť v stĺpci C žiadosti o platbu.

S cieľom vyhnúť sa potenciálnym nezrovnalostiam medzi metodikami schválenými na dvoch úrovniach pre to isté zjednodušené vykazovanie nákladov sa členským štátom odporúča, aby v rámci možností pred použitím príslušného zjednodušeného vykazovania nákladov na „nižšej úrovni“ predložili zjednodušené vykazovanie nákladov podľa článku 94 NSU a získali schválenie Komisie pre vyššiu úroveň.

Po prijatí rozhodnutia o programe alebo jeho zmene začne Komisia refundovať príspevok Únie na program na základe zjednodušeného vykazovania nákladov, ktoré je v ňom uvedené. Riadiaci orgán uvedie tieto sumy v stĺpci C žiadosti o platbu (príloha XXIII k NSU) v súlade s článkom 91 ods. 4 písm. b) NSU (pozri aj kapitolu 4.3).

Rozhodnutie Komisie o schválení zjednodušeného vykazovania nákladov podľa článku 94 NSU nemá žiadny vplyv na oprávnenosť výdavkov, teda v jeho dôsledku sa oprávneným nestane žiadny nový výdavok. Pravidlá týkajúce sa oprávnenosti výdavkov sa stanovujú vo vnútroštátnych pravidlách a v článku 63 NSU. Rozhodnutie Komisie má vplyv iba na spôsob refundácie medzi Komisiou a členskými štátmi.

4.3. **Ako vykázať zjednodušené vykazovanie nákladov v žiadostiach o platbu**

V článku 91 ods. 3 NSU sa stanovuje, že žiadosti o platbu sa predkladajú v súlade s prílohou XXIII k NSU podľa priority (špecifický cieľ a typ akcie pre programy podporované z nástrojov AMIF, BMVI a ISF) a v prípade potreby podľa kategórie regiónu.

V prípade zjednodušeného vykazovania nákladov použitého na **„vyššej úrovni“** sa musia sumy schválené rozhodnutím Komisie uvedeným v článku 94 ods. 3 NSU alebo stanovené v delegovanom akte uvedenom v článku 94 ods. 4 NSU vykázať v **stĺpci C prílohy XXIII k NSU.**

Sumy v rámci zjednodušeného vykazovania nákladov stanoveného členským štátom na **„nižšej úrovni“**, ktoré majú prijímateľovi refundovať členské štáty a **na ktoré sa nevzťahuje zjednodušené vykazovanie nákladov použité na „vyššej úrovni“**, sa uvedú v **stĺpci B prílohy XXIII k NSU**. Podľa článku 91 ods. 4 písm. c) NSU sumy uvedené v žiadosti o platbu predstavujú v prípade grantov refundovaných vo forme zjednodušeného vykazovania nákladov náklady vypočítané na uplatniteľnom základe (teda zjednodušené vykazovanie nákladov).

Sumy refundované prijímateľom v prípadoch, ktorých sa týka článok 91 ods. 4 písm. b) NSU, čiže refundácia príspevku Únie vo forme zjednodušeného vykazovania nákladov uvedená v stĺpci C, sa nesmú uviesť v stĺpci B, aby sa zabránilo dvojitému financovaniu toho istého výdavku. Spôsob, akým sa vykazuje zjednodušené vykazovanie nákladov v žiadostiach o platbu, sa líši od spôsobu používaného v účtoch. Konkrétne sa v účtoch všetky celkové oprávnené výdavky vykázané na refundáciu uvádzajú v stĺpci A účtov (teda skutočné náklady, financovanie, ktoré nie je spojené s nákladmi, a všetky prípady zjednodušeného vykazovania nákladov bez ohľadu na to, či sa ne vzťahuje článok 94 NSU).

Sumy schválené rozhodnutím Komisie sú záväzné, a preto musia členské štáty vykázať Komisii sumy ako schválené, čiže nemôžu v žiadostiach o platbu uviesť sumy, ktoré by sa líšili od súm z rozhodnutia o schválení programu (alebo jeho zmeny). Akékoľvek úpravy súm, na ktoré sa nevzťahuje metóda úpravy z rozhodnutia o schválení programu (alebo jeho zmeny), by si vyžadovali zmenu rozhodnutia.

Podľa článku 93 ods. 5 NSU podpora z fondov na prioritu v rámci platby zostatku za záverečný účtovný rok by nemala prekročiť žiadnu z týchto súm:
— verejný príspevok vykázaný v žiadostiach o platbu,
— podporu z fondov, ktorá sa vyplatila alebo sa má vyplatiť prijímateľom,
— sumu požadovanú členským štátom.

4.4. **Použitie zjednodušeného vykazovania nákladov stanoveného v delegovaných aktoch Komisie**

Podľa článku 94 ods. 4 NSU môže Komisia prijať delegovaný akt, v ktorom sa na úrovni Únie vymedzujú jednotkové náklady, jednorazové platby, paušálne sadzby, ich sumy a metódy úpravy v súlade s metódami výpočtu uvedenými v článku 94 ods. 2 NSU.

Po prijatí delegovaného aktu môžu členské štáty požiadať o refundáciu príspevku Únie na program na základe súm a sadzieb stanovených v akte (a ak je to uplatniteľné, upravených v súlade s metódami úpravy schválenými v delegovanom akte); uvedené sumy musia byť vykázané v **stĺpci C prílohy XXIII k NSU**. Je dôležité, aby sa pri vykonávaní operácie dodržali pravidlá delegovaného aktu týkajúce sa okrem iného oprávnených činností a audítorského záznamu. Členské štáty môžu predložiť svoje žiadosti o platbu s príslušnou sumou stanovenou v delegovanom akte bez predchádzajúceho schválenia Komisiou.

KAPITOLA 5: HORIZONTÁLNE PRINCÍPY

5.1. **Verejné obstarávanie a použitie zjednodušeného vykazovania nákladov**

Od programového obdobia 2021 – 2027 sa zjednodušené vykazovanie nákladov môže použiť aj pri operácii alebo projekte, ktorý tvorí súčasť operácie vykonávanej prijímateľom výlučne prostredníctvom verejného obstarávania.

Operácie podliehajúce verejným zákazkám Komisia považuje za operácie vykonávané prostredníctvom zadávania verejných zákaziek v súlade so smernicou 2009/81/ES, smernicou 2014/24/EÚ a smernicou 2014/25/EÚ alebo prostredníctvom zadávania verejných zákaziek pod prahovými hodnotami uvedených smerníc na základe vnútroštátnych pravidiel.

Z povinného používania zjednodušeného vykazovania nákladov na operácie do 200 000 EUR, ktoré sa vykonávajú výlučne prostredníctvom verejného obstarávania, neexistuje výnimka. Riadiace orgány (alebo monitorovacie výbory v prípade programov Interreg) budú musieť zabezpečiť súlad pravidiel zjednodušeného vykazovania nákladov s pravidlami Únie a vnútroštátnymi pravidlami o zadávaní verejných zákaziek.

To, či je operácia predmetom verejného obstarávania v plnom rozsahu, by nemalo mať vplyv na metódy výpočtu stanovené v článku 53 ods. 3 a článku 94 ods. 2 NSU, ktoré sú rovnaké pre všetky typy operácií bez ohľadu na to, či boli v plnom rozsahu predmetom verejného obstarávania. Riadiace orgány by mali navrhnúť metodiku na základe dostatočne spoľahlivých údajov a predpokladať metódy úpravy, ktorými sa zabezpečí, aby sumy v rámci zjednodušeného vykazovania nákladov zostali počas vykonávania operácií ukazovateľom skutočných nákladov. Úprava sumy zjednodušeného vykazovania nákladov na základe cien vyplývajúcich z verejných zákaziek v rámci danej operácie nie je povolená. Okrem toho zjednodušené vykazovanie nákladov vrátane akejkoľvek metódy úpravy musia stanoviť riadiace orgány *ex ante* a malo by sa zahrnúť do dokumentu, v ktorom sa stanovujú podmienky podpory.

5.2. **Zlučiteľnosť zjednodušeného vykazovania nákladov s pravidlami štátnej pomoci**

Malo by sa zdôrazniť, že pravidlá štátnej pomoci stanovené v zmluve majú všeobecnú platnosť. Dodržanie týchto pravidiel je potrebné zabezpečiť vždy, keď financovanie poskytnuté vo forme zjednodušeného vykazovania nákladov na „nižšej úrovni“ predstavuje štátnu pomoc v zmysle článku 107 ZFEÚ.

Riadiace orgány (alebo monitorovacie výbory v prípade operácií Interreg) preto musia zabezpečiť, aby kategórie nákladov, v prípade ktorých sa stanovuje zjednodušené vykazovanie nákladov, boli oprávnené podľa pravidiel fondov, na ktoré sa vzťahuje NSU, ako aj podľa pravidiel štátnej pomoci. Takisto musia zabezpečiť, aby sa dodržiavali maximálne intenzity pomoci stanovené v pravidlách štátnej pomoci a stimulačný účinok. V prípade náhrady za služby všeobecného hospodárskeho záujmu, ktorá predstavuje štátnu pomoc, sa musí dodržať výška náhrady.

Podľa pravidiel štátnej pomoci EÚ sa vyžaduje predchádzajúce oznámenie všetkých nových opatrení pomoci Komisii. Členské štáty musia pred vykonaním opatrení počkať na rozhodnutie Komisie. V nariadeniach o skupinových výnimkách, teda vo všeobecnom nariadení o skupinových výnimkách (EÚ) č. 651/2014 (GBER ([19])) a okrem iného v nariadení o skupinových výnimkách v sektore rybárstva (EÚ) 2022/2473 (FIBER ([20])), sa stanovujú výnimky z povinnosti členských štátov notifikovať Komisii schémy pomoci a pomoc *ad hoc* spĺňajúce podmienky, ktoré sa v nich stanovujú. Podobne sa v rozhodnutí o štátnej pomoci vo forme náhrady za služby všeobecného hospodárskeho záujmu ([21]) (ďalej len „rozhodnutie o službách všeobecného hospodárskeho záujmu“) stanovujú podmienky, za ktorých je štátna pomoc vo forme náhrady za služby vo verejnom záujme poskytnutá podnikom povereným poskytovaním služieb všeobecného hospodárskeho záujmu oslobodená od požiadavky na predchádzajúcu notifikáciu. Pri navrhovaní štátnej pomoci by sa mali zohľadniť aj iné dokumenty, ako napríklad sektorové usmernenia Komisie ([22]), keďže sa v nich stanovujú podmienky, za ktorých sa má oznámená štátna pomoc považovať za zlučiteľnú s vnútorným trhom.

Pravidlá štátnej pomoci EÚ sa však nevzťahujú na každú podporu poskytnutú subjektmi verejného sektora. V prvom rade by sa malo posúdiť, či sa podpora poskytnutá operácii považuje za štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ. Viac informácií o pojme „štátna pomoc“ možno nájsť v oznámení Komisie o pojme štátna pomoc ([23]), v ktorom sa objasňuje, ako Komisia chápe článok 107 ods. 1 ZFEÚ v zmysle výkladu Súdneho dvora Európskej únie. Zohľadniť by sa mali aj ustanovenia nariadení ([24]) o pomoci *de minimis*. Pomoc, ktorá predstavuje pomoc *de minimis*, nepredstavuje štátnu pomoc v zmysle článku 107 ods. 1 ZFEÚ. V prípade, že operácia financovaná z fondov, na ktoré sa vzťahuje NSU, patrí do rozsahu pôsobnosti príslušného nariadenia o pomoci *de minimis*, príspevok z fondov, na ktoré sa vzťahuje NSU, teda nepredstavuje štátnu pomoc. V prípade pomoci *de minimis* preto nie je potrebné posudzovať súlad s pravidlami štátnej pomoci, ale iba súlad s pravidlami, ktoré sa týkajú fondov, na ktoré sa vzťahuje NSU, a podmienok, na základe ktorých sa podpora považuje za pomoc *de minimis*.

Náhrada za služby všeobecného hospodárskeho záujmu takisto nemusí byť štátnou pomocou, a preto nemusí patriť do rozsahu uplatňovania pravidiel štátnej pomoci. V oznámení Komisie o uplatňovaní pravidiel štátnej pomoci na náhrady za služby všeobecného hospodárskeho záujmu ([25]) sa vysvetľuje, za akých okolností to platí.

Všeobecné zásady týkajúce sa súladu zjednodušeného vykazovania nákladov s pravidlami štátnej pomoci na refundáciu grantov, ktoré členské štáty poskytujú prijímateľom

Pri použití zjednodušeného vykazovania nákladov sa pravidlá štátnej pomoci a *pravidlá pomoci de minimis* majú v závislosti od konkrétneho prípadu zohľadniť v etape vypracovania metodiky, ako aj v etape výberu operácií/vykonávania.

([19]) Nariadenie Komisie (EÚ) č. 651/2014 zo 17. júna 2014 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné s vnútorným trhom podľa článkov 107 a 108 zmluvy (Ú. v. EÚ L 187, 26.6.2014, s. 1).

([20]) Nariadenie Komisie (EÚ) 2022/2473 zo 14. decembra 2022, ktorým sa určité kategórie pomoci poskytovanej podnikom pôsobiacim vo výrobe, v spracovaní a odbyte produktov rybolovu a akvakultúry vyhlasujú za zlučiteľné s vnútorným trhom podľa článkov 107 a 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (Ú. v. EÚ L 327, 21.12.2022, s. 82).

([21]) Rozhodnutie Komisie 2012/21/EÚ z 20. decembra 2011 o uplatňovaní článku 106 ods. 2 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na štátnu pomoc vo forme náhrady za službu vo verejnom záujme udeľovanej niektorým podnikom povereným poskytovaním služieb všeobecného hospodárskeho záujmu (Ú. v. EÚ L 7, 11.1.2012, s. 3).

([22]) Pozri napríklad Usmernenia o štátnej pomoci v oblasti klímy, ochrany životného prostredia a energetiky (2022/C 80/01).

([23]) Oznámenie Komisie o pojme štátna pomoc uvedenom v článku 107 ods. 1 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (Ú. v. EÚ C 262, 19.7.2016, s. 1).

([24]) Nariadenie Komisie (EÚ) 2023/2831 z 13. decembra 2023 o uplatňovaní článkov 107 a 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na pomoc *de minimis* (Ú. v. EÚ L, 2023/2831, 15.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2831/oj); nariadenie Komisie (EÚ) č. 717/2014 z 27. júna 2014 o uplatňovaní článkov 107 a 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na pomoc *de minimis* v sektore rybolovu a akvakultúry (Ú. v. EÚ L 190, 28.6.2014, s. 45); nariadenie Komisie (EÚ) 2023/2832 z 13. decembra 2023 o uplatňovaní článkov 107 a 108 Zmluvy o fungovaní Európskej únie na pomoc *de minimis* v prospech podnikov poskytujúcich služby všeobecného hospodárskeho záujmu (Ú. v. EÚ L, 2023/2832, 15.12.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2023/2832/oj).

([25]) Oznámenie Komisie o uplatňovaní pravidiel štátnej pomoci na náhrady za služby všeobecného hospodárskeho záujmu (Ú. v. EÚ C 8, 11.1.2012, s. 4).

V záujme zabezpečenia súladu operácií financovaných z fondov, na ktoré sa vzťahuje NSU, so všeobecným nariadením o skupinových výnimkách, s ostatnými nariadeniami o skupinových výnimkách, s rozhodnutím o službách všeobecného hospodárskeho záujmu a s príslušnými usmerneniami Komisie je potrebné zvážiť tieto prvky:

– **Oprávnenosť nákladov, na ktoré sa vzťahuje zjednodušené vykazovanie nákladov, podľa všeobecného nariadenia o skupinových výnimkách a pravidiel fondov, na ktoré sa vzťahuje NSU**

Po prvé, keď chce riadiaci orgán poskytnúť podporu, ktorá sa považuje za štátnu pomoc, podmienky na poskytnutie pomoci by sa mali skontrolovať podľa príslušného ustanovenia o kategórii pomoci/výnimke v rámci všeobecného nariadenia o skupinových výnimkách.

Riadiaci orgán by mal potom zabezpečiť, aby boli v rámci tejto kategórie pomoci **plánované náklady na operáciu oprávnené, a to na základe príslušných ustanovení o výnimke v rámci všeobecného nariadenia o skupinových výnimkách, ako aj na základe pravidiel fondov, na ktoré sa vzťahuje NSU.**

V tejto súvislosti sa v článku 7 ods. 1 všeobecného nariadenia o skupinových výnimkách umožňuje výpočet oprávnených nákladov podľa všeobecného nariadenia o skupinových výnimkách v súlade so zjednodušeným vykazovaním nákladov stanoveným v NSU za predpokladu, že operácia je aspoň čiastočne financovaná z niektorého fondu Únie, ktorý umožňuje použiť uvedené zjednodušené vykazovanie nákladov, a že predmetná kategória nákladov je oprávnená podľa príslušného ustanovenia o výnimke vo všeobecnom nariadení o skupinových výnimkách.

Znamená to, že ak bolo zjednodušené vykazovanie nákladov stanovené v súlade s NSU alebo s nariadeniami pre jednotlivé fondy, suma refundovaná na základe zjednodušeného vykazovania nákladov sa použije na účely kontroly súladu s pravidlami štátnej pomoci, **ak je daná kategória nákladov ako taká oprávnená podľa pravidiel štátnej pomoci a ak pomoc spĺňa všetky podmienky podľa všeobecného nariadenia o skupinových výnimkách.**

Ak sa používa zjednodušené vykazovanie nákladov, kategórie nákladov vypočítané na základe zjednodušeného vykazovania nákladov by sa mali identifikovať v metodike použitej na zistenie sumy zjednodušeného vykazovania nákladov. Ak sa používa zjednodušené vykazovanie nákladov vymedzené v NSU alebo v iných pravidlách pre jednotlivé fondy, mal by to zabezpečiť riadiaci orgán pri vydávaní výziev na predkladanie žiadostí, pokiaľ ide o operácie, ktoré by mohli podliehať pravidlám štátnej pomoci, a to stanovením kategórií nákladov na danú operáciu, ktoré sa budú financovať z fondov, na ktoré sa vzťahuje NSU, a ktoré sú v súlade aj so všeobecným nariadením o skupinových výnimkách. V dokumente, v ktorom sa stanovujú podmienky podpory operácie, by sa malo ďalej uviesť, ktoré kategórie nákladov sa považujú za oprávnené na danú operáciu.

Riadiace orgány musia pri vydávaní výziev na predkladanie žiadostí, pokiaľ ide o operácie, ktoré by mohli podliehať pravidlám štátnej pomoci, stanoviť pre žiadateľov o poskytnutie pomoci kategórie nákladov, ktoré sa budú v prípade danej operácie financovať z fondov, na ktoré sa vzťahuje NSU, čím sa umožní kontrola súladu s jedným z ustanovení všeobecného nariadenia o skupinových výnimkách, teda že kategórie nákladov boli riadne vymedzené a sú v súlade s príslušnými ustanoveniami všeobecného nariadenia o skupinových výnimkách. Existujú kategórie nákladov, ktoré sú oprávnené na refundáciu z fondov podľa NSU, ale nie sú oprávnené podľa ustanovení všeobecného nariadenia o skupinových výnimkách.

V prílohe 3 sa uvádza príklad zlučiteľnosti zjednodušeného vykazovania nákladov s pravidlami štátnej pomoci.

— **Oprávnenosť nákladov, na ktoré sa vzťahuje zjednodušené vykazovanie nákladov, podľa rozhodnutia o službách všeobecného hospodárskeho záujmu a pravidiel fondov, na ktoré sa vzťahuje NSU**

Operácia by mala patriť do kombinovaného rozsahu pôsobnosti rozhodnutia Komisie 2012/21/EÚ o službách všeobecného hospodárskeho záujmu a príslušných ustanovení o rozsahu podpory z NSU a nariadení pre jednotlivé fondy.

— **Zabezpečenie súladu s maximálnou intenzitou pomoci alebo maximálnou výškou pomoci podľa všeobecného nariadenia o skupinových výnimkách alebo náhradami podľa rozhodnutia o službách všeobecného hospodárskeho záujmu**

Ak sa v súlade s ustanoveniami článkov 53 až 56 NSU alebo s príslušnými ustanoveniami v nariadeniach pre jednotlivé fondy stanoví zjednodušené vykazovanie nákladov, táto suma sa použije na účely kontroly súladu s pravidlami štátnej pomoci.

Riadiace orgány musia použiť primeraný a obozretný predpoklad s cieľom zabezpečiť, aby suma zjednodušeného vykazovania nákladov predstavovala spoľahlivý ukazovateľ skutočných nákladov. Tým sa umožní, aby sa sumy stanovené v rámci zjednodušeného vykazovania nákladov použili na uľahčenie preukázania súladu s maximálnou intenzitou pomoci, maximálnymi výškami pomoci alebo stropmi vymedzujúcimi notifikačnú povinnosť podľa všeobecného nariadenia o skupinových výnimkách alebo úrovňou náhrady podľa rozhodnutia o službách všeobecného hospodárskeho záujmu. Metodika bude predmetom auditu v záujme zabezpečenia toho, aby bola v súlade s uplatniteľnými pravidlami fondov, na ktoré sa vzťahuje NSU, a pravidlami štátnej pomoci.

Príklad sa uvádza v prílohe 3.

— **Zabezpečenie dodržania stimulačného účinku**

Podľa článku 6 všeobecného nariadenia o skupinových výnimkách sa v prípade väčšiny kategórií pomoci všeobecné nariadenie o skupinových výnimkách uplatňuje iba na pomoc, ktorá má stimulačný účinok. Pomoc má stimulačný účinok, ak prijímateľ ešte pred začatím prác na projekte alebo činnosti (v prípade pomoci *ad hoc* pre veľké podniky sa uplatňujú aj dodatočné podmienky stanovené v článku 6 ods. 3 všeobecného nariadenia o skupinových výnimkách) predložil príslušnému členskému štátu písomnú žiadosť o poskytnutie pomoci, ktorá obsahovo zodpovedá požiadavkám článku 6 ods. 2 uvedeného nariadenia.

Ak podpora predstavuje štátnu pomoc, riadiace orgány sú povinné *ex ante* zabezpečiť dodržanie stimulačného účinku bez ohľadu na to, či sa použije zjednodušené vykazovanie nákladov. Riadiace orgány musia zabezpečiť, aby prijímatelia neuzatvárali žiadne zmluvné dojednania, na základe ktorých sa môžu vykonávať operácie aj v prípade neexistencie pomoci. Táto kontrola *ex ante* by sa mohla uskutočniť na základe povinného vlastného vyhlásenia žiadateľa o poskytnutie pomoci, že pred predložením žiadosti neprijal pevný právny záväzok (začatie prác, ako je definované vo všeobecnom nariadení o skupinových výnimkách). Vlastné vyhlásenia by sa mohli považovať za prijateľné na preukázanie stimulačného účinku za predpokladu, že existuje účinný systém kontroly, ktorý umožňuje ich náhodné kontroly.

Osobitné ustanovenia vo všeobecnom nariadení o skupinových výnimkách a použitie zjednodušeného vykazovania nákladov

V článku 25 ods. 3 písm. e) všeobecného nariadenia o skupinových výnimkách sa zavádza paušálna sadzba až do výšky 20 %, ktorá sa môže uplatňovať v rámci projektov výskumu a vývoja na výpočet ďalších režijných a iných prevádzkových nákladov vrátane nákladov na materiály, dodávky a podobné výrobky, ktoré boli vynaložené priamo v dôsledku projektu. Uplatnenie paušálnej sadzby podľa článku 25 ods. 3 písm. e) všeobecného nariadenia o skupinových výnimkách predstavuje alternatívu k použitiu zjednodušeného vykazovania nákladov stanovenému v rámci programov, na ktoré sa vzťahuje NSU, alebo iného fondu Únie, ktorý umožňuje použitie zjednodušeného vykazovania nákladov bez toho, aby ním bolo dotknuté. Paušálna sadzba sa má uplatniť na celkové oprávnené náklady na projekt výskumu a vývoja uvedené v článku 25 ods. 3 písm. a) až d) všeobecného nariadenia o skupinových výnimkách. Členský štát môže použiť paušálnu sadzbu zavedenú vo všeobecnom nariadení o skupinových výnimkách na operácie spolufinancované z fondov politiky súdržnosti v súlade s článkom 53 ods. 3 písm. c) NSU ako zodpovedajúcu paušálnu sadzbu uplatniteľnú v politikách Únie na podobný typ operácie ([26]). Pri uplatňovaní metód použitých pri iných politikách Únie musí členský štát zabezpečiť, aby sa metóda použila v plnom rozsahu a uplatnila na podobné typy operácií.

V prípade schémy pomoci na podporu odborného vzdelávania, na ktorú sa vzťahuje článok 31 všeobecného nariadenia o skupinových výnimkách, je paušálnu sadzbu na nepriame náklady vypočítané na základe priamych nákladov uvedených v článku 54 ods. 1 písm. a) NSU možné uplatniť na schému pomoci na podporu odborného vzdelávania, na ktorú sa vzťahuje článok 31 všeobecného nariadenia o skupinových výnimkách. V záujme zabezpečenia súladu by sa mali nepriame náklady podľa článku 54 ods. 1 písm. a) NSU vypočítané ako percentuálny podiel priamych nákladov vypočítať iba na základe kategórií priamych nákladov vymedzených ako oprávnené v článku 31 ods. 3 všeobecného nariadenia o skupinových výnimkách pri zohľadnení špecifických obmedzení každej z nich uvedených v tom istom ustanovení všeobecného nariadenia o skupinových výnimkách.

5.3. Špecifické informácie pre EFRR a ESF+: krížové financovanie

Podľa článku 25 ods. 2 NSU sa v prípade, keď sa z EFRR alebo ESF+ poskytuje podpora na celú operáciu alebo jej časť, ktorej náklady sú oprávnené na podporu z iného fondu (ďalej len „krížové financovanie“), krížové financovanie sa môže použiť až do stropu 15 % podpory z týchto fondov na každú prioritu programu. Na danú operáciu (alebo jej časť) sa uplatňujú pravidlá oprávnenosti druhého fondu, teda toho, z ktorého sa pôvodne poskytlo krížové financovanie.

S výnimkou paušálnych sadzieb možno vo vzťahu k výdavkom oprávneným v rámci jedného alebo druhého fondu použiť jedno zjednodušené vykazovanie nákladov. Uplatnenie zjednodušeného vykazovania nákladov si stále vyžaduje, aby členské štáty dodržali uvedený 15 % strop.

Konkrétne v súvislosti s paušálnym financovaním v prípadoch krížového financovania by sa na každú časť operácie patriacu pod ESF+ a EFRR mali uplatňovať samostatné paušálne sadzby. Na časť patriacu pod ESF+ sa bude uplatňovať paušálna sadzba pre ESF+ pre podobné operácie a na časť patriacu pod EFRR sa bude uplatňovať paušálna sadzba pre EFRR pre podobné operácie. Použitie priemeru týchto dvoch sadzieb nie je možné, pretože výdavky sa musia dať sledovať, aby sa zabezpečilo dodržiavanie celkového stropu krížového financovania vo výške 15 %. Ak neexistuje sadzba pre druhý fond pre podobný druh operácie (napríklad preto, že toto pravidlo sa na druhý fond neuplatňuje, alebo z toho dôvodu, že neexistujú podobné operácie financované z druhého fondu), riadiaci orgán musí určiť uplatniteľnú sadzbu podľa všeobecných právnych zásad stanovených v článku 53 ods. 3 a článku 54 NSU.

([26]) Ďalšie informácie o metóde výpočtu podľa článku 53 ods. 3 písm. c) NSU sa nachádzajú v kapitole 3.2.

Príklad 1: Krížové financovanie z ESF+/EFRR s jednotkovými nákladmi alebo jednorazovými platbami

Ak v prípade operácie v rámci ESF+ jednotkové náklady vo výške 6 EUR na hod. × účastník odbornej prípravy zahŕňajú nákup infraštruktúry vo výške 0,50 EUR na hod. oprávnený v rámci EFRR, krížovo financovaná suma bude 0,50 EUR × počet realizovaných „hodín × účastník odbornej prípravy".

Rovnaká zásada sa uplatňuje na jednorazové platby: ak návrh podrobného rozpočtu obsahuje nejaké „krížovo financované výdavky", budú sa účtovať a monitorovať osobitne. Napríklad v rámci jednorazovej platby 20 000 EUR financovanej prostredníctvom programu ESF+ predstavujú výdavky patriace pod EFRR sumu 5 000 EUR. Na konci operácie bude krížovo financovanou sumou suma vymedzená *ex ante* (5 000 EUR z 20 000 EUR) alebo nula, ak sa grant nevyplatí, pretože vopred vymedzený výstup sa nedosiahol. Binárna zásada týkajúca sa jednorazových platieb sa bude uplatňovať aj na krížovo financované výdavky, ak nebude zmiernená stanovením čiastkových cieľov.

Príklad 2: Krížové financovanie z ESF+ a EFRR s paušálnym financovaním

Ak sa použije paušálna sadzba pre nepriame náklady na základe priamych nákladov, krížovo financovanou sumou bude suma „krížovo financovaných priamych nákladov" pripočítaná k nepriamym nákladom vypočítaným na základe paušálnej sadzby uplatniteľnej na tieto „krížovo financované priame náklady".

Napríklad v rámci operácie v hodnote 15 000 EUR financovanej z programu EFRR priame náklady patriace pod ESF+ predstavujú 3 000 EUR a nepriame náklady sa vypočítajú ako 15 % priamych nákladov (450 EUR). Krížovo financovaná suma by teda bola 3 450 EUR. Ak by sa na konci operácie priame náklady znížili, krížovo financovaná suma (a to aj na nepriame náklady) by sa znížila podľa rovnakého vzorca.

5.4. **Požiadavky na zber, uchovávanie a uverejňovanie údajov**

Podľa článku 72 ods. 1 písm. e) NSU je riadiaci orgán povinný zaznamenávať a elektronicky uchovávať údaje o každej operácii potrebné na monitorovanie, hodnotenie, finančné riadenie, overovanie a audit v súlade s prílohou XVII k NSU.

Podľa úvodnej časti prílohy XVII k NSU by sa mali vypĺňať iba polia údajov, ktoré sú relevantné pre danú operáciu. Niektoré polia údajov sa týkajú konkrétne refundácie vo forme zjednodušeného vykazovania nákladov, a to buď v prípade refundácie grantov poskytnutých prijímateľovi (polia 86 – 96), alebo refundácie príspevku Únie na programy (polia 112 – 114).

Informácie v poliach údajov 23 a 24 o dodávateľoch, ich skutočných vlastníkoch, zmluvách a subdodávateľoch sa nemusia zaznamenávať a uchovávať, ak sa na nepriame náklady vzťahuje paušálna sadzba, jednotkové náklady alebo jednorazová platba ([27]). Ak sa zjednodušené vykazovanie nákladov týka priamych nákladov aj nepriamych nákladov, požiadavka na zaznamenávanie a uchovávanie údajov o dodávateľoch, ich skutočných vlastníkoch, zmluvách a subdodávateľoch sa uplatňuje iba na priame náklady.

Okrem toho musia riadiace orgány podľa článku 49 ods. 3 NSU na svojom webovom sídle uverejniť zoznam operácií vybratých na podporu z fondov. Informácie požadované podľa článku 49 ods. 3 NSU by mali vychádzať z prílohy XVII k NSU a na účely článku 49 ods. 3 NSU by sa nemali zbierať žiadne dodatočné údaje s výnimkou tých, ktoré sú uvedené v prílohe XVII k NSU. Ako už bolo uvedené, riadiace orgány nemusia zaznamenávať a elektronicky uchovávať údaje o dodávateľoch uvedené v prílohe XVII k NSU týkajúce sa nepriamych nákladov, na ktoré sa vzťahujú jednotkové náklady, jednorazové platby alebo paušálne sadzby. Povinnosť uverejniť názvy dodávateľov prijímateľa stanovená v článku 49 ods. 3 písm. a) NSU preto neplatí pre názov dodávateľa v prípade verejného obstarávania, ak ide o nepriame náklady, na ktoré sa vzťahuje zjednodušené vykazovanie nákladov.

([27]) Treba uviesť, že informácie v poli 23, informácie o dodávateľoch, ich skutočných vlastníkoch a zmluvách, sa musia zaznamenávať len vtedy, keď sa operácia vykonáva v súlade s pravidlami Únie v oblasti verejného obstarávania (teda v prípade verejného obstarávania presahujúceho prahové hodnoty stanovené v smernici 2014/24/EÚ alebo smernici 2014/25/EÚ). Informácie o subdodávateľoch v poli 24 sa musia zaznamenávať na prvej úrovni subdodávok, len ak sú informácie zaznamenané o dodávateľovi v poli 23, a len v prípade subdodávateľských zmlúv s celkovou hodnotou viac ako 50 000 EUR.

5.5. **Zjednodušené vykazovanie nákladov a obdobie oprávnenosti**

V článku 63 ods. 2 druhom pododseku NSU sa stanovuje, že v súvislosti s jednotkovými nákladmi a jednorazovými platbami sa **akcie, ktoré tvoria základ na refundáciu,** majú vykonať medzi dátumom predloženia programu Komisii alebo 1. januárom 2021, podľa toho, ktorý dátum nastal skôr, a 31. decembrom 2029. Znamená to, že tento dátum nie je skutočným dátumom platby skutočne vynaložených nákladov prijímateľom, ktorý je relevantný pre obdobie oprávnenosti, ale skôr akcií, ktoré tvoria základ na refundáciu.

Pokiaľ ide o paušálne sadzby, iba kategórie nákladov, na ktoré sa uplatňuje paušálna sadzba (základné náklady), ak sú založené na skutočných nákladoch, musia byť vynaložené a zaplatené prijímateľom pri vykonávaní operácií v rámci obdobia oprávnenosti stanoveného v článku 63 ods. 2 prvom pododseku NSU. Ak sa napríklad vypočítajú nepriame náklady vo forme paušálnej sadzby oprávnených priamych nákladov vo výške až 25 % v súlade s článkom 54 NSU, základné náklady na výpočet paušálnej sadzby (oprávnené priame náklady na operáciu) musí vynaložiť a zaplatiť prijímateľ pri vykonávaní operácií v rámci obdobia oprávnenosti, teda do 31. decembra 2029.

KAPITOLA 6: OVEROVANIE ZO STRANY RIADIACEHO ORGÁNU A AUDIT

Zjednodušené vykazovanie nákladov, s výnimkou „štandardizovaného“ zjednodušeného vykazovania nákladov, si vyžaduje **aproximáciu nákladov *ex ante*** napríklad na základe údajov z minulosti alebo štatistických údajov. Či už ide o priemerné alebo stredné sumy, alebo o výsledok iných štatisticky spoľahlivých metodík, je neodmysliteľné, že zjednodušené vykazovanie nákladov môže v obmedzenej miere nadmerne alebo nedostatočne kompenzovať skutočné náklady, ktoré prijímatelia vynaložili a zaplatili pri vykonávaní operácií. Toto sa však podľa uplatniteľných pravidiel pokladá za prijateľné, keďže zjednodušené vykazovanie nákladov stanovené na základe správnej metodiky sa považuje za spoľahlivý ukazovateľ skutočných nákladov; žiadna takáto nadmerná náhrada nepredstavuje bezdôvodné obohatenie.

Keď sa uplatňuje zjednodušené vykazovanie nákladov, overovaním zo strany riadiaceho orgánu a auditmi sa nebudú *ex post* kontrolovať náklady, ktoré prijímatelia skutočne vynaložili; bude sa nimi kontrolovať, či je metodika, ktorou sa zavádza *ex ante* zjednodušené vykazovanie nákladov, v súlade s uplatniteľnými pravidlami a či sa správne uplatňuje.

V tejto kapitole sa opisuje prístup k overovaniu zo strany riadiaceho orgánu a auditom zjednodušeného vykazovania nákladov.

6.1. **Všeobecný prístup k overovaniu zo strany riadiaceho orgánu a auditu**

Keď sa používa zjednodušené vykazovanie nákladov na „nižšej úrovni“, na účely stanovenia zákonnosti a správnosti výdavkov sa skontroluje správny návrh metodiky prostredníctvom auditov Komisie a vnútroštátnych auditov. Správne uplatnenie metodiky sa overí pri auditoch Komisie a vnútroštátnych auditoch, ako aj pri overovaní zo strany riadiaceho orgánu.

V článku 74 ods. 1 písm. a) NSU sa uvádza, že **riadiaci orgán má overiť, či sa spolufinancované výrobky dodali a spolufinancované služby poskytli a či je operácia v súlade s uplatniteľným právom, programom a podmienkami na získanie podpory na operáciu**.

Okrem toho sa v článku 74 ods. 1 písm. a) bode ii) NSU uvádza, že v prípade refundácie nákladov na základe zjednodušeného vykazovania nákladov riadiaci orgán **overí, či sa splnili podmienky refundácie výdavkov prijímateľovi.**

Z požiadaviek článku 74 ods. 1 písm. a) a článku 77 ods. 1 NSU a prílohy XIII k NSU týkajúcich sa toho, či sa spolufinancované výrobky dodali a spolufinancované služby poskytli a **či je operácia v súlade s uplatniteľným právom**, nevyplýva, že pri overovaní zo strany riadiaceho orgánu a pri auditoch by sa mala overovať alebo vyžadovať dokumentácia o príslušných nákladoch (napr. faktúry, platobná dokumentácia). **Overovanie zo strany riadiaceho orgánu a audity sa nebudú týkať skutočných nákladov, ktoré vynaložili prijímatelia (napr. faktúry, potvrdenia), ani špecifických postupov verejného obstarávania, ktoré súvisia s výdavkami refundovanými na základe zjednodušeného vykazovania nákladov.** V dôsledku toho by sa tieto príslušné finančné dokumenty alebo súťažné podklady nemali vyžadovať na účel kontroly súm (výdavkov), ktoré skutočne vynaložil a zaplatil prijímateľ.

V prípade zjednodušeného vykazovania nákladov schváleného Komisiou pre **„vyššiu úroveň“** podľa článku 94 ods. 3 NSU **overovanie zo strany riadiaceho orgánu a audity sa budú zameriavať výlučne na overenie toho, či boli splnené podmienky na refundáciu Komisiou**.

Pravidlá oprávnenosti je potrebné dodržať bez ohľadu na formu refundácie. Preto je potrebné oprávnenosť operácie, prijímateľa, účastníkov (v prípade ich existencie) zabezpečiť aj vtedy, keď sa pri operáciách použije zjednodušené vykazovanie nákladov.

Audítorský záznam

Všetky dokumenty požadované pre audítorský záznam stanovený v prílohe XIII k NSU sa uchovávajú podľa článku 69 ods. 6 NSU.

Zjednodušené vykazovanie nákladov a overovanie zo strany riadiaceho orgánu na základe rizika

Podľa článku 74 ods. 2 NSU sa overovanie zo strany riadiaceho orgánu vykonáva na základe posúdenia rizika vykonaného *ex ante*. Ak riadiaci orgán musí na základe posúdenia rizík overiť výdavky vykázané v rámci zjednodušeného vykazovania nákladov (zjednodušené vykazovanie nákladov sa nemá z posúdenia rizík automaticky vylúčiť), kontroly budú zahŕňať konkrétne body podrobne uvedené v tejto kapitole.

Konflikt záujmov

V prípade operácií, pri ktorých sa použije zjednodušené vykazovanie nákladov, sa má riešiť aj konflikt záujmov. Uplatňuje sa usmernenie Komisie ([28]) týkajúce sa predchádzania a riešenia konfliktov záujmov v zmysle nariadenia o rozpočtových pravidlách. V uvedenom usmernení sa poskytujú relevantné príklady. O neoprávnenosti výdavkov sa rozhoduje na základe jednotlivých prípadov v závislosti od rozsahu zisteného konfliktu záujmov (podľa toho, či sa týka celej operácie alebo iba jej časti).

Príklad: Z Európskeho sociálneho fondu (ESF) bol podporený výskumný projekt na univerzite. Projekt získal finančnú podporu na prijatie výskumných pracovníkov na dobu určitú (refundácia sa uskutočnila na základe štandardných jednotkových nákladov na mesiac na výskumného pracovníka). Projekt bol schválený na základe konkurenčného procesu výberu. Pri audite projektu boli odhalené konflikty záujmov pri procese výberu výskumných pracovníkov. Napriek predpisom, v ktorých sa vyžaduje nestrannosť, niektorí hodnotitelia hodnotili žiadosti žiadateľov, s ktorými spolupracovali na publikáciách, čo univerzita ani riadiaci orgán riadne nezverejnili ani neriešili. Následne túto skutočnosť audítori označili za konflikt záujmov, ktorý ohrozil transparentnosť a spravodlivosť výberového procesu. Audítori spochybnili zákonnosť vykázaných výdavkov na príslušných výskumných pracovníkov.

6.2. **Overenie správneho stanovenia metodiky v prípade zjednodušeného vykazovania nákladov**

Overenie metodiky sa vykoná na úrovni riadiaceho alebo sprostredkovateľského orgánu.

Orgán auditu posudzuje zavedenie metodiky *ex ante* alebo počas implementácie takto:

— V prípade zjednodušeného vykazovania nákladov použitého na „vyššej úrovni“ (článok 94 NSU) musí orgán auditu posúdiť metodiku *ex ante* pred jej predložením Komisii podľa dodatku 1 k prílohe V a dodatku 1 k prílohe VI k NSU. Keď Komisia schváli zjednodušené vykazovanie nákladov, už znovu nebude vykonávať audit metodiky.

— V prípade zjednodušeného vykazovania nákladov použitého na „nižšej úrovni“ (článok 53 NSU) sa dôrazne odporúča, aby orgán auditu posúdil metodiku *ex ante* a pred implementáciou predložil výsledok tohto posúdenia. Prípadne ju orgán auditu posúdi počas implementácie, keď bude vykonávať audit výdavkov refundovaných prijímateľom na základe zjednodušeného vykazovania nákladov. Posúdenie a schválenie metodiky *ex ante* vykonané orgánom auditu môže významne prispieť k zníženiu rizika nezrovnalostí. Okrem toho môže orgán auditu výsledok tohto posúdenia použiť pri budúcich auditoch (na uistenie), keď sa vyberie vzorka zjednodušeného vykazovania nákladov. V prípade programu má tento prístup výhodu v tom, že predchádza systematickým chybám, ktoré by mohli mať finančný dosah, ak by sa zistili až počas implementácie. Ak sa vykoná *ex ante* posúdenie a orgán auditu dospeje ku kladnému záveru (teda formálnemu schváleniu metodiky zjednodušeného vykazovania nákladov), orgán auditu môže výsledok svojho posúdenia použiť pri budúcich auditoch, keď sa vyberie vzorka operácií, pri ktorých sa používa také isté zjednodušené vykazovanie nákladov.

Overenie metodiky zjednodušeného vykazovania nákladov sa **vo všeobecnosti** vykoná pre **program (alebo jeho časti) alebo viacero programov, za ktoré zodpovedá riadiaci orgán alebo sprostredkovateľský orgán**. V prípade zjednodušeného vykazovania nákladov založeného na vlastných údajoch prijímateľov v súlade s článkom 53 ods. 3 písm. a) bodmi ii) a iii) a článkom 53 ods. 3 písm. b) NSU sa toto overenie vykoná pre konkrétnych prijímateľov.

([28]) Oznámenie Komisie - Usmernenie týkajúce sa predchádzania a riešenia konfliktov záujmov v zmysle nariadenia o rozpočtových pravidlách (Ú. v. EÚ C 121, 9.4.2021, s. 1)eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/PDF/?uri=CELEX:52021XC0409(01).

V praxi bude orgán auditu overovať, či bolo zjednodušené vykazovanie nákladov stanovené v súlade s požiadavkami na metódy výpočtu špecifikovanými v článku 53 ods. 3 pre „nižšiu úroveň“ a v článku 94 ods. 2 NSU pre „vyššiu úroveň“ a s príslušnými ustanoveniami vymedzenými orgánmi zodpovednými za programy pre takéto zjednodušené vykazovanie nákladov.

Posúdenie orgánu auditu zamerané na metodiku vypracovanú riadiacim orgánom pre každý typ zjednodušeného vykazovania nákladov bude zahŕňať:

— kontrolu toho, či bola metodika navrhnutá na základe metód opísaných v NSU a či je riadne opísaná,

— overenie toho, či sú kategórie nákladov, na ktoré sa zjednodušené vykazovanie nákladov vzťahuje, oprávnené,

— overenie toho, či je audítorský záznam o plneniach opísaný a primeraný,

— ak je pri tej istej operácii možná kombinácia viacerých typov zjednodušeného vykazovania nákladov a/alebo skutočných nákladov, kontrola toho, či neexistuje riziko dvojitého financovania (napr. kategórie nákladov, na ktoré sa vzťahujú paušálne sadzby, sú jasne oddelené),

— ak sa navrhne metóda úpravy, posúdenie toho, či je metóda úpravy relevantná pre konkrétne zjednodušené vykazovanie nákladov, a

— ak sa zjednodušené vykazovanie nákladov použije pri operáciách, na ktoré sa vzťahujú pravidlá štátnej pomoci, to, či sú náklady, na ktoré sa vzťahuje zjednodušené vykazovanie nákladov, oprávnené podľa pravidiel štátnej pomoci.

Okrem toho sa overia aj tieto prvky:

V prípade zjednodušeného vykazovania nákladov založeného spravodlivej, nestrannej a overiteľnej metóde výpočtu:

— skontroluje sa, či sú informácie o metóde výpočtu zdokumentované, ľahko vysledovateľné a správne,

— overí sa, či sú náklady zahrnuté do výpočtov relevantné a oprávnené,

— overí sa spoľahlivosť/presnosť údajov.

V prípade zjednodušeného vykazovania nákladov založeného na návrhu rozpočtu:

— overí sa, či riadiaci orgán preskúmal a *ex ante* schválil rozpočet. V prípade zjednodušeného vykazovania nákladov na „nižšej úrovni“ sa pri auditoch overí, či celkové náklady na operáciu nepresahujú 200 000 EUR, prípadne 100 000 EUR, ak ide o projekty implementované v rámci fondu malých projektov (článok 25 nariadenia o Interreg).

V prípade zjednodušeného vykazovania nákladov založeného na príslušných jednotkových nákladoch, jednorazových platbách a paušálnych sadzbách uplatniteľných v rámci politík Únie:

— či pravidlá týkajúce sa príslušného zjednodušeného vykazovania nákladov v rámci politiky EÚ boli ešte uplatniteľné v čase výzvy na predkladanie žiadostí (v prípade zjednodušeného vykazovania nákladov na „nižšej úrovni“) alebo v čase predloženia zmeny programu Komisii (v prípade zjednodušeného vykazovania nákladov na „vyššej úrovni“),

— overí sa, či sa metodika znovu použila v plnom rozsahu,

— overí sa, či sa zjednodušené vykazovanie nákladov použilo pre podobné operácie.

V prípade zjednodušeného vykazovania nákladov založeného na príslušných jednotkových nákladoch, jednorazových platbách a paušálnych sadzbách uplatniteľných v členských štátoch:

— či pravidlá týkajúce sa príslušného zjednodušeného vykazovania nákladov v členskom štáte boli ešte uplatniteľné v čase výzvy na predkladanie žiadostí (v prípade zjednodušeného vykazovania nákladov na „nižšej úrovni“) alebo v čase predloženia zmeny programu Komisii (v prípade zjednodušeného vykazovania nákladov na „vyššej úrovni“),

— overí sa, či sa metodika znovu požila v plnom rozsahu,

— overí sa, či sa metodika zjednodušeného vykazovania nákladov v rámci vnútroštátnej politiky uplatňuje v rámci grantových schém financovaných výlučne členským štátom,

— overí sa, či sa zjednodušené vykazovanie nákladov použilo pre podobné operácie.

Audit metodiky zjednodušeného vykazovania nákladov sa zameriava na overenie toho, či sú dodržané ustanovenia NSU o stanovení metodiky. Za výber metódy výpočtu je naďalej výhradne zodpovedný riadiaci orgán. Riadiaci orgán by mal uchovávať primerané záznamy o stanovenej metóde výpočtu a mal by byť schopný preukázať, na základe čoho sa stanovili paušálne sadzby, jednotkové náklady alebo jednorazové platby. Záznamy uchovávané na zdokumentovanie metódy výpočtu budú podliehať požiadavkám na dostupnosť dokumentov stanoveným v článku 82 NSU.

V prípade paušálnych sadzieb, jednorazových platieb a jednotkových nákladov stanovených v NSU alebo nariadeniach pre jednotlivé fondy, ktoré si nevyžadujú výpočet na určenie uplatniteľnej sadzby („štandardizované“ zjednodušené vykazovanie nákladov), sa overenie orgánom auditu zameria na vymedzenie kategórií nákladov (napr. priame náklady, nepriame náklady, priame náklady na zamestnancov). Audítori overia, že kategórie nákladov, na ktoré sa vzťahujú „štandardizované“ paušálne sadzby, stanovil buď členský štát vo vnútroštátnych pravidlách, alebo riadiaci orgán (alebo v prípade programov Interreg monitorovací výbor) v programe alebo v uverejnených výzvach na predkladanie žiadostí, a že sa zabránilo dvojitému financovaniu.

6.3. **Overenie správneho uplatňovania metodiky počas implementácie vykonané riadiacim orgánom a v rámci auditu**

— Pri použití paušálnej sadzby, jednotkových nákladov alebo jednorazovej platby nie je potrebné odôvodniť skutočné náklady kategórií výdavkov, na ktoré sa vzťahuje zjednodušené vykazovanie nákladov, vrátane, ak je to relevantné, odpisov a vecných príspevkov ([29]).

— Overenie súladu s pravidlami štátnej pomoci sa má vykonať pri použití zjednodušeného vykazovania nákladov na „nižšej úrovni“, teda ako metódy refundácie pre prijímateľov (pozri kapitolu 6.5).

— Neexistuje právny základ na kontrolu skutočne vynaložených a zaplatených nákladov v prípade kategórií nákladov, na ktoré sa vzťahuje zjednodušené vykazovanie nákladov stanovené v súlade s NSU, preto sa nevyžadujú príslušné dokumenty, ktorými sa opodstatňujú skutočné náklady [napr. prijímatelia nemusia predkladať faktúry za skutočné náklady na účely overenia toho, či prijímateľ naozaj vynaložil nepriame náklady vo výške 15 %, keď sa uplatnil článok 54 písm. b) NSU].

— Overenie správneho uplatnenia stanovenej metódy sa uskutoční na úrovni riadiaceho orgánu v prípade zjednodušeného vykazovania nákladov na „vyššej úrovni“ a na úrovni prijímateľa v prípade zjednodušeného vykazovania nákladov na „nižšej úrovni“.

Riadiaci orgán/sprostredkovateľský orgán overí správne uplatnenie metodiky zjednodušeného vykazovania nákladov počas overovania zo strany riadiaceho orgánu. Orgán auditu ho overí počas svojich auditov (audity operácií, tematické audity, systémové audity).

6.3.1. *Overenie správneho uplatňovania paušálnych sadzieb*

Overenie správneho uplatňovania systému paušálneho financovania bude zahŕňať kontrolu týchto prvkov:

— či riadiaci orgán (alebo monitorovací výbor v prípade programov Interreg) vymedzil kategórie nákladov, na ktoré sa vzťahuje paušálna sadzba, a tie, na ktoré sa uplatňuje paušálna sadzba („základné náklady“). **Riadiace orgány by mali buď poskytnúť jasné vymedzenie kategórií nákladov,** alebo vymedziť vopred stanovený zoznam všetkých kategórií oprávnených nákladov, na ktoré sa vzťahuje paušálna sadzba, a tie, na ktorých je paušálna sadzba založená (a v prípade potreby aj iných kategórií oprávnených nákladov),

— či sa použitie paušálnej sadzby predpokladá v dokumente, v ktorom sa stanovujú podmienky podpory,

— či sú náklady použité ako základ výpočtu (nazývané „základné náklady“) oprávnené, zákonné a správne ([30]),

([29]) Vecné príspevky uvedené v článku 67 ods. 1 NSU sa môžu vziať do úvahy pri výpočte hodnoty paušálnej sadzby, jednotkových nákladov alebo jednorazovej platby, ak sa dodrží článok 67 ods. 1 NSU. Ak sa však uplatňuje zjednodušené vykazovanie nákladov, nie je potrebné overovať existenciu vecných príspevkov a v dôsledku toho ani to, či sú splnené podmienky stanovené v článku 67 ods. 1 NSU.

([30]) A správne vypočítané, ak sú vykázané na základe zjednodušeného vykazovania nákladov.

— či neexistuje žiadne dvojité vykazovanie tej istej nákladovej položky („základ“ na výpočet alebo akékoľvek iné skutočné náklady neobsahujú žiadnu nákladovú položku, na ktorú by sa vzťahovala paušálna sadzba). Napríklad administratívne náklady, na ktoré sa vzťahuje paušálna sadzba pre nepriame náklady, by sa nemali vykazovať na základe skutočne vynaložených nákladov,

— či sa vykázaná suma vypočítala správne uplatnením paušálnej sadzby na „základné náklady“,

— či je suma vypočítaná uplatnením paušálnej sadzby úmerne upravená, ak sa menila hodnota základných nákladov, na ktoré sa paušálna sadzba uplatňuje. Akékoľvek zníženie oprávnenej sumy základných nákladov schválenej v nadväznosti na overovania kategórií oprávnených nákladov, na ktoré sa uplatňuje paušálna sadzba (napr. alebo v nadväznosti na finančnú opravu), úmerne ovplyvní sumu schválenú pre kategórie nákladov vypočítaných uplatnením paušálnej sadzby na „základné náklady“,

— ak sú v dokumente, v ktorom sa stanovujú podmienky podpory, stanovené ďalšie podmienky, počas overovania zo strany riadiaceho orgánu a auditov sa overí aj splnenie daných podmienok,

— či sa v náležitom prípade pri zjednodušenom vykazovaní nákladov použitom na refundáciu prijímateľov dodržali aj pravidlá štátnej pomoci (pozri kapitolu 6.5),

— či sú kategórie nákladov, na ktoré sa vzťahuje paušálna sadzba, potrebné na vykonanie operácie. V etape výberu riadiaci orgán na základe činností potrebných na implementáciu projektu podrobne uvedených v žiadosti o financovanie a v dokumente, v ktorom sa stanovujú podmienky podpory, skontroluje, či sú potrebné kategórie nákladov, na ktoré sa vzťahuje paušálna sadzba.

Žiadne kontroly sa nevykonávajú v prípade:

— skutočných nákladov, ktoré prijímateľ vynaložil alebo ktoré sa týkajú (finančných) dokladov v prípade súm refundovaných na základe paušálnej sadzby,

— dokladov, na základe ktorých sa kontroluje, či prijímateľ sumu paušálnej sadzby vynaložil na správnu kategóriu nákladov,

— účtovného systému prijímateľov.

Keďže technická pomoc refundovaná na základe paušálnej sadzby ([31]) sa v systéme SFC2021 vypočíta automaticky na základe vykázaných výdavkov, riadiaci orgán ani orgán auditu nevykonáva žiadne kontroly. Zníženia výdavkov, ktoré tvoria základ výpočtu paušálnej sadzby po uplatnení finančných opráv, ovplyvnia automatický výpočet paušálnej sadzby, čo povedie k pomernému zníženiu podpory na technickú pomoc.

6.3.2. *Overenie správneho uplatňovania jednotkových nákladov*

Overenie správneho uplatňovania jednotkových nákladov bude zahŕňať posúdenie s cieľom zistiť, **či boli splnené podmienky na refundáciu nákladov stanovené z hľadiska procesu, výstupov a/alebo výsledkov**.

Overenie správneho uplatňovania jednotkových nákladov bude zahŕňať kontrolu týchto prvkov:

— či sa použitie jednotkových nákladov predpokladá v dokumente, v ktorom sa stanovujú podmienky podpory,

— či sú jednotky uskutočnené v rámci projektu v zmysle kvantifikovaných vstupov, výstupov alebo výsledkov, na ktoré sa vzťahujú jednotkové náklady, zdokumentované, a teda overiteľné, a sú reálne. Jednotkové náklady na výstupy a výsledky, ktoré neboli dosiahnuté, sa nemôžu vykazovať,

— či sa vykázaná suma rovná stanoveným jednotkovým nákladom vynásobeným skutočnými uskutočnenými jednotkami v rámci projektu,

— či neexistuje žiadne dvojité vykazovanie tej istej nákladovej položky (náklady vykázané v rámci iných foriem refundácie neobsahujú žiadnu nákladovú položku, na ktorú by sa vzťahovali jednotkové náklady),

([31]) Podľa článku 36 ods. 5 NSU a článku 27 ods. 2 nariadenia o Interreg pre programy Interreg.

— ak sú v dokumente, v ktorom sa stanovujú podmienky podpory, stanovené ďalšie podmienky, počas overovania zo strany riadiaceho orgánu a auditov sa overí aj splnenie daných podmienok,

— či sa v náležitom prípade pri zjednodušenom vykazovaní nákladov použitom na refundáciu prijímateľov dodržali aj pravidlá štátnej pomoci (pozri kapitolu 6.5).

Žiadne kontroly sa nevykonávajú v prípade:

— skutočných nákladov, ktoré prijímateľ vynaložil alebo ktoré sa týkajú (finančných) dokladov v prípade súm refundovaných na základe jednotkových nákladov,

— dokladov, na základe ktorých sa kontroluje, či prijímateľ sumu refundovanú ako jednotkové náklady vynaložil na správnu kategóriu nákladov,

— účtovného systému prijímateľov.

6.3.3. *Overenie správneho uplatňovania jednorazových platieb*

V prípade jednorázových platieb je preto zásadné **získať uistenie, že oznámené výstupy/výsledky sú skutočné**. Kontrola preto spočíva v overení týchto prvkov:

— či sa použitie jednorazovej platby predpokladá v dokumente, v ktorom sa stanovujú podmienky podpory,

— či boli úplne dokončené dohodnuté kroky (prípadne čiastkové ciele) projektu a či boli uskutočnené výstupy/výsledky v súlade s podmienkami stanovenými orgánmi zodpovednými za programy na použitie zjednodušeného vykazovania nákladov (výstupy/výsledky musia byť zdokumentované),

— či neexistuje žiadne dvojité vykazovanie tej istej nákladovej položky (náklady deklarované v rámci iných foriem refundácie neobsahujú žiadnu nákladovú položku, na ktorú by sa vzťahovala jednorazová platba),

— ak sú v dokumente, v ktorom sa stanovujú podmienky podpory, stanovené ďalšie podmienky, počas overovania zo strany riadiaceho orgánu a auditov sa overí aj splnenie daných podmienok,

— či sa v náležitom prípade pri zjednodušenom vykazovaní nákladov použitom na refundáciu prijímateľov dodržali aj pravidlá štátnej pomoci (pozri kapitolu 6.5).

Žiadne kontroly sa nevykonávajú v prípade:

— skutočných nákladov, ktoré prijímateľ vynaložil v súvislosti s uskutočnenými výstupmi/výsledkami,

— dokladov týkajúcich sa skutočných nákladov, ktorými sa odôvodňuje skutočné vynaloženie sumy jednorazovej platby prijímateľom na vopred stanovené typy nákladov/činností,

— účtovného systému prijímateľov.

6.4. **Overenie neexistencie dvojitého financovania pri použití zjednodušeného vykazovania nákladov**

Neexistencia dvojitého financovania v rámci tej istej operácie

Aspekt dvojitého financovania sa musí riešiť už pri navrhovaní metodiky, a to jasným vymedzením a odlíšením kategórií nákladov, na ktoré sa vzťahuje zjednodušené vykazovanie nákladov, od kategórií refundovaných pomocou iných foriem refundácie. Počas overovania zo strany riadiaceho orgánu a auditov je v prípade kombinácie rôznych typov zjednodušeného vykazovania nákladov potrebné, aby sa okrem už opísaných kontrol požadovaných pre jednotlivé typy zjednodušených nákladov overovaním zo strany riadiaceho orgánu a auditmi potvrdilo, že všetky náklady na operáciu sa vykázali len raz. Znamená to kontrolu, že použitými metodikami sa zaistí, aby sa žiadne výdavky na operáciu nemohli účtovať s použitím viac ako jedného typu zjednodušeného vykazovania nákladov a prípadne kategórie nákladov (dvojité vykazovanie nákladov napr. ako priamych aj ako nepriamych nákladov).

Počas overovania zo strany riadiaceho orgánu a auditov by sa okrem toho malo overiť, či neexistuje žiadne dvojité vykazovanie tej istej nákladovej položky, teda že „základné náklady“ alebo akékoľvek iné skutočné náklady neobsahujú žiadnu nákladovú položku, ktorá zvyčajne patrí do paušálnej sadzby. Napríklad náklady na účtovníctvo, na ktoré sa vzťahuje paušálna sadzba pri nepriamych nákladoch podľa článku 54, nemôžu byť zahrnuté do inej kategórie nákladov, ako sú priame náklady na externé odborné znalosti, ak obsahujú aj náklady na účtovníctvo, aby sa zabránilo riziku dvojitého financovania.

Neexistencia dvojitého financovania z iných fondov, programov a nástrojov eú

Neexistenciu dvojitého financovania je možné riešiť na rôznych úrovniach (programovanie, výber alebo implementácia). Členské štáty môžu navrhnúť primerané opatrenie na zabránenie dvojitému financovaniu (a žiadať od prijímateľov jeho vykonanie). V tejto kapitole predstavíme príklady opatrení na zabránenie dvojitému financovaniu na každej z uvedených úrovní.

Partnerská dohoda musí obsahovať koordináciu, vymedzenie a komplementárnosť medzi fondmi, a ak je to vhodné, koordináciu medzi vnútroštátnymi a regionálnymi programami.

Príklad 1: Jasné vymedzenie

V partnerskej dohode sa opisuje, že v príslušnom programe členského štátu sa v rámci programu X budú financovať vnútroštátne cesty a v rámci programu Y mimomestské cesty, prípadne existuje jasné geografické obmedzenie.

V prípadoch, keď partnerská dohoda neobsahuje jasné vymedzenie, **je potrebné zaviesť primerané opatrenia na úrovni členského štátu, aby sa zabránilo dvojitému financovaniu**.

Príklad 2: Overenia v etape výberu

Riadiaci orgán programu poskytne svoj zoznam operácií navrhnutých na výber ostatným riadiacim orgánom v tom istom členskom štáte a požiada ich o porovnanie s vlastnými zoznamami vybratých projektov, aby sa zabránilo jasným prekrývaniam (napr. ten istý miestny orgán získa granty z dvoch zdrojov na spevnenie tej istej časti riečneho brehu).

Príklad 3: Tematické overenia uskutočňované riadiacimi orgánmi

Koordinačný orgán v členskom štáte vytvoril nástroj umelej inteligencie, ktorý porovná zoznam operácií z programov predstavujúcich prekrývania v oblastiach financovania a vyhľadá podobných prijímateľov a opis operácií. V prípade zhôd upozorní zamestnancov príslušných riadiacich orgánov, ktorí pristúpia k vykonaniu dodatočných kontrol s cieľom zabrániť dvojitému financovaniu.

Počas tematického preskúmania zamestnancov najatých na operácie financované prostredníctvom zjednodušeného vykazovania nákladov riadiaci orgán zistil, že tá istá osoba bola v tom istom období zamestnaná v rámci troch rôznych projektov. V prípade dvoch projektov boli náklady na zamestnancov refundované na základe skutočných nákladov a v prípade jedného projektu boli náklady na zamestnancov refundované na základe hodinových sadzieb. Po overení hodín vykázaných za prvé dva projekty pri dotknutej osobe RO zistil, že bol prekročený celkový povolený pracovný čas podľa vnútroštátnych predpisov. Z toho vyplýva, že dotknutá osoba nemohla pracovať na ďalšom projekte, a to ani vtedy, ak by boli náklady refundované na základe hodinových sadzieb.

Podľa článku 63 ods. 9 NSU možno prijať podporu na operáciu z jedného alebo viacerých fondov alebo z jedného alebo viacerých programov a z iných nástrojov Únie, ak sa ten istý výdavok vykazuje iba raz. **Neexistencia dvojitého financovania sa musí zabezpečiť a skontrolovať, aj keď má refundácia prijímateľom formu zjednodušeného vykazovania nákladov.**

Príklad 4: Kontroly na úrovni prijímateľa

Riadiaci orgán vykoná overovanie na úrovni prijímateľa. Na operáciu sa použije paušálna sadzba 40 % uplatnená na priame náklady na zamestnancov. V rámci kontrol riadiaceho orgánu týkajúcich sa nákladov na zamestnancov (základné náklady) sa overí opis pracovného miesta osoby. Opis pracovného miesta obsahuje informáciu, že 100 % činností vykonávaných príslušným zamestnancom sa týka operácií financovaných z EFRR, pričom overovaná operácia je financovaná z EFS+.

Napokon však platí, že za návrh a vykonanie potrebných opatrení na zabránenie dvojitému financovaniu podľa článku 63 ods. 9 NSU zodpovedá členský štát. Audity Komisie sa zamerajú najmä na zabezpečenie zavedenia takýchto opatrení a v prípade, že zavedené nie sú, prijmú sa nápravné opatrenia.

Možno použiť vlastné vyhlásenia prijímateľov, že nebudú žiadať o financovanie toho istého typu činností z iných fondov, ak sú podložené ďalšími zdrojmi informácií (prípad od prípadu). Overovanie zo strany riadiaceho orgánu a audity môžu zahŕňať vyhľadávanie vo vnútroštátnych alebo v európskych databázach a kontroly opatrení na účely uverejňovania prijatých prijímateľmi na ich webových sídlach a lokalitách. V prípade pochybností majú riadiace orgány a orgány auditu vykonať podrobnejšie kontroly a získať od prijímateľov ďalšie informácie.

Príklad 5: Podozrenie na dvojité financovanie

Na úrovni jedného prijímateľa sa zistili dva projekty týkajúce sa vybudovania cyklistického pruhu, na tom, ktorý bol financovaný z EFRR, sa vykonal audit operácií. Audítori zistili, že časť cyklistického pruhu tvorila súčasť projektov, ktoré boli predložené prvý raz na financovanie z EFRR a druhý raz na financovanie z EPFRV. Overovaním vykonaným riadiacim orgánom na žiadosť audítorov sa potvrdilo, že výdavky na značenie boli financované z EFRR aj EPFRV, čo malo za následok dvojité financovanie časti operácie.

6.5. Overenie súladu s pravidlami štátnej pomoci v prípade použitia zjednodušeného vykazovania nákladov ako formy refundácie

Pri použití zjednodušeného vykazovania nákladov na refundáciu prijímateľov sa vyžaduje overenie pravidiel štátnej pomoci a pravidiel pomoci *de minimis*. Ak sa pomoc považuje za štátnu pomoc, v záujme kontroly súladu s pravidlami štátnej pomoci sa overovanie zo strany riadiaceho orgánu a audity budú týkať týchto prvkov:

— **Oprávnenosť nákladov, na ktoré sa vzťahuje zjednodušené vykazovanie nákladov, podľa všeobecného nariadenia o skupinových výnimkách a rozhodnutia o službách všeobecného hospodárskeho záujmu**

V prípade uplatnenia pravidiel štátnej pomoci (pozri kapitolu 5.2) musia byť náklady, na ktoré sa vzťahuje zjednodušené vykazovanie nákladov, oprávnené podľa pravidiel všeobecného nariadenia o skupinových výnimkách alebo rozhodnutia o službách všeobecného hospodárskeho záujmu. Na účely kontroly oprávnenosti riadiaci orgán a orgán auditu skontrolujú, či kategórie nákladov určené na úrovni metodiky, uverejnené vo výzvach na predkladanie žiadostí a uvedené v dokumente, v ktorom sa stanovujú podmienky podpory, sú oprávnené podľa pravidiel všeobecného nariadenia o skupinových výnimkách alebo rozhodnutia o službách všeobecného hospodárskeho záujmu.

V prípade operácií používajúcich vopred stanovené paušálne sadzby z nariadení sa oprávnenosť nákladov overuje kontrolou dokumentu, v ktorom sa stanovujú podmienky podpory, aby sa zabezpečilo, že v rámci operácie sa budú financovať iba oprávnené kategórie nákladov.

— **Je dodržaná maximálna intenzita pomoci alebo výška pomoci/náhrady**

Ak sa v súlade s ustanoveniami článkov 53 až 56 NSU alebo s príslušnými ustanoveniami v nariadeniach pre jednotlivé fondy stanoví zjednodušené vykazovanie nákladov, táto suma sa použije na účely kontroly maximálnej intenzity pomoci alebo náhrady v prípade služieb všeobecného hospodárskeho záujmu. Podobne ako v prípade použitia skutočných nákladov podľa všeobecného nariadenia o skupinových výnimkách alebo rozhodnutia o službách všeobecného hospodárskeho záujmu sa suma zjednodušeného vykazovania nákladov použije na overenie súladu s maximálnou intenzitou pomoci v rámci príslušnej kategórie štátnej pomoci alebo na výpočet výšky náhrady podľa pravidiel v oblasti služieb všeobecného hospodárskeho záujmu.

— **Dodržanie stimulačného účinku podľa článku 6 všeobecného nariadenia o skupinových výnimkách**

Riadiaci orgán musí *ex ante* skontrolovať, či prijímateľ dodržiava stimulačný účinok.

Riadiaci orgán a orgán auditu budú musieť skontrolovať, či prijímateľ neuzavrel žiadne zmluvné dojednania, na základe ktorých sa môže vykonávať projekt aj v prípade neexistencie pomoci. Táto kontrola by sa mohla uskutočniť na základe povinného vlastného vyhlásenia žiadateľa o poskytnutie pomoci, že pred predložením žiadosti neprijal pevný právny záväzok (začatie prác, ako je definované vo všeobecnom nariadení o skupinových výnimkách). Vlastné vyhlásenia by sa mohli považovať za prijateľné na preukázanie stimulačného účinku za predpokladu, že existuje účinný systém kontroly, ktorý umožňuje ich náhodné kontroly.

6.6. **Prípady podvodov a závažné nedostatky**

Všetky obvinenia z podvodu v súvislosti s operáciami financovanými prostredníctvom zjednodušeného vykazovania nákladov sa buď budú riešiť vo vnútroštátnom systéme, alebo (ak informácie o nich dostane Komisia) sa postúpia, podľa potreby, úradu OLAF, vnútroštátnym orgánom na vyšetrovanie podvodov a Európskej prokuratúre a budú sa riešiť rovnako ako obvinenia z podvodov, ak zjednodušené vykazovanie nákladov nie je súčasťou programu.

Zohľadniť sa bude musieť rozhodnutie príslušného orgánu, ako aj vnútroštátne právne predpisy. Treba však pripomenúť, že na stanovenie nezrovnalosti a pristúpenie k finančným opravám často nemusí byť potrebný konečný odsudzujúci rozsudok, v ktorom sa konkrétnej osobe pripisuje trestná zodpovednosť za podvodné konanie spáchané v súvislosti s finančnými prostriedkami Únie ([32]).

Ak má podvod vplyv na operácie refundované pomocou zjednodušeného vykazovania nákladov, budú sa aj výdavky vykázané pomocou daného zjednodušeného vykazovania nákladov považovať za vykazujúce nezrovnalosti.

Ak by z dôkazov vyplýval závažný nedostatok, v prípade ktorého neboli prijaté nápravné opatrenia, Komisia môže prerušiť alebo pozastaviť súvisiace platby (články 96 a 97 NSU). Ak Komisia dospeje k záveru, že existuje závažný nedostatok, ktorý ohrozuje už vyplatenú podporu programu z fondov, vykoná finančné opravy znížením podpory programu z fondov (článok 104 NSU).

6.7. **Potenciálne chyby alebo nezrovnalosti spojené s používaním zjednodušeného vykazovania nákladov**

Medzi zistenia, ktoré by sa mohli považovať za chyby **na úrovni stanovenia metodiky**, patria tieto zistenia:

— v metodike použitej na výpočet zjednodušeného vykazovania nákladov sa nedodržiavajú regulačné podmienky (napríklad metóda použitá na vypracovanie zjednodušeného vykazovania nákladov nebola spravodlivá, nestranná a overiteľná). Napríklad jednotkové náklady na kurz odbornej prípravy boli stanovené na základe údajov iba zo štyroch projektov. Zdroj údajov nebol jasný a relevantnosť projektov použitých na získanie údajov z minulosti nebola preukázaná,

— vzorka použitá výpočet zjednodušeného vykazovania nákladov nie je reprezentatívna. Napríklad stanovené jednotkové náklady na platy vychádzali z údajov z jednotlivých projektov za šesť mesiacov (od júla do decembra), hoci počas roka sa v nákladoch na platy vyskytovali výkyvy. Vzorka sa nepovažovala za reprezentatívnu, keďže nezahŕňala rôzne výkyvy v nákladoch na platy počas roka,

— výsledky metódy výpočtu sa správne nepoužili na stanovenie zjednodušeného vykazovania nákladov. Napríklad v prípade jednotkových nákladov na hodinové sadzby stanovených na základe nákladov na zamestnancov z predchádzajúceho programového obdobia boli výsledky metódy výpočtu upravené o index, ktorý nesúvisel s vývojom nákladov na platy,

— do výpočtu na stanovenie zjednodušeného vykazovania nákladov sú zahrnuté neoprávnené náklady. Napríklad v prípade jednotkových nákladov na hodinovú sadzbu, ktoré boli stanovené na základe údajov z minulosti, bolo do výpočtu zahrnuté nepovinné poistenie zamestnancov, ktoré sa nepovažovalo za oprávnený náklad,

— zjednodušené vykazovanie nákladov bolo stanovené a založené na uplatnení zodpovedajúcich jednotkových nákladov, jednorazových platieb a paušálnych sadzieb uplatňovaných v prípade grantových schém financovaných výlučne členským štátom pri podobnom type operácie, ale vnútroštátne systémy sa nepoužili v plnom rozsahu. Napríklad v prípade jednotkových nákladov stanovených pre náklady na platy na základe odmeňovania zamestnancov pracujúcich v oblasti verejného záujmu sa vo vnútroštátnom práve stanovujú podmienky týkajúce sa služobného veku (minimálny počet rokov praxe) na uplatnenie jednotkových nákladov. Tieto podmienky neboli zahrnuté do metodiky jednotkových nákladov.

([32]) Existencia nezrovnalosti predpokladá splnenie troch prvkov, a to po prvé existenciu porušenia uplatniteľného práva, po druhé skutočnosť, že toto porušenie má pôvod v konaní alebo opomenutí hospodárskeho subjektu, a po tretie existenciu skutočnej alebo potenciálnej škody pre rozpočet Európskej únie. Úmyselná alebo nedbanlivostná povaha konania sa nemôže považovať za nevyhnutný prvok na to, aby bolo možné konštatovať nezrovnalosť v zmysle tohto ustanovenia (rozsudok Súdneho dvora z 1. októbra 2020, Elme Messer, C-743/18, EU:C:2020:767, konkrétne bod 62).

Medzi zistenia, ktoré by sa mohli považovať za chyby alebo nezrovnalosti **na úrovni uplatnenia metodiky**, patria tieto zistenia:

— prijímateľ neuplatnil zjednodušené vykazovanie nákladov stanovené riadiacim orgánom na vykázanie výdavkov,

— zjednodušené vykazovanie nákladov sa uplatňuje spätne: napríklad bola zmenená metodika na stanovenie paušálnej sadzby a paušálna sadzba sa pre novovybraté projekty zvýšila z 2 % na 3 %. Nová paušálna sadzba vo výške 3 % sa však použila na refundáciu výdavkov za už vybraté operácie.

— dvojité vykázanie tej istej nákladovej položky: ako „základné“ náklady (vypočítané na základe zásady skutočných nákladov, jednorazovej sumy alebo jednotkových nákladov) a ako oprávnené náklady, na ktoré sa vzťahuje paušálna sadzba. Ak sa náklady, na ktoré sa vzťahuje paušálna sadzba, vykážu aj ako skutočné náklady, suma vykázaná ako skutočné náklady sa považuje za neoprávnenú,

— ak sa v prípade paušálnych sadzieb „základné náklady“ znížia bez pomerného zníženia „vypočítaných“ oprávnených nákladov (zahrnutých v paušálnej sadzbe). Ak sa počas auditu alebo overovania zo strany riadiaceho orgánu zistí nezrovnalosť v kategóriách oprávnených nákladov, na ktoré sa uplatňuje paušálna sadzba, bude sa musieť znížiť aj celková refundácia na základe paušálnej sadzby,

— v prípade jednorazovej platby chýbajúce doklady na odôvodnenie výstupov alebo výstupy iba čiastočne odôvodnené, ale vyplatené v celom rozsahu,

— jednorazová platba zodpovedajúca konkrétnemu cieľu bola vykázaná Komisii, ale po vykonaní auditu sa cieľ nepovažuje za dosiahnutý. Ak sa cieľ dosiahne v neskoršej etape, zodpovedajúca suma sa môže vykázať potom.

— Všetky nezrovnalosti týkajúce sa metodík zjednodušeného vykazovania nákladov a ich uplatňovania sa musia opraviť.

Príklad 1: EFRR

Obec dostane grant v maximálnej výške 1 000 000 EUR oprávnených nákladov na výstavbu cesty.

Žiadosť o platbu na projekt:

Projekt 1: práce (postup verejného obstarávania)	**700 000 EUR**
Projekt 2: ostatné náklady:	**300 000 EUR**
Priame náklady na zamestnancov (typ 1)	*50 000 EUR*
Ostatné priame náklady (typ 3)	*242 500 EUR*
Nepriame náklady (typ 2)	*Priame náklady na zamestnancov × 15 % = 7 500 EUR*
Celkové vykázané náklady	**1 000 000 EUR**

Výdavky, ktoré vykázal prijímateľ, skontroluje riadiaci orgán. Vo vykázaných priamych nákladoch na zamestnancov sa zistia neoprávnené výdavky.

Prijatá žiadosť o platbu:

Projekt 1: práce (postup verejného obstarávania)	**700 000 EUR**
Projekt 2: ostatné náklady:	**288 500 EUR**
Priame náklady na zamestnancov (typ 1)	*40 000 EUR*
Ostatné priame náklady (typ 3)	*242 500 EUR*

Nepriame náklady (typ 2)	*Priame náklady na zamestnancov × 15 %* = **6 000 EUR**
Celkové oprávnené náklady po pomernom znížení:	**988 500 EUR**

Príklad 2: ESF+

Za každého účastníka odbornej prípravy, ktorý dokončí odbornú prípravu, sa zaplatia jednotkové náklady vo výške 5 000 EUR.

Odborná príprava sa začína v januári a končí sa v júni a očakáva sa, že sa na nej zúčastní 20 osôb. Výška predpokladaných oprávnených výdavkov je 20 × 5 000 EUR = 100 000 EUR. Každý mesiac poskytovateľ odbornej prípravy pošle faktúru zodpovedajúcu 10 % grantu: 10 000 EUR na konci januára, 10 000 EUR na konci februára atď.

Ale vzhľadom na to, že žiadny účastník odbornej prípravy neukončí odbornú prípravu pred koncom júna, tieto platby nemožno vykázať Komisii. Až keď sa preukáže, že niektorí účastníci ukončili odbornú prípravu, môže sa príslušný výdavok vykázať Komisii: ak napríklad 15 účastníkov ukončilo odbornú prípravu, potom 15 × 5 000 EUR = 75 000 EUR, ktoré možno vykázať Komisii.

PRÍLOHA 1

Príklady zjednodušeného vykazovania nákladov

V tejto prílohe sa uvádza príklad grantu pre prijímateľa, ktorý má v úmysle **zorganizovať seminár pre 50 účastníkov**, aby predstavil nové vykonávacie nástroje. Zamestnanci naplánujú a zorganizujú podujatie, prenajme sa priestor, niektorí rečníci prídu zo zahraničia a zápisnica z podujatia sa musí zverejniť. Vzniknú aj nepriame náklady súvisiace so zamestnancami (náklady na účtovníctvo, riaditeľa atď.) a na elektrickú energiu, telefónne účty, IT podporu atď.

Zjednodušené vykazovanie nákladov sa stanoví na základe návrhu rozpočtu podľa článku 53 ods. 3 písm. b) NSU.

Návrh rozpočtu je uvedený ďalej a jeho forma sa zachová pre všetky možnosti a alternatívy, aby bolo možné jasnejšie identifikovať rozdiely:

Celkové priame náklady	*135 000*		*Celkové nepriame náklady*	*15 000*
Priame náklady na zamestnancov	90 000		Nepriame náklady na zamestnancov	12 000
Náklady na priestory	12 000		Elektrická energia, telefón atď.	3 000
Cestovné náklady	15 000			
Strava	3 000			
Informovanie/propagácia	15 000			

Rôzne spôsoby, ako by sa s týmto projektom zaobchádzalo v závislosti od zvoleného zjednodušeného vykazovania nákladov, sú opísané ďalej.

Možnosť 1: Jednotkové náklady [článok 53 ods. 1 písm. b) NSU]

Zásada: všetky alebo niektoré oprávnené výdavky sa vypočítajú na základe kvantifikovaných vstupov, výstupov alebo výsledkov vynásobených jednotkovými nákladmi stanovenými vopred.

Na účely seminára by sa mohli stanoviť jednotkové náklady vo výške 3 000 EUR na osobu zúčastňujúcu sa na seminári [na základe článku 53 ods. 3 písm. b) NSU].

Náklady na operáciu by boli:

Maximálny počet osôb zúčastňujúcich sa na seminári = 50

Jednotkové náklady na osobu zúčastňujúcu sa na seminári = 3 000 EUR

Celkové oprávnené náklady = 50 × 3 000 EUR = 150 000 EUR.

Ak sa na seminári zúčastní 48 osôb, oprávnené náklady sú: 48 × 3 000 EUR = 144 000 EUR

Audítorský záznam týkajúci sa výdavkov refundovaných na základe metodiky zjednodušeného vykazovania nákladov:

— metodika použitá na stanovenie hodnoty jednotkových nákladov by sa mala zdokumentovať a uchovávať,

— dokument, v ktorom sa stanovujú podmienky podpory operácie, musí byť jasný, pokiaľ ide o jednotkové náklady a faktory aktivujúce platbu,

— dôkaz o účasti na seminári (prezenčné listiny).

Poznámka:
V tomto príklade sa oprávnenosť účastníkov nemusí overovať. Vždy, keď vybratí účastníci musia spĺňať osobitný profil, by sa však ich oprávnenosť mala overovať.

Úplný audítorský záznam musí byť v súlade s prílohou XIII k NSU.

Možnosť 2: Jednorazové platby [článok 53 ods. 1 písm. c) NSU]

Zásada: všetky alebo niektoré oprávnené výdavky operácie sa refundujú na základe jednej vopred stanovenej sumy v súlade s vopred vymedzenými podmienkami dohody o činnostiach a/alebo výstupoch (čo zodpovedá jednej jednotke). Grant sa vypláca, ak sú splnené vopred stanovené podmienky dohody o činnostiach a/alebo výstupoch.

Na *organizáciu seminára* (nezávisle od počtu účastníkov) s cieľom prezentácie nových vykonávacích nástrojov by sa mohla stanoviť jednorazová platba vo výške 150 000 EUR vypočítaná na základe článku 53 ods. 3 písm. b) NSU.

Refundácia operácií by predstavovala:

Cieľ jednorazovej platby = zorganizovanie seminára, na ktorom sa predstavia nové vykonávacie nástroje

Celkové oprávnené náklady = 150 000 EUR

Ak sa seminár zorganizuje a predstavia sa nové vykonávacie nástroje, jednorazová platba vo výške 150 000 EUR je oprávnená. Ak sa seminár nezorganizuje alebo sa nepredstavia nové vykonávacie nástroje, nevyplatí sa nič.

Audítorský záznam týkajúci sa výdavkov refundovaných na základe metódy zjednodušeného vykazovania nákladov:

— metodika použitá na stanovenie hodnoty jednorazovej platby by sa mala zdokumentovať a uchovávať,

— dokument, v ktorom sa stanovujú podmienky podpory, musí byť jasný, pokiaľ ide o jednorazové platby a faktory aktivujúce platbu,

— je potrebný dôkaz o uskutočnení seminára a o jeho obsahu (novinové články, pozvánka a program, fotografie…).

Úplný audítorský záznam musí byť v súlade s prílohou XIII k NSU.

Možnosť 3: Paušálne financovanie [článok 53 ods. 1 písm. d) NSU]

Poznámka: výsledky výpočtov sú zaokrúhlené.

Všeobecná zásada: Osobitné kategórie oprávnených nákladov, ktoré sú vopred jasne určené, sa vypočítajú uplatnením percentuálnej sadzby, ktorá sa určí *ex ante*, na jednu alebo viacero iných kategórií oprávnených nákladov.

Pri porovnávaní systémov paušálneho financovania je potrebné vždy porovnať všetky uvedené prvky metódy, a nielen paušálne sadzby:

— kategórie oprávnených nákladov, na ktoré sa uplatní paušálna sadzba („základ“),

— samotná paušálna sadzba,

— kategórie oprávnených nákladov, ktoré sa vypočítajú na základe paušálnej sadzby,

— v prípade potreby kategórie oprávnených nákladov, na ktoré sa neuplatňuje paušálna sadzba a ktoré nie sú vypočítané na základe paušálnej sadzby.

Možnosť 1: Všeobecné pravidlo „paušálneho financovania“

Členský štát použije článok 53 ods. 3 písm. b) NSU na vymedzenie paušálnej sadzby vo výške 47 %, ktorá sa uplatní na všetky náklady na zamestnancov (priame aj nepriame), s cieľom vypočítať ostatné náklady na operáciu:

Kategórie oprávnených nákladov, na ktoré sa sadzba uplatní s cieľom vypočítať ostatné oprávnené náklady (typ 1)	Náklady na zamestnancov = 90 000 + 12 000 = 102 000 EUR

Samotná paušálna sadzba	47 %
*Iné kategórie oprávnených nákladov, ktoré sa **vypočítajú** na základe paušálnej sadzby (typ 2)*	Ostatné náklady = 47 % nákladov na zamestnancov = 47 % × 102 000 = 47 940 EUR
Iné kategórie oprávnených nákladov, na ktoré sa neuplatňuje paušálna sadzba a ktoré nie sú vypočítané na základe paušálnej sadzby (typ 3)	Neuplatňuje sa

=> Celkové oprávnené náklady = 102 000 + 47 940 = 149 940 EUR.

Refundácia výdavkov má túto formu:

Náklady na zamestnancov (typ 1)	102 000		Ostatné náklady (typ 2) = 47 % nákladov na zamestnancov	47 940
Priame náklady na zamestnancov	90 000		*(vypočítané)*	
Nepriame náklady na zamestnancov	12 000		Celkové oprávnené náklady	149 940

(spravidla na základe skutočných nákladov)

Audítorský záznam týkajúci sa výdavkov refundovaných ako zjednodušené vykazovanie nákladov:

Kategórie oprávnených nákladov, na ktoré sa sadzba uplatní s cieľom vypočítať sumy ostatných oprávnených nákladov	Priame náklady = — jasné vymedzenie nákladov na zamestnancov, — dôkaz o týchto nákladoch (výplatné pásky, pracovné výkazy, ak je to relevantné atď.).
Paušálna sadzba	— Metodika použitá na stanovenie hodnoty paušálnej sadzby by sa mala zdokumentovať a uchovávať vrátane dôkazu o potrebe zahrnutia všetkých príslušných kategórií nákladov. — Dokument, v ktorom sa stanovujú podmienky podpory operácie a v ktorom sa uvádza paušálna sadzba.

Možnosť 2: Paušálne financovanie nepriamych nákladov

Členský štát navrhne systém paušálnych nákladov, v rámci ktorého sa paušálna sadzba 11,1 % uplatňuje na oprávnené priame náklady podľa článku 53 ods. 3 písm. b) NSU:

Kategórie oprávnených nákladov, na ktoré sa sadzba uplatní s cieľom vypočítať sumy oprávnených nepriamych nákladov (typ 1)	Oprávnené priame náklady = 135 000 EUR
Paušálna sadzba	11,1 %
*Kategórie oprávnených nákladov, ktoré sa **vypočítajú** na základe paušálnej sadzby (typ 2)*	Nepriame náklady (vypočítané) = 11,1 % oprávnených priamych nákladov = 11,1 % × 135 000 = 14 985 EUR
Kategórie oprávnených nákladov, na ktoré sa neuplatňuje paušálna sadzba a ktoré nie sú vypočítané na základe paušálnej sadzby (typ 3)	Neuplatňuje sa, keďže neexistujú žiadne iné oprávnené náklady.

=> Celkové oprávnené náklady = 135 000 + 14 500 = 149 500 EUR

Refundácia má túto formu:

Priame náklady (typ 1)	*135 000*
Priame náklady na zamestnancov	90 000
Náklady na priestory	12 000
Cestovné náklady	15 000
Strava	3 000
Informovanie/propagácia	15 000

(spravidla na základe skutočných nákladov)

Nepriame náklady (typ 2) = 11,1 % priamych nákladov	14 985

(vypočítané)

Celkové oprávnené náklady	149 985

Audítorský záznam:

Kategórie oprávnených nákladov, na ktoré sa uplatní paušálna sadzba s cieľom vypočítať oprávnené sumy	Priame náklady = — jasné vymedzenie priamych nákladov, — dôkaz o týchto nákladoch (výplatné pásky, časové výkazy, ak sú relevantné, dôkaz o propagácii a faktúra, cestovné lístky atď.).
Paušálna sadzba	— Metodika použitá na stanovenie hodnoty paušálnej sadzby by sa mala zdokumentovať a uchovávať. — Dokument, v ktorom sa stanovujú podmienky podpory operácie a v ktorom sa uvádza paušálna sadzba.

PRÍLOHA 2

Ako vyplniť dodatok 1 k prílohe V a dodatok 1 k prílohe VI k NSU

Príspevok Únie na základe jednotkových nákladov, jednorazových platieb a paušálnych sadzieb

Vzor na predkladanie údajov, ktoré posúdi Komisia (článok 94)

Dátum predloženia návrhu	15. mája 2024

Tento dodatok sa nevyžaduje, ak sa na úrovni EÚ využíva zjednodušené vykazovanie nákladov stanovené v delegovanom akte uvedenom v článku 94 ods. 4 nariadenia o spoločných ustanoveniach.

A. **Zhrnutie hlavných prvkov**

Priorita	Fond	Špecifický cieľ	Kategória regiónu	Odhadovaná časť celkových pridelených finančných prostriedkov v rámci priority, na ktorú sa uplatňuje zjednodušené vykazovanie nákladov, v %	Typ (typy) pokrytej operácie		Ukazovateľ aktivujúci refundáciu		Merná jednotka ukazovateľa aktivujúceho refundáciu	Typ zjednodušeného vykazovania nákladov (jednotkové náklady, jednorazové platby alebo paušálne sadzby)	Suma (v EUR) alebo percentuálny podiel (v prípade paušálnych sadzieb) zjednodušeného vykazovania nákladov
					Kód 1 ([1])	Opis	Kód 2 ([2])	Opis			
2	EFRR	RSO2.2.	Menej rozvinuté	0,15 %	053. Inteligentné energetické systémy (vrátane inteligentných sietí a systémov IKT) a s tým súvisiace uskladňovanie	Zásobníky energie		Kapacita nainštalovaného zásobníka energie	kWh	Jednotkové náklady	100 EUR = jednotkové náklady na kWh lítiovo-železofosfátového zásobníka energie 70 EUR = jednotkové náklady na kWh lítiovo-iónového zásobníka energie
2	Kohézny fond	RSO2.2.		0,10 %	053. Inteligentné energetické systémy (vrátane inteligentných sietí a systémov IKT) a s tým súvisiace uskladňovanie	Zásobníky energie		Kapacita nainštalovaného zásobníka energie	kWh	Jednotkové náklady	100 EUR = jednotkové náklady na kWh lítiovo-železofosfátového zásobníka energie 70 EUR = jednotkové náklady na kWh lítiovo-iónového zásobníka energie

([1]) Ide o kód pre dimenziu „oblasť intervencie“ uvedený v tabuľke 1 prílohy I k NSU (alebo kód v prílohe VI k nariadeniam o AMIF, BMVI a ISF).
([2]) Ide o kód spoločného ukazovateľa, ak je to uplatniteľné.

A – Zhrnutie hlavných prvkov
V tabuľke v časti A dodatku 1 k prílohe V alebo v časti A dodatku 1 k prílohe VI k NSU sa uvádza zhrnutie informácií poskytnutých v časti B za každé zjednodušené vykazovanie nákladov. V systéme SFC sa do časti A dodatku 1 automaticky preberú informácie z časti B a vytvorí sa súhrnná tabuľka rozdelená na časti Priorita/Fond/Kategória regiónu/Špecifický cieľ/Typ operácie a Ukazovateľ aktivujúci refundáciu. Počet riadkov v tabuľke A bude preto závisieť od špecifík systému (systémov) zjednodušeného vykazovania nákladov zahrnutých do dodatku 1. V systéme SFC sú štyri polia, ktoré je potrebné manuálne začleniť do časti A, a to: — Odhadovaná časť celkových pridelených finančných prostriedkov v rámci priority, na ktorú sa uplatňuje zjednodušené vykazovanie nákladov: informácie, ktoré sa majú poskytnúť, sa nachádzajú na úrovni každého riadka časti A (pozri uvedené informácie o tom, čomu zodpovedajú jednotlivé riadky). Ak sa pre to isté zjednodušené vykazovanie nákladov v rámci prioritnej osi uvádza viacero riadkov, súčet všetkých týchto riadkov sa musí rovnať odhadovanej časti celkových pridelených finančných prostriedkov v rámci priority, na ktorú sa bude uplatňovať zjednodušené vykazovanie nákladov. — Kód typu pokrytej operácie (pokrytých operácií): vyberte kód (kódy) oblasti (oblastí) intervencie, na ktoré sa bude uplatňovať zjednodušené vykazovanie nákladov. Výber sa uskutočňuje zo zoznamu kódov pre typ operácie v prílohe I k NSU, ktorý obsahuje všetky kódy oblastí intervencie (a ich opis) platné pre špecifický cieľ a fond, vybraté v tabuľke 4 pre danú prioritu, fond, kategóriu regiónu a špecifický cieľ. V prípade nástrojov AMIF, BMVI a ISF sa výber uskutočňuje zo zoznamu kódov oblastí intervencie v prílohe VI k nariadeniam o AMIF, BMVI a ISF. Ak sa systém zjednodušeného vykazovania nákladov uplatňuje na všetky typy/značnú časť typov intervencií v programe, vyberte jeden typ intervencie v časti A (ak je to možné, najrelevantnejší pre systém zjednodušeného vykazovania nákladov) a v časti B (pod nadpisom Opis operácií) uveďte všetky ostatné typy intervencií, ktorých sa týka systém zjednodušeného vykazovania nákladov. — Kód mernej jednotky ukazovateľa aktivujúceho refundáciu: toto pole je povinné, ak sa pri zjednodušenom vykazovaní nákladov použijú spoločné ukazovatele. Ukazovateľ sa musí vybrať z rozbaľovacieho zoznamu, ktorý obsahuje všetky kódy spoločných ukazovateľov (a ich opis), výstup a výsledok, už použité v tabuľkách 2 a 3, za kombináciu priority, fondu, kategórie regiónu, špecifického cieľa. Pole by sa malo ponechať prázdne v prípade, ak zjednodušené vykazovanie nákladov použije špecifické programové ukazovatele. — Zjednodušené vykazovanie nákladov sa neuplatňuje: jeden špecifický cieľ sa môže vzťahovať na viaceré priority a/alebo fondy a/alebo kategórie regiónu, ale niektorých z týchto priorít a/alebo fondov a/alebo kategórií regiónu sa netýka systém zjednodušeného vykazovania nákladov navrhovaný v dodatku 1. V časti A dodatku 1 sa však vytvoria samostatné riadky pre každú prioritu/fond/kategóriu regiónu, ktorej sa týka daný špecifický cieľ (teda aj pre tie, ktoré nie sú súčasťou systému zjednodušeného vykazovania nákladov). V takom prípade začiarknite pri takýchto prioritách/fondoch/kategóriách regiónu, na ktoré sa systém zjednodušeného vykazovania nákladov nevzťahuje, políčko v stĺpci Zjednodušené vykazovanie nákladov sa neuplatňuje.

B – Údaje podľa typu operácie (vyplniť za každý typ operácie)		
Otázka	Poznámky	Príklad
1. Opis typu operácie vrátane harmonogramu vykonávania	Operácie by sa mali jasne opísať a mali by zahŕňať všetky prvky, teda oprávnené činnosti, prijímateľov, očakávané výstupy, trvanie, ako aj príspevok operácie k dosahovaniu cieľov programu. V harmonograme vykonávania by sa mal uvádzať aj predpokladaný dátum začatia výberu operácií a predpokladaný konečný dátum ich dokončenia. Okrem toho by sa mali poskytnúť relevantné informácie o tom, že operácie nie sú fyzicky dokončené/v plnej miere vykonané.	**EFRR:** Podpora inštalácie individuálnych zásobníkov energie pre spotrebiteľov (domácnosti), ktorí zamýšľajú vyrábať elektrickú energiu pre potreby domácnosti. Vykonávanie týchto činností bude motivovať domácnosti, aby prijali riešenia na výrobu elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov. Plánuje sa, že podpora sa bude poskytovať domácnostiam, ktoré vlastnia samostatnú obytnú budovu alebo záhradnú budovu (záhradný domček), ktoré sú zapísané vo vnútroštátnom katastri nehnuteľností a majú nainštalovanú slnečnú alebo veternú elektráreň alebo ju zamýšľajú nainštalovať k dátumu podania žiadosti o refundáciu.

	Informácie by mali byť v súlade s časťou A – Typ (typy) pokrytej operácie. V prípade potreby nezabudnite uviesť všetky oblasti intervencie v programe, ktorého sa týka systém zjednodušeného vykazovania nákladov [pozri vysvetlenia v časti A – Kód typu pokrytej operácie (pokrytých operácií)].	Operácia prispeje k dosahovaniu cieľov v rámci ŠC 2 priority 2 v programovom období 2021 – 2027 Podpora výroby elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov a zavádzanie riešení uskladňovania energie v domácnostiach. Dátumy očakávaného začiatku a dokončenia výberu tejto akcie sú 3. štvrťrok 2024 až 2. štvrťrok 2028.
2. Špecifické ciele	Špecifický cieľ by mal byť v súlade s typmi pokrytých operácií.	**EFRR:** RSO 2.2.
3. Ukazovateľ aktivujúci refundáciu	Ukazovateľ by mal byť relevantný pre typ operácií a mal by byť jasný, merateľný a priamočiary. Ukazovatele môžu byť: — založené na type nákladov: vypracované na základe kategórií nákladov, na ktoré sa uplatňuje zjednodušené vykazovanie nákladov, — založené na procese: vypracované na základe jednotiek vstupov, — založené na výsledkoch (alebo výstupoch): vypracované na základe výsledkov/výstupov/cieľov dosiahnutých v rámci operácie. Poznámka: vždy, keď je to možné, sa odporúča nastaviť „zastrešujúce“ ukazovatele, aby sa zabránilo znásobovaniu použitých ukazovateľov. Príklad: namiesto nastavenia troch rôznych ukazovateľov (kapacita nainštalovaných tepelných čerpadiel typu vzduch-voda, kapacita nainštalovaných plynových tepelných čerpadiel, kapacita čerpadiel voda-voda) môžete nastaviť iba jeden ukazovateľ – kapacita zariadení na výrobu tepla v domácnostiach a stanoviť tri rôzne sumy pre každé zariadenie.	**EFRR:** — kapacita nainštalovaného zásobníka energie, — obytné jednotky (sociálne bývanie) so zlepšenou energetickou hospodárnosťou, — vykonaná digitálna diagnostika MSP, — vydané a schválené konzultačné správy, — účasť MSP na medzinárodných veľtrhoch, — vyškolení zamestnanci MSP, ktorí získali osvedčenie o dokončení. **ESF+:** — počet realizovaných hodín školiteľov, — počet hodín prítomnosti/dokončených hodín účastníkov, — počet osôb v systéme služieb zamestnanosti, ktoré si našli prácu, — počet študentov, ktorí úspešne dokončili kurz odbornej prípravy. **Všetky fondy:** — priame náklady na zamestnancov na výpočet nepriamych nákladov alebo všetkých ostatných oprávnených nákladov na operáciu (napr. cestovných nákladov, nákladov na ubytovanie atď.).
4. Merná jednotka ukazovateľa aktivujúceho refundáciu	Merná jednotka by mala zodpovedať ukazovateľu a mala by byť relevantná pre daný typ operácií.	**EFRR:** — kilowatthodina (kWh), — počet (obytných jednotiek, konzultačných správ/MSP, zamestnancov atď.). **ESF+:** — počet (hodín, účastníkov, osôb atď.).
5. Štandardná stupnica jednotkových nákladov, jednorazová platba alebo paušálna sadzba	Mala by zodpovedať typu vypracovaného zjednodušeného vykazovania nákladov.	**EFRR:** jednotkové náklady. **ESF+:** jednotkové náklady.
6. Suma na mernú jednotku alebo percentuálny podiel (v prípade paušálnych sadzieb) zjednodušeného vykazovania nákladov	Mali by sa uviesť individuálne sumy alebo paušálna sadzba zjednodušeného vykazovania nákladov. Poznámka: v prípade „zastrešujúcich“ ukazovateľov by pole malo obsahovať sumu za každý typ individuálneho cieľa, na ktorý sa vzťahuje zjednodušené vykazovanie nákladov.	**EFRR:** 100 EUR = jednotkové náklady na kWh lítiovo-železofosfátového zásobníka energie, 70 EUR = jednotkové náklady na kWh lítiovo-iónového zásobníka energie.

ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/7467/oj
Ú. v. EÚ C, 20.12.2024

7. Kategórie nákladov, na ktoré sa vzťahujú jednotkové náklady, jednorazové platby alebo paušálne sadzby	Jasne opíšte kategórie nákladov, na ktoré sa vzťahuje zjednodušené vykazovanie nákladov, aby sa zabezpečilo, že sa nevyskytne dvojité financovanie nákladov (najmä v prípade kombinácie zjednodušeného vykazovania nákladov).	**EFRR:** Jednotkové náklady sa budú týkať týchto kategórií nákladov: náklady na nákup zásobníka energie, nákup potrebného príslušenstva na inštalovanie zásobníka energie (nabíjačky/hybridného meniča atď.), náklady na inštaláciu zariadenia.
8. Pokrývajú tieto kategórie nákladov všetky oprávnené výdavky na operáciu? (Á/N)	V tomto poli sa vyžaduje odpoveď áno/nie. Ak sa zjednodušené vykazovanie nákladov nevzťahuje na všetky náklady, v poli 7 opíšte, ktoré kategórie nákladov sa nárokujú nad rámec tých, na ktoré sa vzťahuje zjednodušené vykazovanie nákladov.	**EFRR:** Áno.
9. Metóda úpravy/úprav	Uveďte frekvenciu, koncový dátum a načasovanie úpravy (úprav) a jasný odkaz na konkrétny ukazovateľ. Vysvetlite, na akých zdrojoch je založená (vnútroštátne právne predpisy alebo iné, v náležitom prípade vrátane odkazu na webové sídlo, na ktorom je tento ukazovateľ uverejnený) a kedy sa začne používanie upravenej sumy.	**EFRR:** Jednotkové náklady sa aktualizujú raz ročne pred koncom prvého štvrťroka roka N za týchto podmienok: — zohľadnenie zmeny v sadzbe DPH stanovenej v zákone o DPH, — v súlade so zmenami indexu spotrebiteľských cien uverejnenými národným štatistickým úradom. Zvýšenie/zníženie percentuálneho podielu sa vypočíta pri zohľadnení zmeny v indexe za obdobie od posledného mesiaca úpravy jednotkových nákladov do mesiaca revízie. Prepočítané jednotkové náklady sa budú uplatňovať na operácie v rámci výziev začatých po úprave.
10. Overovanie plnenia mernej jednotky: — opíšte, aký dokument (dokumenty) alebo systém sa použije na overovanie plnenia mernej jednotky, — opíšte, čo sa bude kontrolovať a kto bude kontrolovať počas overovania zo strany riadiaceho orgánu, — opíšte, aké opatrenia sa prijmú na zber a uchovávanie príslušných údajov/dokumentov.	Jasne opíšte dokument (dokumenty)/systém (systémy) použité na overovanie; orgán (orgány), ktoré ho budú vykonávať, a dokumenty, ktoré sa majú skontrolovať počas overovania zo strany riadiaceho orgánu; opatrenia na zber a uchovávanie príslušných údajov.	**EFRR:** Na získanie platby na základe jednotkových nákladov sa získajú tieto doklady: — odôvodnenie nadobudnutia a inštalácie zariadenia a prevzatia (potvrdenie o prenose zariadenia; vyhlásenie dodávateľa o kvalite prác vykonaných v súlade s požiadavkami právnych predpisov, ktorými sa riadi inštalácia zásobníkov energie), — technické podrobnosti zariadenia (pas a/alebo technická špecifikácia zariadenia), v ktorých sa musí špecifikovať typ zakúpeného zariadenia (lítiovo-železofosfátové alebo lítiovo-iónové) a jeho kapacita. Riadiaci orgán vykoná overovanie v súlade so zavedenými postupmi. Relevantné dokumenty sa uložia v súlade s opisom systému riadenia a kontroly a budú k dispozícii v elektronickom monitorovacom systéme programu.

11. Možné zvrátené stimuly, zmierňujúce opatrenia a odhadovaná úroveň rizika (vysoká/stredná/nízka)	Opisom úrovne rizika (nízkej/strednej/vysokej), ako aj uvedením zmierňujúcich opatrení, ktoré sa plánujú použiť, vysvetlite, ako môže použitie zjednodušeného vykazovania nákladov negatívne ovplyvniť vykonávanie operácií (v porovnaní s použitím skutočných nákladov). V prípade kombinácie zjednodušeného vykazovania nákladov vždy existuje riziko dvojitého financovania – opíšte opatrenia na zmiernenie rizika.	**EFRR:** Na trhu môžu byť nové technologické riešenia, v dôsledku ktorých sa významne zmenia náklady na zásobníky energie alebo bude potrebné skombinovať viaceré technológie, čo si bude vyžadovať revíziu sadzieb. Úroveň rizika: stredná. Zmierňujúce opatrenia: Vypracuje sa nový cenový prieskum trhu s cieľom vypočítať jednotkové náklady na nové technologické riešenia. Európskej komisii sa prostredníctvom zmeny programu predloží metodika na schválenie.
12. Očakávaná celková suma refundácie (vnútroštátna a EÚ) na tomto základe zo strany Komisie	Mala byť v súlade s časťou A – Odhadovaná časť celkových pridelených finančných prostriedkov v rámci priority, na ktorú sa uplatňuje zjednodušené vykazovanie nákladov, v %. Tu by sa však mala uviesť celková suma, ktorá sa má vynaložiť na zjednodušené vykazovanie nákladov.	5 000 000 EUR

C – Výpočet štandardnej stupnice jednotkových nákladov, jednorazových platieb alebo paušálnych sadzieb		
Všeobecné poznámky: Z dôvodu obmedzenia počtu znakov v systéme SFC by sa mali informácie poskytnúť vo forme stručného zhrnutia podrobnejších informácií, ktoré sú súčasťou posúdenia orgánu auditu. Ak sa to považuje za potrebné, v systéme sa môžu nahrať ďalšie doklady v časti Všeobecné -> Dokumenty.		
Otázka	Poznámky	Príklad
1. Zdroj údajov použitých pri výpočte štandardnej stupnice jednotkových nákladov, jednorazových platieb alebo paušálnych sadzieb (kto vygeneroval, zozbieral a zaznamenal údaje; kde sú údaje uchovávané; koncové dátumy; validácia atď.).	Opíšte zdroje údajov (použijú sa všetky údaje alebo vzorka?), jasne uveďte harmonogram údajov. Ak do analýzy neboli niektoré projekty zahrnuté, uveďte odôvodnenie. Uveďte všetky kategórie nákladov (náklady) použité na výpočet zjednodušeného vykazovania nákladov. Opíšte opatrenia na zabezpečenie toho, aby použité údaje boli aktuálne. V prípade použitia iných objektívnych údajov alebo odborného posudku zabezpečte, aby boli k dispozícii údaje, z ktorých vyplýva, že váš výpočet je dôsledný, úplný atď.	Príklad 1: Riadiaci orgán od apríla do júna 2022 uskutočňoval cenový prieskum trhu založený na rozhovoroch s dodávateľmi nových technologických riešení zásobníkov energie. Zoznam dodávateľov závisí od informácií o právnych subjektoch a ich činnostiach z vnútroštátnej databázy, ktorá je verejne dostupná na webovom sídle. Databáza je k dispozícii v prílohe a zaznamenaná v IT systéme riadiaceho orgánu. Príklad 2: Jednotkové náklady sa vypočítali na základe údajov z minulosti týkajúcich sa programu. Riadiaci orgán vybral všetky operácie financované v programovom období 2014 – 2020, ktoré sa týkali energetickej efektívnosti. Údaje sú uložené v IT systéme riadiaceho orgánu a boli overené na základe overovania zo strany riadiaceho orgánu a auditov.

ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/7467/oj

2. Uveďte, prečo sú navrhovaná metóda a výpočet na základe článku 94 ods. 2 relevantné pre daný typ operácie.	Odráža navrhované zjednodušené vykazovanie nákladov realitu? Prečo je potrebné? Aké zjednodušenie prináša a na koho má vplyv? Prečo sa používa konkrétna metóda výpočtu? Používa sa priemer (alebo stredná hodnota, medián)? Prečo sa používa konkrétna vzorka (ak sa použije)?	Príklad 1: Táto metodika je vhodná pre konkrétny typ akcie, keďže bola vypracovaná štúdia na základe analýzy trhových cien; preskúmané boli aj vnútroštátne právne predpisy týkajúce sa problematiky vyšetrovania. Na výpočet jednotkových nákladov sa môže použiť iba metóda analýzy trhových cien, keďže zásobníky energie sú na trhu novinkou, ich nákup nebol pred začatím vyšetrovania financovaný z prostriedkov EÚ ani zo štátneho rozpočtu, a preto údaje z minulosti nie sú k dispozícii. Na žiadosť reagovalo 80 % všetkých dodávateľov. Príklad 2: Operácie financované v programovom období 2014 – 2020 predstavujúce zdroj výpočtu majú homogénny charakter. Metodika je založená na skutočných nákladoch overených riadiacim orgánom, ktoré zabezpečujú objektívne merateľné výsledky. Ten istý typ operácií sa bude financovať v programovom období 2021 – 2027. Vykonávanie týchto operácií na základe skutočných vynaložených nákladov predstavuje pre prijímateľov a celý riadiaci reťazec mimoriadne veľké administratívne zaťaženie. Toto zaťaženie sa významne zníži na základe refundácie prijímateľov pomocou zjednodušeného vykazovania nákladov.
3. Uveďte, ako sa vykonali výpočty, najmä pokiaľ ide o všetky predpoklady týkajúce sa kvality alebo kvantity. Ak je to relevantné, mali by sa použiť štatistické dôkazy a referenčné hodnoty, a ak sa to vyžaduje, vo formáte použiteľnom Komisiou.	Opíšte všetky kroky výpočtu a ako ste dospeli k sume/percentuálnej hodnote (v prípade paušálneho financovania). V prípade výberu vzorky vysvetlite, ako a prečo ste ho uskutočnili. V prípade vylúčených údajov (odľahlých hodnôt) vysvetlite svoje dôvody. Nezaokrúhľujte smerom nahor, keďže hrozí riziko nadhodnoteného zjednodušeného vykazovania nákladov. Obozretným prístupom môže byť zaokrúhľovanie smerom nadol.	Príklad 1: Analyzoval sa právny rámec, ktorým sa riadia podmienky pre zásobníky energie v členskom štáte. Na základe tejto analýzy sa vymedzili minimálne technické požiadavky. Dodávateľom uvedeným vo vnútroštátnej databáze bol zaslaný prieskum. Na prieskum odpovedalo 80 % dodávateľov. Po získaní výsledkov prieskumu sa prijalo rozhodnutie, že pri výpočte priemerných cien sa bude rozlišovať medzi zásobníkmi energie a ich technológiou, keďže boli zaznamenané významné cenové rozdiely medzi týmito odlišnými technológiami. Vybrali sa najpoužívanejšie technológie a jednotkové náklady sa vypočítali ako priemer cien získaných z prieskumu. Výpočet je k dispozícii v prílohe 2 a uložený v IT systéme riadiaceho orgánu. Pomocou štatistickej funkcie x sa skontrolovali odľahlé hodnoty v údajoch a neboli vylúčené žiadne sumy. Príklad 2: Na základe údajov z minulosti sa prijalo rozhodnutie, že sa bude rozlišovať medzi energetickou obnovou individuálnych bytových jednotiek a spoločných bytových jednotiek. Jednotkové náklady sa vypočítali ako priemer nákladov na energetickú obnovu individuálnych a spoločných bytových jednotiek. Výpočet je k dispozícii v prílohe 1 a uložený v IT systéme riadiaceho orgánu.

4. Vysvetlite, ako ste zabezpečili, aby do štandardnej stupnice jednotkových nákladov, jednorazových platieb alebo paušálnych sadzieb boli zahrnuté iba oprávnené výdavky.	Tu ide o spoľahlivosť údajov. Očakáva sa, že vysvetlíte, prečo sú použité údaje zmysluplné. Napríklad v prípade údajov o programe z minulosti, že boli overené prostredníctvom overovania zo strany riadiaceho orgánu a že všetky zistenia auditu boli opravené, alebo v prípade národných štatistík, že údajová základňa neobsahuje nič, čo by sa nepovažovalo za oprávnené.	Príklad 1: Výpočet jednotkových nákladov zahŕňa iba relevantné údaje na analýzu: — pri vypracúvaní zoznamu dodávateľov sa vylúčili podniky, ktoré uviedli, že konkrétne služby neposkytujú, alebo nemohli predložiť prieskum, — zvážili sa minimálne technické požiadavky na zásobníky energie z vnútroštátnych právnych predpisov, — hypotézy štúdie boli overené pomocou štatistického programu. Výpočet jednotkových nákladov je založený na výsledkoch korelačnej analýzy. Príklad 2: Na výpočet sa použili iba operácie týkajúce sa obnovy zameranej na energetickú efektívnosť. Vylúčené boli tieto operácie týkajúce sa obnovy, ktorá nesúvisela s energetickou efektívnosťou: (zoznam operácií). V rámci financovaných operácií boli overené kategórie nákladov a pri výpočte sa zohľadnili iba náklady, na ktoré sa vzťahuje zjednodušené vykazovanie nákladov. Všetky kategórie použité na výpočet jednotkových nákladov skontroloval a schválil riadiaci orgán a orgán auditu.
5. Posúdenie zo strany orgánu (orgánov) auditu týkajúce sa metodiky výpočtu, súm a opatrení na zabezpečenie overovania, kvality, zberu a uchovávania údajov.	Vyžaduje sa kladné *ex ante* posúdenie orgánom auditu, ktoré sa nahrá do systému SFC v časti Všeobecné -> Dokumenty.	Príklad 1: Na základe posúdenia štúdie o stanovení zjednodušeného vykazovania nákladov môže orgán auditu potvrdiť, že navrhovaná štruktúra je v súlade s regulačnými požiadavkami, konkrétne: a) metóda výpočtu je spravodlivá, správna a overiteľná; b) použité údaje sú založené na iných objektívnych informáciách (na cenovom prieskume trhu). Použité údaje boli posúdené ako spoľahlivé a relevantné pre daný typ operácie; c) kategórie a typy výdavkov, ktoré sa zohľadnili pri stanovovaní zjednodušeného vykazovania nákladov, sú v súlade s relevantnými vnútroštátnymi pravidlami oprávnenosti a pravidlami oprávnenosti EÚ, najmä s tými, ktoré sú stanovené v článkoch 64 a 67 NSU; d) z informácií dostupných o štruktúre jednotkových nákladov vyplýva, že neexistuje riziko dvojitého financovania tých istých nákladov (príslušné zjednodušené vykazovanie nákladov sa nevzťahuje na všetky náklady na operáciu, dodatočné náklady refundované na základe iného zjednodušeného vykazovania nákladov nie sú duplikátom tých istých nákladov, ani sa na ne nevzťahujú); e) sumy zjednodušeného vykazovania nákladov za stanovenú mernú jednotku sú v súlade s vypracovanými predpokladmi a údajmi použitými na stanovenie súm; f) v opise metódy úpravy sa poskytujú dostatočné informácie o podmienkach a načasovaní jej uplatnenia, podmienky sú jasné a merateľné a metóda sa považuje za vhodnú. Pokiaľ ide o opatrenia na zabezpečenie overovania, kvality, zberu a uchovávania údajov, na potvrdenie dosiahnutia stredného počtu jednotiek a uloženia údajov sa plánuje použitie vhodných dokladov a systému.

ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/7467/oj

		Príklad 2: Kladné posúdenie orgánom auditu podľa správy orgánu auditu o posúdení (v prílohe).

PRÍLOHA 3

Príklad zlučiteľnosti zjednodušeného vykazovania nákladov s pravidlami štátnej pomoci

Spoločnosť získa grant na základe schémy štátnej pomoci na implementáciu projektu odbornej prípravy pre svojich zamestnancov. Verejná podpora je vo výške 387 000 EUR. Táto pomoc nedosahuje strop 3 milióny EUR vymedzujúci notifikačnú povinnosť stanovený v článku 4 ods. 1 písm. n) všeobecného nariadenia o skupinových výnimkách pre odbornú prípravu a sú splnené všetky ostatné podmienky stanovené vo všeobecnom nariadení o skupinových výnimkách pre takúto pomoc. Preto sa uplatňuje všeobecné nariadenie o skupinových výnimkách.

Prijímateľ a riadiaci orgán sa dohodli na použití jednotkových nákladov na stanovenie nákladov na kurz na účastníka.

Pokiaľ ide o pomoc na podporu vzdelávania, v článku 31 všeobecného nariadenia o skupinových výnimkách sa stanovuje toto:

1. Pomoc na podporu vzdelávania je zlučiteľná s vnútorným trhom v zmysle článku 107 ods. 3 zmluvy a je oslobodená od notifikačnej povinnosti podľa článku 108 ods. 3 zmluvy za predpokladu, že sú splnené podmienky stanovené v tomto článku a kapitole I.
2. Pomoc sa neposkytuje na vzdelávanie, ktoré podniky uskutočňujú s cieľom splniť povinné vnútroštátne vzdelávacie normy.
3. Oprávnené náklady sú:
   a) osobné náklady na školiteľov za hodiny, počas ktorých školitelia vykonávajú vzdelávacie činnosti;
   b) prevádzkové náklady na školiteľov a účastníkov vzdelávania týkajúce sa priamo vzdelávacieho projektu, ako sú cestovné výdavky, náklady na ubytovanie, náklady na materiál a dodávky priamo súvisiace s projektom, odpisy nástrojov a vybavenia, ak sa používajú výlučne na daný projekt vzdelávania;
   c) náklady na poradenské služby súvisiace s projektom vzdelávania;
   d) osobné náklady na účastníkov vzdelávania a všeobecné nepriame náklady (administratívne náklady, prenájom, réžia) za hodiny, počas ktorých sa účastníci zúčastňujú vzdelávania.
4. Intenzita pomoci nepresahuje 50 % oprávnených nákladov. Môže sa zvýšiť až na maximálnu intenzitu pomoci vo výške 70 % oprávnených nákladov, a to:
   a) o 10 percentuálnych bodov, ak sa vzdelávanie poskytuje pracovníkom so zdravotným postihnutím alebo znevýhodneným pracovníkom;
   b) o 10 percentuálnych bodov, ak sa pomoc poskytuje stredným podnikom, a o 20 percentuálnych bodov, ak sa poskytuje malým podnikom.
5. Ak sa pomoc poskytuje v sektore námornej dopravy, jej intenzita sa môže zvýšiť na 100 % oprávnených nákladov za predpokladu, že sú splnené tieto podmienky:
   a) účastníci vzdelávania nie sú aktívnymi členmi posádky, ale sú na palube nadpočetní a
   b) vzdelávanie sa uskutočňuje na palube lodí zapísaných v registroch Únie.

Riadiaci orgán sa rozhodne stanoviť jednotkové náklady na určenie oprávnených výdavkov na projekty. Používa štatistické údaje [podľa článku 53 ods. 3 písm. a) bodu i) NSU] na podobný typ odbornej prípravy v danej geografickej oblasti.

Po vhodnom spracovaní štatistických údajov sú výsledné priemerné náklady na jednu položku výdavkov pre tento typ kurzu s podobným počtom účastníkov takéto:

Priame náklady (v EUR)			**Nepriame náklady (v EUR)**	
Školiteľ – odmena	100 000		Administratívne náklady	17 500
Školiteľ – cestovné náklady	10 000		Prenájom	15 000
Účastníci odbornej prípravy – odmena	140 000		Režijné náklady	12 500
Účastníci odbornej prípravy – ubytovanie	55 000		**Celkové nepriame náklady**	**45 000**

Účastníci odbornej prípravy – cestovné náklady	25 000	
Neodpisovateľný spotrebný tovar	5 000	
Propagácia	2 000	
Organizačné náklady	5 000	
Celkové priame náklady	**342 000**	

Pri spracovávaní údajov riadiaci orgán vylúči všetky neoprávnené náklady.
Výpočet:

Celkové oprávnené náklady na odbornú prípravu (celkové náklady – neoprávnené náklady)	387 000 EUR – 0 = 387 000 EUR
Predpokladaný počet účastníkov, ktorí dokončia odbornú prípravu	300
Náklady na účastníka, ktorý dokončil odbornú prípravu (jednotkové náklady)	387 000 EUR/300 účastníkov = 1 290 EUR na účastníka

Predbežné financovanie projektu odbornej prípravy:

Verejné finančné prostriedky (národné + ESF)	193 500 EUR
Súkromné finančné prostriedky (samofinancovanie)	193 500 EUR
Intenzita štátnej pomoci	50 %

V článku 31 ods. 4 všeobecného nariadenia o skupinových výnimkách sa obmedzuje intenzita pomoci na 50 % oprávnených nákladov (vymedzených v dokumente, v ktorom sa stanovujú podmienky podpory). Predbežný rozpočet je v súlade s touto požiadavkou.
Po implementácii projektu budú oprávnené náklady založené na skutočnom počte účastníkov, ktorí dokončili odbornú prípravu. Ak odbornú prípravu dokončí iba 200 účastníkov, pomoc bude takáto:

Celkové oprávnené náklady, ktoré sa majú vykázať Komisii	1 290 EUR × 200 = 258 000 EUR
Verejné finančné prostriedky (národné + ESF+)	129 000 EUR
Súkromné finančné prostriedky (samofinancovanie)	129 000 EUR
Intenzita štátnej pomoci	50 %